

FİLİSTİN'E KÖLELİK, UŞAKLARA MEŞRUIYET!

Emperyalistler arasındaki çelişkilerin keskinleşmesi karşısında sergilenen teslimiyet ve burada aranan meşruiyet arayışı, şovenizmle örülmüş çürük ve paramparça olmuş örtüyü tamamen kaldırmıştır.

özgür gelecek için
Yeni

Demokrasi

gazetesi

1 EKİM-15 EKİM • SAYI: 195 • FİYAT: 20 TL • ISSN: 2630-5526

meşruiyet
emperyalizme karşı
DİRENİŞTİR

DÜNYA

4

FİLİSTİN DİRENİŞTİR, DİRENİŞİ TANIYIN

Filistin bir ülke olarak, özgürlüğünü gerçekleştirme ve işgal karşısında öz savunma kullanabilme hakkına sahiptir. Uluslararası hukuka göre bu her devletin hakkıdır. Filistin'i devlet olarak tanıyıp onun silahlı güçlerinin tasfiyesini istemek tam bir ikiye yüzlülüktür. Zira, bir devletin ordusu da savunması da olmak zorundadır.

DÜNYA

14

80. YILINDA BM'DE EMPERYALİST STATÜKO

Kuruluşunun 80. yılında gerçekleşen rutin BM Genel Kurulu bir kez daha gösterdi ki, tartışılan hiçbir konu başlığında halkların çıkarına bir şey yoktur. Soykırıma sessiz kalan, savaşları meşrulaştıran, emperyalist hegemonya mücadelesinin en önemli araçlarından olan, gericiliğin en büyük kürsülerinden olan BM'nin misyonu emperyalistlerin ihtiyacına göre şekillenmektedir.

SAYFA 12-13

KOLEKTİF DOĞRULTU

Barış Sürecinin Gerçekliği: Emperyalizmle Buluşmak

Partizan'dan 7 Ekim çağrıları: “Zafere Kadar Filistin!”

Partizan, İstanbul'da yürüttüğü ajitasyon-propaganda çalışmalarıyla emperyalizme ve Siyonizm'e karşı direniş çağrısını yükseltiyor.

Aksa Tufanı'nın 2. yıl dönümünde Taksim'de düzenlenecek olan yürüyüşe çağrı yapan Partizan okurları halkın yoğun ilgisiyle karşılandı. “Zafere Kadar Filistin, Zafere Kadar Direniş!” ve “Em-

peryalizme Ölüm, Halklara Özgürlük!” şiarlarıyla 5 Ekim günü saat 15.00'te Taksim AKM'de Filistin direnişinin sesine ses olma çağrıları yapıldı.

Esenyurt'ta Örnek Mahallesi, Kırac, Fabrikalar Bölgesi ve Merkez başta olmak üzere; Başakşehir'in Şahintepe Mahallesi'nde başlatılan çalışmalarda halk sokağa ve mücadeleye çağrıldı.

Beyoğlu'nda Taksim, Hüseyinağa, Şişhane, Tarlabası, Tarlabası Bulvarı, Evliya Çelebi, Tepebaşı, Ömer Hayyam, Sururi Mehmet Efendi ve Kalyoncukuluğu mahalleleri ile Şişli'nin Kurtuluş, Osmanbey, Çiftecevizler ve Pangaltı mahallelerinde, Sefaköy, Yenibosna, Şirinevler metrobüs hattı güzergâhı boyunca, Okmeydanı, Avcılar Merkez'de, Küçükçekmece Marmaray çevresinde

yapılan afiş çalışmalarıyla mücadele çağrısı sokaklara taşınmaya devam etti.

Kartal, Kadıköy, 1 Mayıs Mahallesi ve Sarıgazi'de devam eden çalışmalarda halkın yoğun ilgisiyle karşılaşıldı. Yapılan sohbetlerde Filistin'de süren soykırıma dikkat çekilirken direnişe sahip çıkma çağrıları yinelendi. Devletin bölgedeki ikiye bölünmüş politikalarını eleştirenler İsrail'e yönelik yaptırımların artırılması gerektiğini vurguladılar. Dünya halklarının kalbinin Filistin'le attığını, Türkiye'de bu sahiplenmenin nasıl büyütülebileceğine dair tartışmalar yürütüldü.

Çalışmalar Esenyurt, Üsküdar ve Şişli'de yapılan bildiri dağıtımlarıyla devam etti.

Partizan ve ESP'den Aksa Tufanı'nın 2. yıl dönümünde panel

Partizan ve ESP Esenyurt Gölge Sahne'de “Filistin Direnişi Kazanacak! Emperyalist Barbarlık Kaybedecek!” şiarıyla panel düzenledi.

Panel, Filistin'de şehit düşenler şahsında devrim ve demokrasi şehitleri anısına saygı duruşuyla başladı.

İlk sözü ESP temsilcisi Satiye Ok aldı. Ok, Filistin ulusal direnişini Aksa Tufanı hamlesine götüren süreç; Siyonist İsrail'in işgali tarihte görülmedik düzeyde ilerletmesi, Filistin'deki ikili iktidar biçiminin (Batı Şeria'da FKO, Gazze'de Hamas) ulusal direnişi örgütlenme zeminini zayıflatması, FKO'nin iş birlikçi çizgisi, yerleşim yeri denilen işgal bölgelerinin hızla yayılması, Siyonist İsrail'in Filistin halkına dönük zulmünün günlük bir hal alması hakkında değerlendirmelerde bulundu.

Aksa Tufanı'nı değerlendiren Ok, 7 Ekim'le birlikte Orta Doğu'da yeni bir sürecin başladığına dikkat çekerek “Her şeyden önce bu hamleyi meşru görmek gerek. Yenilmek, esir edilmek değil, düpedüz yok edilmek istenen bir halkın varlık-yokluk direnişinin bir parçası olarak görülmeli. Bu hamle, ABD ve

İsrail başta olmak üzere tüm emperyalist kampta şok etkisi yarattı. Yenilmez İsrail, güvenli İsrail mitini yıktı.” dedi.

“TUTARLI ANTİ EMPERYALİST BİR HAT İNŞA EDİLMELİDİR”

Daha sonra Partizan temsilcisi söz aldı. Emperyalizmden ve Filistin halkının silah elde sürdürdüğü direnişten söz eden Partizan temsilcisi şunları ifade etti:

“Özellikle Orta Doğu'da emperyalizmin etkisi, bölgedeki bağımsızlık mücadelesi süreçlerinin tamamlanamaması ve dış müdahalelerle sürekli sekteye uğratılması üzerinden kendini gösteriyor. Bu bölgenin emperyalistlerin stratejik çıkarlarını güvence altına almak ve Arap birliği ya da halk direnişlerini kontrol etmek açısından kritik bir öneme sahip olduğunu biliyoruz. Dünyadaki yozluğun, gericiliğin, cehaletin ve sefaletin; ülkemizdeki sorunların ve Filistin'deki işgal biçimindeki ilhakın, soykırımın kaynağında emperyalizm olduğunu biliyoruz. Karşımıza ne tür bir baskı veya gericilik çıkarsa çıksın, onu alt etmenin tek yolunun emperyalizmin tahakkümünü kırmak olduğunu biliyoruz.”

Emperyalizmin Filistin sorunundaki rolüne ve konumuna değinen Partizan temsilcisi “Emperyalizmle saf tutan tüm gericilik, Filistin halkından temizlenmiş bir Filistin beklentisiyle yaşıyor. Oysa direniş yenildikçe yayılıyor. Avrupa'dan Asya'ya, Güney Amerika'dan Orta Doğu'ya tüm

dünya halklarının gündemine can alıcı biçimde girmiş durumda. Bugün mücadele yoğunluklu olarak Siyonizm'e karşı sürdürülüyor. Bu anlamda Siyonist fikre, projeye ve İsrail adlı yapay devletin inşa edilme sürecine bakmak bizim için önemli.” dedi.

Partizan temsilcisi Filistin halkının mücadelesine omuz vermenin ülkemizde anti emperyalist mücadeleyi güçlendirmek; sınıf mücadelesini geliştirmenin Filistin'le dayanışmak, devrimci savaşı geliştirmenin Filistin'i güçlendirmek olduğuna dikkat çekti.

Partizan temsilcisi son olarak şunları ifade etti: “Toplumsal sorunların kaynağında emperyalizmi görüyoruz; bu nedenle, doğrudan etkilenen tüm kesimlerin karşısına emperyalizmi yalnızca teşhir edilecek değil, alt edilmesi gereken bir güç olarak koymak zorundayız. Bu ise, ancak proleter bir stratejiyle mümkündür. Bugün Filistin'le dayanışma hareketi bağlamında da tutarlı anti emperyalist bir hattın inşa edilemediğini görüyoruz. Bugün üzerimize düşen sorumluluk budur. Çağrımız yalnızca Filistin bayrağını değil, kızıl bayrağı da kaldırma çağrısıdır.”

Filistin Eylem Komitesi adına Ümit Doğru konuşma yaparak Filistin Eylem Komitesi'nin çalışmalarına, Türkiye'deki iş birlikçi şirketlere, boykot hareketine ve devletin ikiye bölünmüş Filistin politikasına dikkat çekti.

Partizan'dan Samandağ'da halka çağrı: “Örgütlenelim”

Partizan'ın Samandağ'da devlet eliyle gerçekleşen doğa talanı ve halkın arazilerine el koyma saldırılarına karşı çalışmaları sürüyor.

Kurtderesi Mahallesi ve civar mahallelerde yaptığı sticker çalışmaları ve sohbetlerde saldırılara dikkat çeken Partizan okurları, halkı örgütlenmeye çağırdı; devlet baskısına karşı yapılan eylem ve direnişlere omuz verme çağrıları yinelendi.

Kurtderesi Mahallesi halkının talepleri şu şekilde özetlenebilir:

- Tapulu arazilere hiçbir gerekçe ile zorla el konulmaması.

- Mahalle halkının onayı ve katılımı olmadan hiçbir planın hayata geçirilmemesi.

- Tarım arazilerinin, zeytinliklerin, su kaynaklarının ve ekosistemin sermaye uğruna tahrip edilmemesi.

- Bölgedeki projelerin amacı, kapsamı ve sonuçları hakkında halka açık, anlaşılır bilgilendirme yapılması.

- Halkın ekonomik, sosyal ve kültürel haklarının gasbedilmemesi; üretim ve yaşam alanlarının korunması.

POLİTİK
GÜNDEMFİLİSTİN'E KÖLELİK,
UŞAKLARA MEŞRUIYET!

Birleşmiş Milletler'in (BM) 80. Genel Kurulu, yapılan konuşma ve "anlaşmalarla" gündemin temel konusu haline geldi. Filistin, genel kurulun ana gündemiydi. Birçok devlet İsrail'i kınadı, Filistin'in yanında olduklarını açıkladı ve Sumud Filosu'nu desteklediklerini belirtti; ancak silahlı direnişin zorunluluğundan ya da özgülük mücadelesinden söz edilmedi. Gazze'de Siyonizm'in katliam, açlık ve sürgün yoluyla gerçekleştirdiği soykırım "timsah gözyaşlarıyla" kınandığında BM, bir kez daha yalnızca bir "ahır" işlevi gördüğünü ortaya koymuş oldu.

BM Genel Kurulu'na giderken onlarca devlet, Filistin devletini tanıdığını ilan etti. BM kürsüsünde birçok devletin lideri teslim olmuş, kolu kanadı kırılmış, bağımlı ve köleleştirilmiş bir Filistin devleti ile iki devletli çözüm ve Siyonizm'in güvenliğinin önemini vurguladı. 7 Ekim Aksa Tufanı ile Siyonizm'in soykırımı, BM ahırında eşitlenerek ele alındı; Siyonizm'e yalnızca "artık dur" denilmekle yetinildi.

BM'de Filistin için hararetli "destek" nutukları atan başta Tayyip Erdoğan olmak üzere bölgedeki tüm gerici devletler, New York'ta Filistin'in kaderini soykırımın en büyük destekçisi Trump'ın inisiyatifine teslim etmek için yoğun mesai harcadılar. ABD emperyalizminin Dışişleri Bakanı Marko Rubio'nun ifadesiyle Trump'la görüşmeler yapmak için adeta yalvardılar.

Trump, en sadık uşağı olan Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan'ı yanına oturarak Müslüman ülkelerle Filistin ve Gazze meselesini masaya yatırdı. Gazze'de Hamas ve herhangi bir direniş gücüne müsaade edilmeme şartıyla Netanyahu'yu durdurmayı deneyeceğini bu toplantının ardından ifade etti.

"KİMLİKSİZ FİLİSTİN" DAYATMASI

Nihayet Trump'ın bir dizi görüşmeden sonra oluşturduğu "barış planı", 29 Eylül'de Netanyahu ile yaptığı görüşmenin ardından ortaya çıktı. Netanyahu, Trump liderliğinde hazırlanan "Barış Planı"nı—daha doğrusu Filistin davasını teslim alma hamlesini— kabul ettiğini ortak toplantıyla duyurdu. Trump, 20 maddelik "Gazze Barış Planı"nı Suudi Arabistan, Ürdün, Türkiye, Mısır, Pakistan, Katar

ve BAE liderleri de dahil olmak üzere birçok ülkeyle şekillendirdiğini belirtti. Hamas'ı bu anlaşmaya ikna edecek olanın da bu devletler olduğunu ifade etti. Hamas'ın kabul etmemesi durumunda ise Gazze'deki soykırımı daha güçlü destek vereceğini söyledi.

20 maddelik "barış planı", ABD emperyalizminin "Ekonomik Kalkınma Modeli"ne odaklanarak şekilleniyor. Planın ilk şartı, Gazze'nin ve dolayısıyla Filistin'in kendi kendini yönetme hakkının gasbedilmesidir.

Barış için dayatılan şartlara özünü veren maddeler şunlardır:

"Gazze, radikalleşmeden arındırılmış ve terörden özgür bir bölge olacak."

"Hamas ve diğer gruplar, Gazze yönetiminde hiçbir şekilde yer almayacak. Tüm askerî, terör ve saldırı altyapıları (tüneller, silah üretim tesisleri) yok edilecek ve yeniden kurulmayacak. Gazze'nin silahsızlandırılması, bağımsız gözlemcilerin gözetiminde yürütülecek."

"Gazze'yi geçici olarak apolitik, teknokrat bir Filistinli komite yönetecek... Bu yönetime, 'Barış Kurulu' adında yeni uluslararası bir geçiş kurulu nezaret edecek."

"ABD, Arap ve uluslararası ortaklarla birlikte Gazze'ye konuşlandırılacak geçici bir Uluslararası İstikrar Gücü (ISF) kuracak."

Barış kurulunun liderliğini Trump üstlenirken, Irak işgalinin baş mimarlarından ve "Büyük Yalancı" olarak nam salmış İngiltere'nin eski Başbakanı Tony Blair'in de kurulda yer alacağı belirtilmektedir.

Anlaşmaya konu edilen maddelerin özü, Gazze'nin emperyalizmin ve onun uşaklarının yönetiminde tam anlamıyla bir müstemleke sömürmesine dönüştürülmesidir. Gazze'de "ölümü gösterip sıtmaya razı etme" politikası devreye sokulmuş durumdadır. Filistinlilerin toprağı sadece ellerinden alınmıyor, Filistin davası da bütünüyle teslim alınarak köleleştirilmek isteniyor.

ABD-İngiliz emperyalizminin dağıttığı roller doğrultusunda, Filistin meselesi Siyonizm'in cellatlığı ile Türkiye başta

olmak üzere gerici Arap devletlerinin papazlığının cenderesine sokulmuştur. Bu anlaşmayla Filistin'in bütün direniş öznelerine sürgün dayatılmakta, direnişin açık alana çıkarılarak doğrudan Siyonizm'in hedefi haline getirilmesi öngörülmektedir. Bugüne dek Filistin'in yanında görünüp "destek" söylemleriyle öne çıkan bölgedeki tüm gerici devletler, bu operasyonla ABD emperyalizminin sadık birer uşağı olduklarını bir kez daha ispatlamışlardır.

YERLİ VE MİLLÎ İMKÂNSIZLIĞI

Bu anlaşmanın açıklanmasının ardından Tayyip Erdoğan, "ABD Başkanı Trump'ın gösterdiği çabayı ve liderliği takdir ettiğini" belirterek, "Türkiye olarak katkı vermeye devam edeceklerini" ifade etmiştir. Erdoğan'ın "yerli ve milli bağımsız siyaset, ekonomi ve savunma" riyakârlığı, Trump'la kurduğu ilişki ve yürütülen görüşmelerle birlikte tümüyle deşifre olmuştur.

Trump'la görüşme koparmak için oğluyla yapılan ön görüşmeler ve Boeing uçak alımlarıyla başlayan süreç, ABD cephesinden yapılan açıklamalarla adeta aşağılamaya dönüşmüştür. Erdoğan, ABD'nin bölgeye yönelik planlamalarında "en etkili rolü" kapmak ve içeride yaşadığı kan kaybına rağmen gücünü korumak için ABD ziyaretini bir tür "meşruiyet seferine" çevirmiştir.

ABD Türkiye Büyükelçisi ve Suriye Temsilcisi Tom Barrack, bu tabloyu şöyle özetlemiştir: "Tayyip Erdoğan meşruiyet arıyordu, sorunları çözmek için biz ona bunu verdik." Erdoğan'ın Gazze üzerinden Trump'a yönelttiği göstermelik eleştiriler ise (ki daha sonra Fox News'e verdiği röportajı düzeltme göndererek inkâr etmiştir), Rubio tarafından "Sorunu çözmek için gelip bize yalvarıyorsunuz." sözleriyle karşılanmıştır.

Trump ve Erdoğan arasında yapılan görüşmede, çekilen sandalye ve edilen övgülerle Erdoğan'a "onur" verilmiş, yani aradığı meşruiyet bahşedilmiştir. Buna karşılık yolcu uçağı satışları ve enerji anlaşmaları üzerinden rüşvetler alınmıştır. Ticaret hacmini genişletme çabaları ve gümrük vergilerinin tek taraflı düşürülmesi ise Erdoğan'ın uşaklığını bir kez daha kanıtlamıştır.

ABD ziyaretiyle birlikte Türk hâkim sınıflarının ve onların siyasî temsilcisi olan AKP ile Erdoğan'ın emperyalizme bağımlılık düzeyi bizzat kendileri tarafından açığa vurulmuştur. Erdoğan ve şürekâsının savunmadan dış siyasete, bölgesel hamlelerden ekonomi politikalarına kadar "millî ve yerli" adı altında pazarladıkları "tam bağımsızlık" retoriği ve yalanı çökmüştür.

Bu yanılsamaya birçok aydın, demokrat ve ilerici kesim de "bağımsızlık siyaseti" görüntüsüyle iştirak etmişti. Türkiye'nin emperyalizme bağımlı yarı sömürge, yarı feodal yapısının aşıldığı; Kürt meselesinden Suriye'ye, Kafkasya'dan Afrika'ya uzanan politikalarda, hatta Rusya ile ilişkilerde "tam bağımsız hareket etme" çizgisine geçildiği yönünde değerlendirmeler yapılmıştı. Hafif silah sanayi, Teknofest projeleri, deniz ve hava savunma sistemlerindeki gelişmeler de aynı resmin parçaları gibi sunulmuş, NATO'nun ve emperyalist silah sanayiinin bu alandaki belirleyici rolü ise ısrarla göz ardı edilmişti.

Oysa TC'nin siyasî ve ekonomik olarak emperyalizme göbekten bağlı yapısı, Erdoğan ve çevresi tarafından ağır bir şovenist histeri ve riyakârlıkla bir süredir örtülmeye çalışılıyordu. Nihayet Hakan Fidan'ın Kaan insansız hava aracı üretiminde ABD emperyalizmine bağımlı olduğunu itiraf etmesi, oluşturulan "yerli ve milli" sihrini bozmuştur.

Emperyalistler arasındaki çelişkilerin keskinleşmesi karşısında sergilenen teslimiyet ve burada aranan meşruiyet arayışı, şovenizmle örülmüş çürük ve paramparça olmuş örtüyü tamamen kaldırmıştır.

Yaşanan ağır ekonomik ve siyasî baskının, bunun yarattığı derin çelişkilerin temel kaynağı emperyalizm ve ona uşaklık eden faşist diktatörlüktür. Faşizm, emperyalizmin öz evladıdır; varoluşu ve devamlılığı bütünüyle ona bağımlıdır.

Halkta birikmiş öfke ve tepkiyi gerçek hedefe, yani emperyalizme ve faşizme yöneltebilmenin yolu, bu öfkeyi anti faşist ve anti emperyalist bilinçle yoğurmaktan geçmektedir. Bu bilinci oluşturarak ve güçlendirerek örgütlenme çalışmalarımızı yoğunlaştırmak tarihsel bir görevdir.

FİLİSTİN DİRENİŞTİR, DİRENİŞİ TANIYIN

Filistin'de işgal ve soykırım devam ederken çarpıcı gelişmelere şahitlik ediyoruz. 2023'ten beri işgale, kanlı soykırıma destek veren ülkeler şimdi Filistin'i devlet olarak tanıma adımı atıyor. BM'nin bazı daimi üyeleri de dahil olmak üzere İsrail'le müttefik devletlerin Filistin'i tanıma kararı alması büyük ilgiyle karşılandı. İlginin yanında Trump ve Netanyahu ikilisi Hamas'ın ödüllendirildiğini savundu. Ayrıca Netanyahu Filistin'deki soykırıma, "iki devletli çözümü" yadsıyan egemenlik arayışlarına ses çıkaran Batılı emperyalistleri, Gazze'den sonra bu defa Batı Şeria'ya aynı biçimde saldırmakla tehdit etti.

2023 yılından bu yana Filistin halkı en zorlu koşullarda hayat mücadelesi verirken bu ülkeler şimdi İsrail'e "soykırımın durması" gerektiğini söylüyor, BM "Gazze'de yapılan soykırımdır" raporu hazırlıyor. İki devletli çözüm tartışmaları yeniden gündem ediliyor. Ancak emperyalist devletler, Filistin özgölünde ileri derecede tartışmalar

yaparken bir ülkenin bağımsızlık için mücadelesini, ezilen bir ulusun kendi kaderini tayin etme hakkını görmezden gelmeyi sürdürüyor.

Filistin'i devlet olarak tanıyan Batılı devletlerin ortak bir hedefi var: Ordusuz bir Filistin. Fransa da Kanada da yaptıkları açıklamalarda Hamas'ın silahsızlandırılması gerektiğini, Abbas yönetiminin Hamas'ı dışlayan seçimler yapması gerektiğini şart koştu. Hamas'ın zayıflatılması ve yok edilmesi Batılı emperyalistler ve Abbas yönetiminin ortaklaştığı bir nokta. Ancak burada Filistin halkının ne istediği, bir ülkenin kendi kaderini eline alabilmesi meseleleri göz ardı ediliyor. Uluslararası aktörler, ABD- İsrail ve Batılı emperyalistler, halkın kendi eğilimini, tercihlerini göz ardı ederek kendilerine uygun olan çözümleri dayatıyorlar. Örneğin "ordusuz ve Abbas yönetimindeki bir Filistin" isteği halkın değil bunu dayatanların çözümü olabilir. Filistinlilerin yüzde 81'i Mahmud Abbas'ın istifa etmesini istiyor. İş birlikçilik, yozlaşma ve artan

anti demokratik uygulamalar sebebiyle Abbas'ın yönetimindeki bir Filistin halkın değil ancak emperyalistlerin istediği bir çözüm olabilir. Filistinliler her zaman kendi kaderini tayin ve gerçek egemenlik istedi, bu da sınırlı özyönetim kantonları değil, toprağı ve kendine ait savunması olan bir devlet anlamına geliyor. Bu noktada emperyalizmle iş birliğini baştan dayatan "iki devletli çözüm" de Filistinlilerin gerçek isteği değil. Yapılan araştırmalara göre yüzde 67'lik bir kesim bunun mümkün olmadığını inanıyor. Filistinliler, parçalanmaya rağmen ülkelerinin elinden çalınmasını amaçlayan Siyonizm'e karşı kendi kaderini tayin etmeye, yani kendi devletlerini kurmaya, ulusal birliğe ve egemenliğe olan arzularını defalarca yinelediler. Bu kararlılık bugün daha da güçlenmiş durumda. Emperyalist devletlerin bunu makul olarak görüp görmemeleri önemli değildir; gerçek şu ki Filistin halkı bu değerlere bağlı kalmaya devam etmektedir. Dolayısıyla, üstelik halkın katılımı olmadan bundan daha azını tanımak kamuoyu desteği

bulamayacaktır; hele ki Gazze'de savaş tüm şiddetiyle sürerken.

Batılı devletlerin "iki devletli çözüm" adı altında dayattıkları şey, Filistin'in ordusuz, savunmasız ve parçalı bir yapıda kalmasıdır. Yani bu, halkın özlemini duyduğu egemen bir devlet değil; daha çok uluslararası güçlerin kendi çıkarlarını garanti altına aldığı bir düzen anlamına gelmektedir. "Hamassız çözüm" söylemleri de bu bağlamda gündeme getiriliyor: Batılı devletler direnişi tasfiye ederek iki devletli çözümü sözde mümkün hale getirmek istiyorlar.

İKİ DEVLETLİ ÇÖZÜMÜN ÇÖZÜMSÜZ TARİHİ

Filistin'in devlet olma tarihine kısaca baktığımızda gördüğümüz şey hegemonik emperyal Batı güçlerinin Filistin'in ortaya çıkmasını engelleme arzusu ile Filistin halkının, tüm zorluklara rağmen bunu gerçekleştirme kararlılığı arasındaki mücadeledir.

İsrail-Filistin sorunu, İngiltere'nin I. Paylaşım Savaşı sırasında Balfour Deklarasyonu kapsamında Filistin'deki Yahudi halkı için ulusal bir yuva kurma sözü verdiği döneme kadar dayanıyor. İngiltere, Ekim 1917'nin sonunda Osmanlı İmparatorluğu'ndan toprakların kontrolünü ele geçirdi. İngilizler Filistin sorununu 1947'de yeni kurulan Birleşmiş Milletler'e devrettiğinde, ülkenin nüfusu yüzde 66 Filistinli Arap ve yüzde 33 Yahudi idi. Aynı yılın eylül ayında Birleşmiş Milletler Filistin Özel Komitesi oybirliğiyle, "Filistin halklarının bağımsız bir şekilde kendilerini yönetebilecek kadar ileri bir seviyeye ulaştığını" ve "politik bağımsızlığın Filistin'de mümkün olan en erken tarihte verilmesi gerektiğini" belirledi. Ancak buna rağmen, 29 Kasım 1947'de, Batı'nın hâkim olduğu Genel Kurul, Holokost sonrası kendi tanımladıkları "Yahudi sorununu" çözme arzusuyla Filistin'i bir Arap devleti ve bir Yahudi devleti olarak bölme kararı aldı. Bu, çoğunluğu Filistinli olan ve rızası alınmamış ulusun kendi kaderini tayin hakkının açıkça ihlaliyle gerçekleştirildi. Bunu takiben Nakba sırasında, İsrail devletinin kurulmasıyla Filistin nüfusunun yüzde 80'den fazlası sürgün edildi ve vatansızlaştırıldı; taşınabilir ve taşınamaz mülkleri, tarihteki en büyük organize soygunlardan biriyle çalındı. İsrail, Filistin'in külleri üzerinde silah gücüyle kendini ilan etti; bu durum, Mayıs 1949'da BM üyeliğiyle pekiştirildi. Anlaşılacağı üzere BM bölünme planı, sözde iki devletli çerçeveyi BM yasasına etkili biçimde dahil etti ve Filistinli Arapların mağduriyetini ve haklarının kısıtlanmasını yasalastırdı. Şu anki Filistin ne 1947 ne de 1967 sınırlarını içeriyor. Tarihte sınırları belli olmayan tek devlet olan İsrail her geçen gün daha fazla Filistin toprağını işgal ediyor.

TANIMA TİYATROSU

Filistin zaten 145 ülke tarafından bir devlet olarak tanınıyor. Bugün, Fransa ve diğer Batılı emperyalistler tarafından tanınıp tanınmamasına bakılmaksızın Filistin devletinin hem devlet uygulamaları hem de hukuk açısından zaten var olduğu açıktır. Filistin'in devlet olma durumu, 1933 Montevideo Devletlerin Hak ve Yükümlülükleri Sözleşmesi'nde belirtilen genel uluslararası hukuk uyarınca devlet olma kriterlerinin dört maddesini yerine getirdiğini göstermektedir. Bunlar şunlardır: (1) kalıcı bir nüfus; (2) belirlenmiş bir toprak; (3) bir hükümet; (4) diğer devletlerle ilişki kurma kapasitesi. Tüm bunlar şu

soruyu gündeme getiriyor: Eğer Filistin zaten uluslararası hukuk açısından bir devlet ise o zaman Avustralya, Belçika, Kanada, Fransa, Lüksemburg, Malta, Portekiz, İngiltere ve diğerlerinin bu devleti tanımasının bu noktada ne önemi var? Bu tanıma gerçekte ne başarabilir? Filistin'deki maddi koşulları anlamlı bir şekilde değiştirir mi, yoksa sadece siyasi bir tiyatro mu?

Örneğin Fransa, Kanada ve İngiltere Filistin devletini görünüşe göre bazı koşullar veya sınırlamalarla tanıyor; bazıları açık, bazıları ise örtülü. Kanada'nın tanıması, Filistin yönetiminin "reformu", "2026'da genel seçimlerin yapılması", Hamas'ın bu seçimlerde "hiçbir rol oynamaması" ve gelecekte Filistin yönetiminde yer almaması, ayrıca Filistin'in "silahsızlandırılmış" bir devlet olması şartına dayanıyor. Benzer şekilde, İngiltere'nin Filistin devletini tanıması yalnızca İsrail hükümetinin "Gazze'deki korkunç durumu sona erdirmek için somut adımlar atmaması, ateşkese varılması ve iki devletli çözüm olasılığını yeniden canlandıracak uzun vadeli, sürdürülebilir barışa taahhüt vermemesi" nedeniyle. İngiltere, Hamas'ın Gazze yönetiminde hiçbir rol oynamaması gerektiği fikrini tekrarlar teyit etmiştir. Fransa Kanada'nın söylemlerini tekrar ifade etmiş, ancak bunu koşul olarak değil, Mahmud Abbas'ın taahhütleri çerçevesinde yapmıştır.

Bu koşullar bazı soruları gündeme getirmektedir: Filistin yönetimi, Doğu Kudüs dahil işgal altındaki Filistin topraklarında, kendi vergi gelirlerini kullanma yasağı veya Kudüs'te Filistin seçimlerinin yapılmasının engellenmesi gibi İsrail'in yasa dışı varlığı devam ediyorsa nasıl "reform" yapılabilir veya seçim düzenleyebilir? Batılı emperyalistler, Filistin halkına kime oy vereceklerini veya kim tarafından yönetileceklerini dikte etme hakkını kendilerinde buluyor. Devam eden gerçek bir soykırım karşısında (uzun yıllardır süregelen apartheid rejimini bir kenara bırakacak olursak), bu Batılı devletler hangi hukuki veya siyasi yetkiyle Filistin devletinin silahsızlandırılması gerektiğini iddia edebilir?

Tanımaya tiyatrosu, İsrail liderliğini sorumlu tutmak yerine, halkın artan hoşnutsuzluğunu yatıştırmak için izleyicilerin önüne çekilen bir perdeyi anımsatıyor. İsrail'e baskı uygulamak için silah ambargosu, yaptırımlar ve Uluslararası Ceza Mahkemesi'nin İsraili liderlere yönelik tutuklama emirleri

gibi güçlü araçlar mevcut. Buna karşılık, Filistin'in tanınması bu araçlardan hiçbirini harekete geçirmiyor. Saptanacak herhangi bir ortak yaptırımın BM Güvenlik Konseyi'nden oylanarak kabul edilmesi gerekiyor. İsrail'in en büyük destekçisi ABD'nin veto etmesiyle bu kararların hiçbir yaptırım gücü kalmıyor. Oysa bazı devletler (Güney Afrika, İspanya vb.) İsrail'e karşı yaptırımlarda bulundular ancak dünyanın geri kalanı halen lafla peynir gemisi yürütmeye çalışıyor. Bu tanıma kararlarının ardından İsrail'in işgali sonlandırmasına yol açacak yaptırımlar uygulanmazsa tanımanın sadece göstermelik olduğu sonucuna varılabilir.

İKİYÜZLÜLÜĞE KARŞI DİRENİŞİN MEŞRUIYETİ

Filistin devletinin tanınmasıyla beraber İsrail'in ne yapacağı meçhul; ancak söylemlere bakılırsa işgali artıracak görünüyor. Başından beri istenen iki devletli çözüm bugün önümüze Filistin'in devlet olarak tanınmasıyla çıkıyor. Batılı emperyalistler artan iç huzursuzluk ve maliyetler sebebiyle hem Ukrayna'daki savaşta hem de Filistin'de devam eden işgale karşı kendi çıkarlarını tanımlayan çözüm önerileri sunuyor. İsrail devleti ateşkese bile yanaşmazken iki devletli çözümü ne kadar kabul edeceği ise meçhul. Saldırganlığı kuruluşundan bu yana artan bir devlet, vahşeti sadece kendisine uygulanmış kabul ediyor, Hamas'ı terör ile suçluyor. Oysa 7 Ekim'den bu yana katliam, açlık, tecritle yaşamak zorunda kalan Filistin halkını görmezden geliyor. ABD ise Trump'ın yeniden iktidara gelmesiyle İsrail vahşetini meşrulaştırmaktan, ona kucak açmaktan, arada sırada büyük bir abi gibi uyarmaktan geri durmuyor. Trump yönetimi iki devletli çözümünden vazgeçmiş görünüyor ama Batılı emperyalistlerle uzlaştıkları nokta Hamas'ın yok edilmesi. İşte burada temel uzlaşılı silahlı direnişin tasfiyesi ve dikensiz gül bahçesi yaratma arayışı.

Filistin bir ülke olarak, özgürlüğünü gerçekleştirme ve işgal karşısında öz savunma kullanabilme hakkına

“Batılı devletlerin “iki devletli çözüm” adı altında dayattıkları şey, Filistin'in ordusuz, savunmasız ve parçalı bir yapıda kalmasıdır. Yani bu, halkın özlemini duyduğu egemen bir devlet değil; daha çok uluslararası güçlerin kendi çıkarlarını garanti altına aldığı bir düzen anlamına gelmektedir. “Hamassız çözüm” söylemleri de bu bağlamda gündeme getiriliyor: Batılı devletler direnişi tasfiye ederek iki devletli çözümü sözde mümkün hale getirmek istiyorlar.”

sahiptir. Uluslararası hukuka göre bu her devletin hakkıdır. Filistin'i devlet olarak tanıyıp onun silahlı güçlerinin tasfiyesini istemek tam bir ikiyeüzlülüktür. Zira, bir devletin ordusu da savunması da olmak zorundadır. ABD'nin İsrail'den ordusunu tasfiye etmesini istemesi ne kadar absürt olarsa Filistin için de aynısını istemek aynı derecede absürttür. Dolayısıyla bir devleti koşullu olarak tanımanın bir anlamı yoktur. Koşullu tanıma Filistin halkının değil emperyalistlerin çıkarlarını temsil eder.

2 senelik soykırım bize bir şey gösteriyorsa o da; diğer devletlerin büyük çoğunluğunun - hem dost hem de düşman - kabul ettikleri soykırımı önlemek için gerekenleri yapmakta hâlâ ya isteksiz ya da yapmak istemiyor olduklarıdır. Oysa ki öğrencilerin, öğretmenlerin, doktorların, sendikacıların, sanatçıların, çiftçilerin ve diğer milyonlarca kişinin ağzından, “Özgür Filistin” çılgılığı duyulmaktadır.

Bugün eğer Filistin'de halk için geçen her bir dakika ölüme yaklaşmak anlamına geliyorsa dünyanın yerinden oynaması gerekmektedir. İtalya'da hayatı durduran binlerce işçi, emekçi, genç kitleler bize yapılması gerekeni göstermiştir. İtalya devleti artan baskılar sonucu adım atmak zorunda kalmıştır. Bize düşen görev de devletleri adım atmaya zorlamak, bu soykırımı bir an önce engellemektir. Çözüm Trump ile 5 dakika görüşebilmek için valvaranların ağzından çıkan sahte sözlerde değil, milyonların “Nehirden Denize Özgür Filistin” diye bağırarak kararlılığındadır. Halkların sesi, emperyalistlerin sahte vaatlerinden çok daha güçlüdür.

ÜRETİCİNİN ÇIĞLIĞINI KİM DUYACAK?

Türkiye’de üreticilerin yaşadığı sorunlar geçtiğimiz yıllarda olduğu gibi bu yıl da öne çıkıyor. Hasat dönemi ve ürünleri piyasaya sürme dönemlerinde çok çeşitli sorunlar yaşanıyor. Bilindiği üzere tarımdaki çarpık sorunlar üreticinin bu yıl da mağdur olmasına yol açıyor.

Tarımda küçük üreticinin emeği, uluslararası tekeller tarafından sömürülmeye mahkûm ediliyor. Kapitalistleşmenin gelişmediği bu alanlarda toprak ağaları, tefeciler ve tekel oluşturmuş devlet destekli büyük şirketler üreticinin elini bağlıyor. Bundan etkilenen sadece üretici olmuyor. Üretici ürününü düşük fiyatlarla pazara sürerken tüketici de bu ürünleri fahiş fiyattan satın almak zorunda kalıyor. Buradaki fiyat farkı ise bir avuç komprador ve toprak ağasının cebine giriyor.

Elbette bahsettiğimiz bu genel sorun, ülkemizde tarım sektörünün IMF, Dünya Bankası gibi uluslararası örgütlere bağımlı karakteriyle yakından alakalı. Burjuva demokratik devrimin tamamlanmaması, feodalizmin tam olarak tasfiye edilmemesi ve komprador nitelikte bir kapitalist gelişmeye itilmesi, tüm tarım sektörünün feodal yapıyı alt etmeden emperyalizmin çıkarlarına göre işlemesinin, bu anlamda bağımlılığın ana sebebini oluşturuyor. Küçük üretici nezdinde tarım alanında yaşanan çöküntünün ve genel olarak borçlu tarım ekonomisinin temel sebebi de bu aynı yapıdır. Köylü kendi toprağında yarı işçi haline gelirken aynı zamanda verimli tarım arazileri madenlere peşkeş çekilerek sömürü bir talan ekonomisiyle sürmektedir. Köylüler kendi topraklarından sürülmeye çalışılırken ellerindeki bir avuç toprağı olan da onu kaybetmek üzere bekliyor.

ZİRAİ DON VE KURAKLIK ÜRETİCİNİN KÂBUSU OLDU

Bu sene ekonomik krizin katmerlenmesinin yanında birçok farklı sorun da tarım alanlarını ve ürün rekoltelelerini etkiledi. Artan kuraklık ve nisan, mayıs aylarında yaşanan zirai don birçok

üründe kayba yol açtı. Standartlaştırılmış Yağış İndeksi (SPI) verilerine göre Ağustos 2025 itibarıyla Türkiye’nin yarısından fazlası çok şiddetli ve olağanüstü kurak kategorilerinde yer aldı. Son 6 aylık Mart-Ağustos 2025 verilerinde ise sadece Doğu Karadeniz’in normal veya nemli seviyelerde kaldığı görüldü. Tarımın kalbi sayılan İç Anadolu’dan Batı ve Güney bölgelerine kadar geniş bir alanda yağış yetersizliği ve toprak nemi kaybı üretimi olumsuz etkiledi. Konya Ovası gibi bölgelerde toprak nemi yetersiz kaldı. Bu durum, buğday ve mısır gibi temel ürünlerde verim kaybına yol açarak üretimi düşürdü. Kuraklık, su kesintileri ve artan su fiyatları gibi doğrudan etkilerin yanı sıra Adana ve Diyarbakır gibi şehirlerde çiftçilerin göç etmesine neden olarak sosyal bir soruna da dönüştü.

Kuraklık tarımsal verimlerin düşüşüne, gıda fiyatlarının artmasına yol açtı. Su ve enerji kesintileri üreticinin üretim yapabilme olanaklarını kısıtladı. Türkiye’nin en çok ayçiçeği üretilen bölgesi Trakya’da, iki yıldır üst üste kuraklık yaşanıyor. Normal sezonlarda dekara 180-200 kilo olan ayçiçeği verimi kuraklık nedeniyle bu yıl 100 kiloya kadar düştü. Lokal bazı yerlerde 100 kilonun altına düştü.

Bazı verilere göre geçen yıl depolanan ürünler, bu yılki zirai don da fırsat bilerek fiyatlandırıldı ve geçen yılın ürünü bu yılın zirai dondan kaynaklanan sorunu nedeniyle daha yüksek fiyatla satıldı. Tüccarın “fiyatı artan malı bu şekilde fiyatlaması” ticaret koşullarının doğal bir sonucudur elbette; ama bundan sonraki süreçte depolarda ürün de kalmaması nedeniyle ürün fiyatlarının daha da artma ihtimalinde olduğu da aşikâr.

Ayrıca ürün rekoltesindeki düşüşlerin de süreceği belirtilmekte. Bu sene 28 milyon bahçe bitkisi üretilirken bu verinin 21 milyona düşeceği öngörülüyor. Buğdayda dekar başına 500 kilo beklenirken dekar başına rekoltenin 140 kiloya hatta 70 kiloya kadar düştüğü yerler var.

Bu sene biçerdöverin giremediği tarlalar oldu.

Adana, Mersin’de aşırı sıcaktan narenciye ürünleri yandı. Karpuz, domates ve diğer ürünler olumsuz etkilendi.

Zeytinde, fındıkta ve daha birçok üründe zarar var. Çiftçi bu yönden de önemli ölçüde mağduriyet yaşadı.

Verilere göre buğdayda 19 milyon 600 bin tonluk bir üretim bekleniyor. Oysa 2 yıl önce 22 milyon ton buğday üretiliyordu. Buğdayda dışa bağımlılığın artacağı da bazı uzmanların ortak kaygısı. Çünkü üretim düştükçe dışa bağımlılık artmaktadır. Halihazırda birçok tohum zaten dışarıdan satın alınıyor. Zirai dondan kaynaklı arpada da buğday gibi kayıplar yaşanıyor. Şu anda, halen Türkiye genelinde kuraklığın şiddetli etkisini birçok bölgede yaşamaya devam ediyoruz. Hem verim kayıpları var hem de suyun olmaması nedeniyle üreticinin ürünü tarlada kavruluyor.

ÜRETİCİ KAYBEDERKEN DEVLETİN YÜZÜ MEŞRUIYETTE

Türkiye’de tarım bugün, tarihinin en derin krizlerinden birini yaşıyor. Çiftçi alın terinin karşılığının çok azı ile yetinmek zorunda kalıyor, ürünü tarlada çürüyor; tüketici ise pazarda, markette fahiş fiyatlarla boğuşuyor. Aradaki farkı ise tekeller, toprak ağaları ve komprador burjuvazi cebe indiriyor. Kuraklık, zirai don, artan girdi maliyetleri derken üretim düşüyor, dışa bağımlılık her geçen gün katmerleniyor. Üretici ekonomik sorunlarla baş etmeye çalışırken bir de susuzluğa, kuraklığa maruz kalıyor. Kuraklık ülkemizde sadece doğal bir olay değil; suyun kâr getirecek başka alanlarda milyonlarca metreküp kullanılması nedeniyle de bu sorun yaşanıyor. Tarım ve Orman Bakanlığı’na göre tarımdaki su verimliliği yüzde 51. Yani tarımdaki suyun yüzde 49’u kayıp. Tarımsal sulamada kullanılan modern olmayan geri yöntemler de bu sorunun nedenleri arasında. Burjuva-feodal medyada halka “suyu az tüketin” çağrıları yapılırken başka alan-

larda egemenler yer altı kaynaklarını tüketiyor. Ancak yine susuzluk çeken, suyu kesilen halk oluyor. Üreticiler ise susuzluğun cefasını çekiyor.

Sadece 9-13 Nisan 2025 tarihinde yaşanan zirai donun zararı milyarlarca lirayı buldu. Hem üretimin azalması hem de fiyatların yüksek olması nedeniyle bu yaz birçok tüketici meyve yiyemedi. Bugün üretici kuraklığın, donun ve artan maliyetlerin ağırlığı altında eziliyor; yarın daha ağır sorunlarla karşı karşıya kalacak. İklim krizinin şiddetlenmesiyle birlikte su kaynaklarının azalması, enerji fiyatlarının yükselmesi, mazot ve gübredeki artış üreticiyi üretimden kopma noktasına getiriyor. Tarım topraklarının imara, madenlere açılması köylünün elindeki son parseli de kaybetmesine yol açıyor. Zaten dışa bağımlı olunan tohum ve gübrede yeni krizler yaşandığında, çiftçinin kendi tarlasına bile mahkûm işçi haline gelmesi kaçınılmaz. Tarım sigortalarının yetersizliği, desteklerin göstermelik kalması üreticiyi borç batağına sürüklüyor.

Tüm bunların bedelini sadece üretici değil, milyonlarca tüketici de ödeyecek. Sofralarda et, süt, sebze, meyve lüks haline geliyor. Market rafları dolu görünse de halkın cebi boş kalıyor. Çiftçinin üretim yaptığı araçlar, mazot, gübre her geçen gün daha da pahalılaşıyor.

Gerçek o ki üreticiyi de tüketiciyi de daha zor günler bekliyor. Bugün verilen destekler, yapılan ödemeler, açıklanan paketler sadece günü kurtarmaya dönük birer sus payıdır. Üreticinin çığlığını bastırmaya yetse de köklü sorunları çözmeye yetmez. Çünkü tarımdaki çöküşün sebebi, birkaç kötü sezon ya da iklim felaketi değil; ülkenin sosyo ekonomik yapısında kökleşmiş olan sömürü düzenidir. Ve bu sorunlar sorunu yaratanların çözebileceği minvalde değil. Meşruluğunu ABD desteğinden alanlara karşı örgütlenmedikçe de çözüm yakın olmayacak. Asıl çözüm iradesini gösterebilecek olan halktır ve çözüm halkın bilinçli çığlığıyla dev tekelleri ve sömürü ağını yıkmasındadır.

ERDOĞAN'IN ABD ZİYARETİ: EFENDİDEN UŞAĞINA MEŞRUIYET!

21-25 Eylül tarihlerinde önce New York'ta BM Genel Kurulu'na, ardından Washington'da Trump'la görüşmeye katılan R. T. Erdoğan, icazet verdikleri tarafından "dünya liderinin serüvenleri" dizisiyle takdim edildi. İyice saraya demirlenmiş bulunan medyanın kalemleri, bu seyahati bir "zafer" gibi sundular. Oysa ne BM kürsüsü için ne de Beyaz Saray'ın kapısı için çizilen tablo gerçeği yansıtıyordu.

Önce, elinde Gazze fotoğrafı ile çıktığı BM Genel Kurulu'nda vicdanlara seslendi; yaşanan insanlık dramının mimarı İsrail'i hırpalamamaya özen göstererek, bu vahşetin son bulmasını istedi. "Müslümanların lideri" kılığında yaptığı konuşma, yandaşları tarafından propaganda malzemesi haline getirildi. İsrail'le ticari anlaşmaları sürdüren beşinci ülke konumundaki Türkiye gerçeği hatırlatılmasa da, konuşmadaki ikiyüzlülük, sahtekârlık ve efendilerini rahatsız etmeyecek seçici cümlelere dikkat çekildi. Savaşları çıkaran, dünya halklarına kan, gözyaşı, açlık ve ölüm dışında hiçbir şey sunmayanların sofrasında konuşan Erdoğan ve benzerlerinin, dünya halklarının çıkarları doğrultusunda bir çaba göstermeleri beklenmiyordu. Buna rağmen görüşmelerin ve konuşmaların sunuluş biçimi, bu gerçeği gizleme niyetiyle doluydu ve adeta kör göze sokulan parmak gibi bir etki yarattı.

BM Genel Kurulu sırasında HTŞ lideri Coloni ile görüşen Erdoğan, Şam yolundaki pazarlıkları burada tamamlamayı hedefledi. Başta SDG'nin mart ayı anlaşmasına bağlı kalmasının, yani "entegrasyonun başlamasının" sağlanması ve Suriye'nin geleceğinde pay sahibi olma ısrarı bir kez daha vurgulandı.

BM'deki görevini tamamladıktan sonra belirlenen Trump görüşmesi için yola çıkıldığında, ABD'den hangi icazetin alınacağı ve bunun karşılığında ne verileceği merak konusu olmuştu.

BİR ASLAN MİYAV DEDİ!

ABD ziyareti öncesinde "ilginç" bazı gelişmeler yaşandı. İktidar ortağı MHP lideri D. Bahçeli, meclis kürsüsünden yaptığı açıklamada şöyle dedi: "Dün-

yaya meydan okuyan ABD-İsrail şer koalisyona karşı akla, diplomasiye, siyasetin ruhuna, coğrafi şartlara ve yeni yüzyılın stratejik ortamına en uygun seçenek, 'TRÇ' ittifakının inşası ve ihya edilmesidir. TRÇ ittifakının Türkiye, Rusya ve Çin'den müteşekkil olması arzu ve önerimizdir." fikrini mi ifade etti, yoksa ifade ettirildi bilinmez; ama bu çıkışın karşılığında ne olacağı sorusu sorulmaya başlandı. Malum, "barış" süreci onunla başlamıştı.

Bu hatırlatma, emperyalist ülkeler arasındaki kutuplaşmada Türkiye'nin eksen değişikliğine gidebilme ihtimalini tartıştırdı. Ülkenin yapısını ve ABD emperyalizmiyle ilişkisini bilenler açısından, hem Bahçeli'nin çıkışının hem de bahsi geçen tartışmaların ne kadar boş olduğu açıktır. Hatırlanacağı üzere ABD, 2020 yılında Rusya'dan alınan S-400 hava savunma sistemi nedeniyle Türkiye'ye CAATSA kapsamında yaptırım uygulamaya başlamıştı. Bu yaptırımın kaldırılması talebiyle Trump'ın yanına uçan Erdoğan, o dönemde yaptığı bu ticaretin bedelini yeterince ödediği konusunda Trump'ı ikna etmeye çalışacaktı.

Emperyalist rekabetin kızıştığı günümüzde, Türkiye'nin ABD'yi dışında tutarak yeni bir rota ve ilişkiler denklemine girmesi, küçük ortağın boyunu aşacak kadar önemli bir konudur.

Yine 25 Eylül görüşmesi öncesinde dikkat çeken bir "çıkış" da Erdoğan'ın Trump'la ilgili söyledikleri oldu. Erdoğan, "Hatırlarsanız Sayın Trump bir ifade kullandı: 'Rusya-Ukrayna savaşını ben bitiririm' dedi. Bitti mi? Hâlâ devam ediyor. Aynı şekilde 'Gazze savaşını ben bitiririm' dedi. Bitti mi? Hayır" dedi ve serzenişte bulundu. Erdoğan'a yanıt, gecikmeden ABD Dışişleri Bakanı Marco Rubio'dan geldi: "Bakın, insanlar çıkıp istedikleri şeyleri söyleyebilir, ama iş bir şeyin yapılmasına geldiğinde Beyaz Saray'a gelirler" dedi. Yani bu konuşanlar son noktada gelip Beyaz Saray'da yalvarır. Zaten Erdoğan'ın sözleri ciddiye alınmadı ve bir daha dile gelmedi.

Trump buluşması öncesi İstanbul'da gizlice "Junior" Donald'la yapılan görüşme de kamuoyuna yansıyan, ancak

sessiz geçirilen gelişmelerden biri oldu. Bu görüşme, Trump'la yapılacak görüşme öncesinde bir nabız yoklamasıydı. Görüşmenin gizli tutulmasının temel nedeni, bu denli bir düşüşün kamuoyuna yansıtılmamasıdır. İçeride ve dışarıda iyi gitmeyen durumun yattığı tabloyu düzeltmek için kiminle gerekiyorsa görüşme telaşı, iktidar açısından anlaşılabilir değildir.

Bu gelişmelerle Beyaz Saray'a giden Erdoğan'ın gündeminde S-400 nedeniyle Türkiye'nin atıldığı F-35 programı ve CAATSA kapsamında uygulanan F-16 yaptırımlarının kaldırılması, ekonomik yatırımlar vb. olarak sunuldu. Tabii bunların karşılığında ne verileceği konusu sır kaldı. Görüşmeye, yakasında F-16 rozetiyle gelen Trump'ın bu hareketi sergilediği liderlik özellikleriyle uyumakta. Yaklaşık iki saat süren görüşmenin ardından verilen samimi pozlar Erdoğan'ın beklentisinin karşılandığını kanıtlar nitelikteydi. ABD'nin Ankara Büyükelçisi ve Suriye Özel Temsilcisi Tom Barrack yapılan görüşmenin özünü kamuoyuyla paylaştı. "Mesele S-400 değil. Mesele F-16 değil. Mesele F-35 değil. Mesele meşruiyet. Trump, Erdoğan'a ihtiyacı olan meşruiyeti verecek" dedi.

MEŞRUIYET SAĞLANDI MI?

Görüşmede nelerin konuşulduğunun tahmin edilmesi zor değil. Orta Doğu'daki gelişmeler ve özellikle Suriye'de yaşananlar muhtemelen gündemdedi. İçeride, "Terörsüz Türkiye" projesi kapsamında sorunun Suriye ayağında da çözülmesi ve pastanın yeniden paylaşımında hak sahibi olunması hedeflenmektedir. Tek başına Şam yolunu arşınlamanın sonuç vermeyeceğini bilen Erdoğan'ın bu konudaki ısrarının arka planında, SDG engeli ortadan kalkarsa her iki ülkenin ortak çıkarlarına daha rahat yürüyeceği düşüncesi vardır. Ancak mesele, Türkiye-ABD çıkarları değil; mesele ABD'nin çıkarları gereği Türkiye'nin nasıl hareket edeceğidir. Bir dizi adımın atılamamasının temel nedeni budur.

Trump'ın Erdoğan'a meşruiyet kartını daha önceden verdiğini biliyoruz. Hatırlanacağı üzere, 18 Mart günü ABD Dışişleri Bakanı açıklama yapmış ve

"Türkiye'den güzel haberler bekliyoruz" demiş; ertesi gün, 19 Mart sabahı, İB-B'ye dönük operasyon gerçekleştirilmiş ve CHP'ye dönük sindirme ile süpürme operasyonlarının başlangıç startı verilmiştir. Bu gelişmelerin ABD'den bağımsız ve ona rağmen olmadığı açıktır. Derinleşen ekonomik kriz, rafa kaldırılan kısıntı düzeyindeki haklar ve çığ gibi büyüyen işsizlik ve yoksulluk, halkın iktidara olan güvenini sarsmış ve düzenini devam ettirmenin yegâne koşulunun baskı ve daha fazla baskı ile mümkün olduğunu göstermiştir. Bu koşullarda desteği ABD'de bulan Erdoğan'ın, dünyadaki mevcut durum ve gelişmeler düşünüldüğünde, istenen liderlik profiline uygun olduğu da anlaşılmaktadır.

ABD emperyalizmi açısından sorun dönem politikalarını sorunsuz uygulanmasıdır. 23 yıllık AKP iktidarı varlığını bu gerçekliğe borçludur. "Tek adam rejimi" olarak ifade edilen yönetim şeklinden, "saray rejimi" tanımlamalarına kadar yaşanan tüm süreci Erdoğan'ın iktidar hırsı ile açıklamak bir yanılgıdır. AKP'nin iktidarda olduğu dönem boyunca kendi içinde ve devlet kurumlarında yürüttüğü tasfiye operasyonları hatırlanırsa bunların hem ülke içinde hem de özellikle Orta Doğu'da oynaması gereken rolün önünde olan engelleri nasıl kaldırdığını görürüz ve bunların hiçbirisi efendisi ABD'ye rağmen değildir. Bugün emperyalist sistemin ihtiyaç duyduğu model budur ve hayata geçen de bundan fazlası değildir.

ABD'nin meşruiyet kartına rağmen mevcut iktidar ciddi varlık sorunu yaşamaktadır. Ayakta kalmanın yollarını arayacak ve bu yolların tümü kitlelerin daha fazla bedel ödemesini gerektiren bir yola çıkacak. Sofrada ekmeği kalmayanların büyüyen sayısına rağmen saltanat sürdürenlere büyüyen öfkenin zamansız patlayabildiğini Nepal'de gördük. Yakılan sarayların külleri belki bugün değil ama yarın alıkla sinanan halka umut olacaktır. Yeter ki o güne kadar sabırla kitlelere gitmekten, onlara gerçekleri anlatmaktan, gerçek kurtuluşun yolunu göstermekten bıkmayalım, yorulmayalım.

BİR SOYGUN ARACI OLARAK VERGİ KURUMU

Bütün olarak emperyalist-kapitalist sistem, bir süredir, etkisi zaman geçtikçe derinleşen bir ekonomik krizin içinde. Sistem, neoliberal sermaye birikim modelinin iflasının işaret fişeği olan 2008 mali krizini aşabilmiş değil. Üstelik o tarihten bu yana keskinleşen emperyalist rekabetin bir ürünü olarak patlak veren savaşlar ve pandemi süreci bu krizin etkilerinin katmerlenmesine neden oldu.

Krizin şiddetli hissedildiği ülkeler, sistemin zayıf halkaları olan yarı sömürgelerdir. Ülkemiz de bu krizin yansımalarını, her zamanki gibi doğrudan yaşamakta, zayıf ve dolayısıyla bağımlı ekonomisiyle kriz içindeki tekelleri sermayenin pençeleri altındadır.

Bu durum, AKP-MHP'nin bilinçli bir politik tercihiyle bir "bölüşüm krizi" olarak da ortaya konmaktadır. Azgın sömürü politikaları sayesinde bir avuç komprador, kârlarına kâr katıp krizi hasarsız atlatırken, emekçi kitleler enflasyonun yükü altında ezilerek daha da yoksullaşmış, yaşam standartları hızla düşmüştür. 2023 seçimlerinin ardından RTE'nin ekonominin başına uluslararası mali sermayenin yetiştirilmiş ajanı, IMF'siz IMF politikaları uygulamakla namılı Şimşek'i atamasıyla birlikte, krizin faturasını halkın sırtına yıkma politikası daha da azgın bir şekilde uygulamaya konuldu.

Şimşek'in katmerlenen sömürü politikalarında öne çıkan araçların başında "vergi artışları" gelmektedir. 2 yıl boyunca, emekçileri ilgilendiren her kalemde fahiş vergi artışları yaşanmaktadır. Emekçilerin, enflasyon baskısı nedeniyle zaten çökmüş omuzlarının üzerine bir de ağır vergi yükü yüklenmektedir. Vergi yükü bilindiği üzere esas olarak, hatta neredeyse tümüyle bilinçli bir tercihle halkın sırtına yıkılmaktadır. Şimşek ve şürekası "vergide adalet" söylemini dillerinden düşürmezken gerçekte şirketlerin vergi borçları bir kalemde silinmekte, lüks tüketim mal-

ları vergiden muaf tutulmaya devam etmektedir. Verginin ezici bir bölümü emekçilerin en temel tüketim mallarına uygulanan "ÖTV", "KDV" adı altındaki dolaylı vergilerle toplanıyor. Asgari ücretli bir işçi ile holding patronlarının "aynı oran ve miktarda" vergi ödediği bir sistemde "vergide adalet" söyleminin kandırmacadan başka hiçbir anlamı olamaz. Kapitalist veya yarı feodal, yarı sömürge tüm ülkelerde "kutsanan" vergi kurumu egemen sınıfların baskı aparatı olan devleti finanse etmenin, halkı soyarak egemen sınıflara kaynak aktarmanın aracıdır. Biz bu yazımızda vergi kurumunun sınıfsal ve sömürücü karakterini ortaya koymaya çalışacağız.

KARŞILIKSIZ BİR SAĞIM ARACI

Verginin sözlük tanımı "devlet örgütünü yürütmek için hükümetin halktan aldığı para"dır. Elbette bu tanımlama, vergi kurumunun sınıflı toplumlar içerisindeki yerini tam olarak açıklayamaz. Marx, "18 Brumaire" adlı kitabında verginin tanımını şu şekilde yapmıştır: "Vergiler, sarayın, bürokrasinin ve papazların, tek sözle tüm baskı aygıtının geçim kaynağıdır." Yine Marks, "Fransa'da Sınıf Savaşı" isimli eserinde şöyle der: "Bonaparte'ın cumhurbaşkanı ilan edildiği günün yıl dönümünde ulusal meclis şarap vergisinin yeniden yürürlüğe konulmasını kararlaştırdı. Bu önerge lehine ilk konuşan bir kapital değil, Cizvit papazı Martol ve Kert oldu. Papazın akıl yürütmesi gayet basitti: Vergi, hükümetin emdiği ana memesidir. Hükümet demek, baskı aracı demektir, otorite makamları demektir, polis demektir, papazlar demektir. Vergiye saldırı, burjuva toplumunu yabancı emekçilerden koruyan düzene saldırı demektir. Mülkiyet, aile, düzen ve dinin yanında beşinci tanrı vergidir..."

Vergi kurumu tarihsel bir olgudur. Henüz toplumun sınıflara ayrılmadığı "ilkel komünal toplum" aşamasında vergi diye bir şey yoktu. Tarihin bu aşamasında kamusal ihtiyaçlar ortak

üründen karşılanır ve yük toplumun üyelerine görece eşit dağılırdı. Vergi, toplumun sınıflara ayrışması ve buna paralel olarak sömürücü sınıfların, geniş sömürülen kitlelere karşı ayrıcalıklarını koruma adına devlet aygıtına ihtiyaç duymasıyla birlikte ortaya çıkmıştır. Yani vergi, toplumun sınıflara bölünmesinin ve emek sömürüsünün ortaya çıkışının bir ürünüdür. Sömürücü sınıflar, bin yıldır, sömürülenleri baskı altına almak için kullandıkları devlet aygıtının masraflarını (asalak bürokrasinin maaşları, halk düşmanı ordunun donatılması, hapishanelerin, karakolların giderleri) yine ezilen sınıflardan, vergi adı altında toplamaktadır.

Tüm sömürücü sistemlerde, en çok da kapitalist veya yarı feodal toplumlarda vergiye bir yükümlülük, üstelik kutsiyet de atfedilerek bakılır. Vergi vermenin "her vatandaşın ödevi" olduğu, vergi ödememenin "suç" olduğu anayasaların temel maddelerinden biridir.

Verginin sınıf farkı gözetmeksizin, toplumun tüm bireylerinden toplandığı iddiası kapitalist veya ülkemiz gibi yarı feodal sistemlerdeki en büyük yalardan biridir. Egemen sınıflar, kutsiyet atfettikleri verginin tüm yükünü halkın sırtına yıkma hususunda genelde ustadırlar! Sömürücü sınıflar, kâğıt üzerinde ödemeleri gereken vergiyi çeşitli yasal düzenlemeler veya ayak oyunları ile neredeyse hiçbir zaman ödemezler. Sömürücüleri vergiden kurtaran yöntemlerden birisi, bu maliyeti ürünlere yansıtmaktır. Böylece, örneğin bir fabrikatör "ödeteceği" vergiyi daha baştan tüketicilerden, yani halktan tahsil etmiş olur. Aynı şekilde sömürücü sınıflar, "ekonomiye destek" kılıfı ile çeşitli vergi afları ya da muafiyetlerle çoğu zaman ödeme yapmaktan kurtulurlar. Hatta aynı "destek" yalanı ile devlet, halktan topladığı vergileri, "teşvik", "kredi" adı altında burjuvaziye peşkeş çeker. Bu da vergi kurumunun bir diğer işlevinin egemen sınıflara kaynak aktarmak olduğunu gösterir.

Egemen sınıfların vergi yükünü halkın sırtına yıkmaya yöntemlerinden bir diğeri "dolaylı vergi"dir. Vergi, konusuna göre 2'ye ayrılır; "dolaylı ve doğrudan vergi". Doğrudan vergi, gelire göre alınan vergidir. Dolaylı vergi ise mal ve hizmetlerden alınır. Günümüzde verginin ezici kısmı dolaylı vergi olarak toplanmaktadır. Zira gelirden yüksek oranda vergi almak, sömürücü sınıfların görece yüksek ödeme yapması anlamına gelir ki, doğaları gereği azami kâr hırsı ile yanıp tutuşan sermayedarlar bunu kabul etmezler. Dolaylı vergiye ağırlık vermek, vergi yükünü "tabana yaymak", yani vergi yükünü emekçilere yıkmak imkânı sağlar. Örneğin, aynı ürünü alan bir holding patronu ile onun işçisi dolaylı yoldan aynı miktarda vergi ödemiş olur. Ki ülkemizde de örneğini net bir şekilde gördüğümüz üzere, pırlanta, yat gibi lüks tüketim malları büyük oranda ÖTV, KDV gibi dolaylı vergilerden muaf tutulurken gıda, temizlik ürünleri gibi temel ihtiyaç ürünlerine yüksek vergiler uygulanmaktadır! Zenginler, lüks ve asalak yaşamlarının keyfini sürerken, yat turuna çıkıp sevgilisine pırlanta alırken hiçbir vergi yüküne tabi tutulmaz ama emekçiler hayatta kalmak adına, örneğin gıda alırken neredeyse ürünün fiyatı kadar bir ücreti devlete vergi olarak ödemek zorunda bırakılır! Özellikle yarı sömürge, yarı feodal ülkelerde dolaylı vergilerin, toplanan verginin yüzde 80'ine yakınına ulaştığını vurgulamalıyız.

AKP-MHP blokunun ve "IMF memuru" Şimşek'in son birkaç yıldaki pratiklerine bakmak bile vergi kurumunun nasıl bir halkı soyma aracı olduğunu anlamaya yeter.

Şimşek, ekonominin başına 2023 seçimlerinin ardından, emperyalist tekellerin memuru olarak, ekonomik krizin faturasını halkın omuzlarına yarak egemenleri düze çıkarması adına oturtuldu. Şimşek'in IMF patentli, emek düşmanı programının özü sömürüyü azamileştirerek komprador burjuvaziye

daha fazla kaynak aktarmaktı. Bu hedef doğrultusunda kullandığı aparatlardan birisi de fahiş vergi artışları oldu/oluyor. 2 yıldır hemen her gün yeni vergi zamları ile uyanıyoruz. Damga vergisinden yurtdışı çıkış harcına, çöp vergisine kadar fahiş şekilde zamlanmayan bir kalem yok, hatta yeni vergi kalemleri icat etmek adına çabalıyorlar.

Şimşek ve AKP kalemşorları “ekonomik kriz nedeniyle herkesin fedakârlık yapması gerektiği” ve “köprü, otoyol, havaalanı gibi hizmetler için bu zamların gerektiği” argümanları ile açıklıyorlar. Bu argümanların hiçbir inandırıcılığı yoktur. Birincisi, halktan “fedakârlık” isteyen egemen sınıf sözcüleri lüks ve şatafat içinde yaşamaya; uçak, özel araç filolarını büyütmeyle devam ediyorlar. Bu vergi zamları, her şeyden önce komprador burjuvaziye aktarılan kaynakları büyüterek ekonomik krizi en az hasarla atlattıklarını sağlamak için yapılıyor. Bu kaynak aktarımının en net örneği “hazine garantili projelerdir.” “Yap-işlet-devret” denen bu sistemde, kompradorlar büyük altyapı projelerinin yapımını ve işletmesini üzerlerine alıyorlar. Bu projelerin finansmanını devletten aldıkları ucuz kredi ve teşviklerle (yani halktan dolaylı biçimde toplanan vergileri ile) sağlıyorlar. Bu köprüleri, otoyolları hem halka paralı olarak kullanıyorlar hem de devletten maliyetlerinin 2-3 katı kâr garantileri alıyorlar. Böylece halktan toplanan vergiler hazine garantileri ile kompradorlara peşkeş çekiliyor. Ayrıca devlet, sözde halka kamu hizmeti sunmak için vergi topladığını iddia ediyor; ancak halktan toplanan vergilerle yapılan köprüleri halk yine para ödeyerek kullanmak zorunda kalıyor.

GÜÇLÜ DEVLET EMEKÇİLERE SALDIRIYOR

Öte yandan, egemen sınıfların içeride ve dışarıda yükselttiği faşist saldırgan politikayı finanse etmek için de bu vergi zamlarına ihtiyaç duyuyorlar. Askerî sanayiye harcanan devasa paralar, ülkenin dört bir yanına açılan yeni hapishaneler vs. vergi artışları ile emekçilerin cebinden finanse ediliyor. Emekçileri baskı altında tutmak için açılan hapishanelerin maliyeti “vergi” adı altında yine emekçilerden tahsil edilmektedir.

Şimşek ve şürekası, halka bu vergi zulmünü yaparken dilinden “vergide adalet” söylemini düşürmüyor. Zam-

ları “kriz nedeniyle herkesin elini taşın altına koyması gerektiği” söylemiyle savunuyor. Vergi yükümlülüğünü yerine getirmeyeni “kim olursa olsun cezalandıracaklarından”, “az kazananlardan az, çok kazananlardan çok vergi alacaklarından” bahsediyor. Elbette bu söylemlerin zamlara karşı tepkileri ideolojik manipülasyonla absorbe etmeye çalışmaktan başka hiçbir anlamı yoktur. Vergi memurları küçük esnaf ve köylünün üzerine kâbus gibi çökerken büyük şirketlerin vergi borçları bir kalemde silinmekte, bunlar için hemen her gün yeni “teşvik ve muafiyetler” açıklanmaktadır. Birçok emperyalist tekel, ülkemizde vergi muafiyeti şartıyla faaliyet göstermektedir.

Büyük şirketlerin devasa kârlarını vergilendirmek Şimşek’in gündemine hiçbir şekilde girmiyor. “Maliye Bakanlığının verileri ‘vergide adalet’ adı altında yapılan düzenlemelerin vatandaş aleyhine, şirketler lehine sonuç verdiğini ortaya koydu. Kişilerden tahsil edilen gelir vergisi oranı yüzde 95 artarken, şirketlerin o dediği kurumlar vergisi yüzde 14 azaldı. Az kazanan çok, çok kazanan az vergi verdi.” (Karar Gazetesi, 25.08.2025) Bu veriler de göstermektedir ki, Şimşek’in programı ile birlikte alt ve kısmen de orta sınıfların vergi yükü artarken büyük şirketler ise kârlarını artırmaya devam etmiştir. Yani fedakârlığı yine halk yapmakta, sefasını ise devlet beslemeli şirketler sürmektedir.

Şimşek’in programında verginin ezici kısmının dolaylı vergi olarak toplanması durumu aynen devam ettiriliyor. Lüks ürünlere göstermelik birkaç vergi getirirken (örneğin yata yüzde 8 ÖTV getirildi) KDV-ÖTV adı altındaki dolaylı vergiler esas olarak gıda gibi temel ürünlerden toplanıyor. Dolaylı vergilerin devletin topladığı toplam vergi tutarı içindeki payının yüzde 80’i aştığı hesaba katıldığında gerçek vergi rekortmenlerinin emekçiler olduğu görülür. Zaten vergi şampiyonu olarak lanse edilen kompradorlar ödedikleri

göstermelik vergileri teşvik, muafiyet, kredi adı altında fazlasıyla geri alıyorlar. Sözde “vergi şampiyonu” şirketler, devletten en çok teşvik ve ihale alanlar oluyor. İşçilerin ise maaşlarından vergi her ay düzenli kesiliyor. İşçilere, memurlara vergi muafiyeti asla olmuyor.

Nihayetinde burjuva iktisatçıların dillerine doladıkları “vergide adalet” söylemi özel mülkiyetçi düzenin doğasına aykırıdır. Çelişkili bir burjuva argümanı olan “vergi adaleti”, “vergi yükünün toplum üyelerine eşit ve hak tanıy biçimde dağıtılması” şeklinde tanımlanabilir. Bu tanımlama vergi kurumunun sınıfsal karakterini göz ardı eder. Tüm sınıflı toplumlarda vergi kurumu düzenin egemen gücü olan bir avuç sömürücü sınıfın çıkarları doğrultusunda dizayn edilmiştir. Kapitalist ya da yarı feodal sistemlerde vergide gerçek bir adalet söz konusu olamaz. Bu sistemlerde vergi yükü her zaman emekçilerin omuzlarında olacaktır. Burjuva ideologların “vergide adalet” söylemleri verginin bu sınıfsal karakterini gizleme amacını taşır.

Öte yandan devletten “zenginleri vergilendirerek sosyal adaleti sağlamasını” isteyen reformist kesimler de devletin ve verginin sınıfsal karakterini göz ardı ediyorlar. Devlet, egemen sınıfın baskı

aygıtıdır. Devletin egemen sınıfın çıkarları aleyhine davranmasını beklemek bir ütopyadır. Kaldı ki, hiçbir zaman gerçekleşmeyecek bir ütopya olsa da reformistlerin hayal ettiği gibi devlet “az kazananlardan az, çok kazananlardan çok” vergi toplasa bile, bu, sömürüyü ve sınıfsal eşitsizlik gerçeğini ortadan kaldırmaz.

Marks, yukarıdaki alıntıda da görülebileceği üzere verginin burjuva toplumunun mülkiyet, aile gibi ana kolonlarından biri olduğunu ve vergiye saldırının doğrudan düzene saldırı olduğunu vurgular. Halkın vergi sömürüsüne karşı öfkesinin arttığı bugünkü koşullarda devrimcilerin öne çıkan görevlerinden biri de verginin nasıl bir soygun olduğuna, vergi vermemenin yani emekçilerin kendilerini ezen devleti beslememesinin meşru bir eylem olduğunu ezilenlere anlatmaktır. Ülkemizin tarihi, ezilenlerin Celali İsyanları gibi, vergi sömürüsüne karşı isyanları ile doludur. Bu tarihten aldığımız güçle halkı vergi sömürüsüne karşı ayağa kaldırmalıyız!

Kaynak: Bu yazıda O. Hançerlioğlu’nun *Felsefe Ansiklopedisinin ilgili madde-sinden yararlanılmıştır.*

DERİNLEŞEN EMPERYALİST KAMPLAŞMANIN "TEHDİT"LERİ

Ukrayna'da 2014'ten bu yana derinleşen, 2022'de işgale dönüşen ve halen devam eden savaş, günümüzün en keskin emperyalist çatışma alanlarından biri olma konumunu sürdürüyor. Savaş, emperyalizmin çelişkilerinin keskinleşmiş bir tezahürü olarak görülmelidir. NATO'nun genişlemesi, ABD'nin dünya çapında hegemonyasını tahkim etme çabası ve Rusya'nın eski nüfuz alanlarını yeniden ele geçirme iradesi bu çatışmanın temel dinamiklerini oluşturur.

Emperyalizmin yaşadığı kriz, kendileri açısından "savaşın bir risk olduğu" ihtimalini çoktan ortadan kaldırmıştır. Karakteri gereği bu haksız savaşların yaratıcısı olan bu düzen, dünyanın birçok yerinde bölgesel savaşları çoktan başlatmıştır. Ancak Rusya'nın Ukrayna işgaliyle başlayan ve bugün Rusya-Ukrayna Savaşı olarak literatüre geçen süreç, çürümüş kapitalizmin -yani emperyalizmin- kendi arasındaki çelişkileri çok daha açıktan ortaya koyan bir duruma evrilmiştir.

Savaşın tarihsel sürecinden bağımsız olmayan ve bugün bu çelişkinin sürmesiyle halen devam eden süreç, duruma ilişkin yeni ancak öncekinden farklı olmayan hesaplar güden adımları sürdürmektedir. 2025 sonbaharında Rusya, Ukrayna'ya karşı yoğun İHA ve füze saldırıları düzenledi. Bu saldırılar, sadece Ukrayna şehirlerinde değil, Polonya hava sahası yakınlarında da "alarm" yarattı. Polonya, bazı Rus İHA'larını düşürdüğünü açıkladı; NATO, hava savunma kuvvetlerini yüksek alarm seviyesine çıkardı. Ukrayna başkanı Zelenski, son haftalarda NATO'ya "ortak hava savunma kalkını" çağrısında bulundu. NATO ülkeleri askerî yardımlarını ve ekonomik yaptırımlarını artırmaya devam ediyor. Emperyalistler bunu "barış" adıyla propaganda ediyor, bu savaşın bitirilmesi gerektiği ve kendileri tarafından bitirileceği başka emperyalist devletlerce reklam ediliyor.

Bu noktada Rusya-Ukrayna savaşı özgülünde, emperyalist bloklar arasında

yaşanan çelişkinin doğrudan, fiilî bir çatışma zemininde yürümemesi, yaşanan gelişmelerle bu "ihtimali" de düşündürmektedir. NATO'nun "sınır güvenliği" söylemiyle hattını güçlendirmesi, Rusya'nın saldırılarını genişleterek bir nevi kendi alanını test etmesi ve yine bunlara bağlı olarak Polonya'da Rus SiHA'larının düşürülmesiyle oluşan gerginliğin "Rusya-Avrupa savaşı" tartışmalarını doğurması bu ihtimalin en azından emperyalistler cephesinde tartışıldığı, hazırlığının yapıldığını göstermektedir. Baştan söylemek gerekir ki bu ihtimal ve iddianın sahiplerinin, bu gündemleri, kendi aralarındaki dalaşa

daha rahat pozisyon almak ve bunu meşrulaştırmak için yaptıkları açıktır.

Polonya'daki gerginlikler ve Macron'un "Rusya tehdidi" çıkışlarıyla birlikte Avrupa kamuoyunda "Rusya ile savaşın kapıya dayanabileceği" konuşulmaktadır. NATO'nun Ukrayna'ya desteği, "demokrasi savunusu" maskesiyle sunulsa da gerçekte ABD hegemonyasının korunması içindir. Fransa ve Almanya başta olmak üzere batılı emperyalistler de bu kamplaşmada kendi çıkarlarını Rusya'ya karşı tahkim etmeye çalışmaktadır. Polonya'nın Rus SiHA'larını düşürmesi de bir emperyalist bloğun sınırını ve nüfuz alanını korumak için yapılan bir hareketten öte bir şey değildir. Rusya'nın konumu ise yine aynı

kaygılardan doğmaktadır. Macron'un Rusya'yı Avrupa için bir tehdit olarak gördüğünü dile getirmesi, tersten nükleer caydırıcılık üzerine kurduğu kendi tehdidi ve Putin'in buna karşı "son derece çatışmacı" değerlendirmesiyle mağduriyet kurması fakat aynı anda Napolyon göndermesi yaparak, Fransa halkını kastederek "kendinizi bir anda Rusya'yla savaşta bulabilirsiniz" diyerek Macron'un restine karşılık vermesi bahsi geçen savaş tartışmalarını doğurmuştur.

NATO ülkeleri açısından enerji yolları ve kaynaklarının kontrolü, Avrupa pazarının güvenceye alınması ve bu uğurda

bir parçası olarak yorumlanabilir. Rusya ise bu baskıyı dengelemek ve kendisine yönelen ambargoyu bertaraf etmek için Çin ve Hindistan'la ekonomik-siyasi bağlarını güçlendiriyor. Emperyalist kamplaşmada ciddi bir taraf olan Çin ve emperyalizmin bir diğer bağımlı ortağı Hindistan başta olmak üzere Şanghay İş Birliği Örgütü üzerinden yapılan toplantılarla Rusya ekonomik yaptırımlara karşı destek ve ortak ticaret anlaşmaları aramaktadır. Emperyalist arası blokların çekişmesinde bu mekanizmalar yaptırımların etkisini de sınırlıyor. Buradan doğru batılı emperyalistler Rusya'ya yaptırımlarla ekonomik baskı uygularken (ve uygulamaya devam ederken), bu baskılar Rusya'yı hemen teslim olmaya zorlayacak net bir eşik yaratmadı; aynı zamanda yaptırımların etkisi zaman alıyor ve Rusya başta Asya olmak üzere alternatif tedarik/iş birlikleri buluyor.

Lenin, emperyalizmi "tekelci kapitalizmin dünya pazarlarını paylaşma ve yeniden paylaşma eğilimi" olarak tanımlar. Ona göre emperyalist savaşlar, halkların çıkarı için değil finans kapitalin çıkarları için yürütülür. Mao ise 2. Paylaşım Savaşı sırasında, Lenin'in "emperyalist savaşı iç savaşa çevirmek" öğretisini geliştirerek emperyalist savaşların ya halk savaşına dönüştürülmesi ya da halkları ezen bir boyundurukla sonuçlanması gerektiğini vurgular. Bu açıdan bakıldığında, bahsi geçen süreçte NATO'nun politikalarının, savunma safatasıyla geliştirilen masum hamleler değil özelde ABD önderliğinde emperyalist hegemonyanın çekişmede olduğu rakiplerini ekarte ederek sürdürülmesi sonucu çıkarılmalıdır. Kamplaşmanın diğer tarafında yer alan Rusya'nın hamleleri de kendi sınıf çıkarlarını gözetken ve bunu güvence altına alma çabasından başka bir şey değildir.

Dünya halklarının çıkarı emperyalist birliklerin, kamplaşmaların kendi savaşlarında değildir. Emperyalizmin halkları ezen boyunduruğu ancak ve ancak devrimci örgütlenmeler, enternasyonal dayanışmalar ve bir bütün emperyalizme karşı birlikte karşı koyuşla yıkılacaktır.

TERAZİDE BOZUK KILIÇTA FAŞİST

Körfez Savaşı'ndan bu yana Batılı emperyalistler tarafından siyasî bir argüman olarak kullanılan, "yeni dünya düzeni" olarak tarif edilen "barışa giden bu ulaşılmaz zor yol", günümüzde ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelelerini ortadan kaldırmak için inşa edilmek istenmektedir. Filistin'den Kürdistan'ın parçalarına, Hindistan'dan Meksika'ya vd. birçok ülkede ulusal ve sosyal kurtuluş mücadeleleri, ABD'nin "tek kutuplu statüsü" hikâyesiyle çöktürülmeye çalışılmaktadır. ABD ve diğer Batılı emperyalistlerin "barışı arzulayan" bu "yüce" davasının (!) odaklarından birisi de Kürdistan coğrafyasıdır. Batılı emperyalistler, ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelelerinin belli bir gelişme düzeyine ulaştığı diğer yarı sömürge, yarı feodal ülkelerde olduğu gibi Kürdistan coğrafyasında da görünürde Justitia rolüne soyunmuşlardır. Ancak bilinmeli ki, Justitia rolüne soyunan emperyalistler, ezilen uluslar ve halklar için adalet timsali kabul edilemez; zira gözleri bağlı olmayan bu Justitia'nın elindeki kılıç ezilen uluslara ve halklara yönelmekte, hileli terazide ise egemenler ağır basmaktadır. Bu durumun yansımaları içerideki "süreç"te de görülmektedir.

KOMİSYONUN ÇATLAKLARI

Gün geçmiyor ki adına "çözüm", "barış", "entegrasyon" veya "bütünleşme" denilen "süreç"te Kürt ulusunun payına yeni bir saldırganlık düşmesin. Kürt Ulusal Hareketinin "barış", TC'nin "Terörsüz Türkiye" olarak tarif ettiği süreçte PKK'nin fesih ve silahlı mücadeleye son verme kararının ardından "Milli Dayanışma, Kardeşlik ve Demokrasi Komisyonu"nun kurulması dışında somut bir adım atılmamıştır. "Bin yıllık kardeşlik" masalıyla ve "demokrasi" lafazanlığıyla kotarılmaya çalışılan sürecin balık gibi baştan koktuğu bir gerçektir. Hal böyleyken komisyon toplantılarında iktidarı ve muhalefeti temsil eden faşist partilerin şovenist tutumları "çözüm"le ne kadar ilgili olduklarını da gözler önüne sermektedir.

Komisyonun ikinci toplantısına "ulusal güvenliği ilgilendiren konular nedeniyle" 10 yıl gizlilik kararı getirilmesi, beşinci toplantısında barış annelerinin Kürtçe

konuşmalarının engellenmesi gibi gelişmeler tartışma konusu olurken 11. toplantıda Hizbullah bağlantılı İslamî Tebliğ Derneği adına Beşir Şimşek'in yaptığı konuşma yeni bir çatlağa yol açtı. B. Şimşek'in "PKK Kürt halkının inancına savaş açmıştır. Onlarca imam bölgede katledilmiştir. Hepsi katledilirken halka ajan, hain, hatta asker olduklarını söylediler. Her ne hikmetse bölgede PKK eliyle katledilen bir gayrimüslim çıkmadı. Ben demiyorum onlar öldürülsün. Ama niye özellikle camiler basılıyor, mukadderatlara savaş açılıyor? Bu halkı Marksist, Leninist bir zihniyetle inancından koparmak Kürtlerin hangi faydasına hizmet ediyor? Kürt halkının geleneği değişti. Bunun sebebi devlet adına kimi yapıların çanak tutması. Bir çocuk zafer işareti yapmış diye sabahın 3'ünde o evin reisiyle beraber o evi ateşe veriyorlar. Bunu asker yapıyor." söylemlerine hem DEM Parti hem de MHP tepki gösterdi. MHP Genel Başkan Yardımcısı Feti Yıldız "Sizi buraya davet ettik de askere, polise, devlete hakaret edin diye çağırmadık." şeklinde tepki gösterirken DEM Partili Saruhan Oluç "Bu dille barış yapılabilir mi? Şimdiye kadar tahammül ettik söylediklerini. Ama siz kandan besleniyorsunuz. Utanın kan dökücüler!" diye bağırdı. Daha sonra söz alan DEM Partili Cengiz Çiçek de "Domuz bağlarıyla insanları katlettiniz. Kürtlerin başına bela olan sizsiniz." şeklinde konuştu. Bu tepkilerden hemen sonra DEM Parti heyeti komisyonu terk etti.

Görüldüğü üzere, "demokratik ve şeffaf" bir işleyişe sahip olmasıyla (!) övülen komisyonda alacağına şahin, vereceğine kuzgun kesilen faşist klikler Kürt ulusunun haklı mücadelesini kriminalize etmeye devam etmektedirler. B. Şimşek'in PKK karşıtlığı üzerinden şovenist söylemlerde bulunması bir yana, "hakaret suçu"nun komisyonun esas muhatabı KUH için bir geçerlilik teşkil etmediği görülüyor. Öyle ki, F. Yıldız, yalnızca askere, polise, devlete yapılan "hakaret"e tepki göstermiş, B. Şimşek'in PKK için sarf ettiği suçlamaları sessizce onaylamıştır. F. Yıldız'ın bu tutumu, komisyonun Kürt sorununa dair çözümsüzlük üreten genel tutumunu yansıtmaktadır. Bununla birlikte DEM

Parti'nin tepkisi "yerinde" görülse de şimdiye kadar gösterdiği tahammül ve Kürt ulusuna yüz yılı aşkındır zulmeden faşist kliklerin barış diliyle siyaset yapması beklentisi, tarihsel bir yanılsamanın ürünü olmalıdır.

"UMUT HAKKI" SALDIRILARI VE İNKÂR POLİTİKASI

Komisyonun buhranlı atmosferinde gerici-faşist klikler arasındaki çelişkiler görünür olsa da söz konusu Kürt düşmanlığı olduğunda refleksif olarak birbirlerine kanat germeleri faşizmin doğası gereğidir. Bu nedenle komisyon-daki esas çelişki, gerici-faşist kliklerle KUH arasındaki çelişkidir. Bu esas çelişki, toplumsal ölçekte de vuku bulmaktadır. DEM Parti'nin öncülüğünde Kürt halkını sürece ikna etmek için sürdürülen çalışmalara yönelik polis saldırıları, çatırdayarak devam eden süreçte uzun dehlizlere yol açmaktadır. Geçtiğimiz günlerde sürece destek veren hatırı sayılır bir kitlenin katılımıyla Abdullah Öcalan'a "umut hakkı"nın tanınmasını talep eden yürüyüşler ve basın açıklamaları gerçekleştirildi. Bu çalışmalar kapsamında Van ve Mersin'de düzenlenen yürüyüşlere PKK lideri Abdullah Öcalan'ın posterlerinin "yasak" olduğu gerekçesiyle polis saldırı. Biber gazına boğulan kitle geri adım atmazken, polisin hedef gözeten saldırıları, çöktürme planının dolaysız işlediği dönemleri aratmamıştır.

Öte yandan egemen sınıflar Kürt sorununu inkâr etmeye devam etmektedir. 2024 Ekim ayı sonlarında Devlet Bahçeli'nin "Türkiye Cumhuriyeti'nin bir Kürt sorunu yoktur, asla da olmayacaktır." ve 2025 Şubat ayında Mehmet Uçum'un, Öcalan'ın silah bırakma çağrısı yaptığı sıralarda "Türkiye'de inkâr ve redde dayalı ifade edilen iç Kürt sorunu çözülmüştür." açıklamaları, "süreç" içerisinde öne çıkmış ve günümüze kadar da benzer söylemlerle "çözüm"ün parametreleri Kürt sorununun inkârı temelinde şekillenmiştir. Bu söylemler, özellikle AKP-MHP faşist bloğunda bütünleşmiş, sorunun "etnik" değil, "terör" odaklı olduğu yönünde cisimleşmiştir. Devlet erkanına göre sorun, Kürt sorunu değildir; sorun, terörden arındırılmış,

ülkenin bölünmez bütünlüğü ve Anayasa'nın ilk dört maddesi etrafında devletle "bütünleştirilmesi" için rehabilite edilmesi gereken bir etnik topluluk sorunudur! Burada parantez açmamız gereken husus, KUH'un "bütünleşme" perspektifinin, devletin "bütünleşme" perspektifinden farklı olarak, ulusal demokratik hakların teslim edilmesi ekseninde savunulmasıdır. İnkâra dayalı "bütünleşme" perspektifine rağmen KUH, uzlaşmacı çizgisinde kendi içinde ölçülü bir tutum takınarak ısrarla devleti nefret ve inkâr politikalarından vazgeçmeye davet etmektedir.

TURNUSOLA DÖNÜŞEN "SÜREÇ"

KUH, uzlaşmacı çizgisine binaen süreçten iyimser sonuçlar beklemektedir. Ancak bu beklentinin altının iyimser olmakla doldurulamayacağı herkesin malumu. Komisyon içerisindeki faşist kliklerin kendi aralarındaki çekişmeler, KUH ile faşist klikler arasındaki çelişkiler ve Kürt halkı ile faşist diktatörlük arasındaki çelişkiler sürecin görünür kıldığı gerçeklerdir. Görünür olmayan bir diğer gerçek ise KUH ile Kürt halkı arasında cereyan eden çatlaklardır. Egemenler, Kürt burjuva-feodal sınıflarıyla bürokrasi dilinde konuşurken Kürt halkına faşizmin ceberut yüzünü göstermekten sakınmamaktadır. İmralı'ya şiir gönderen, İmralı heyetini konforlu alanlarında ağırlayan egemenler, Kürdistan'a askerî yığınak yapmakta, Batı illerinde Kürt işçi sınıfına yönelik şovenist kampanyalara öncülük etmekte, Kürt illerinde uyuşturucuyu ve fuhuşu teşvik etmekte, adli suçluların Kürtler olduğu yalanını yaymaktadırlar. Bu yönüyle süreç, bir bakıma turnusol işlevi kazanmıştır.

Bu çelişkiler, Batılı emperyalistlerin "yeni dünya düzeni"nin şimdiden infilak ettiği anlamına gelmektedir, çünkü kitlelerin faşizme ve emperyalizme karşı biriken öfkesi Kürdistan coğrafyasında da ciddi boyutlara ulaşmış durumdadır. Kitlelerin ulusal bağımsızlık eğilimi, egemenlerin alengirli oyunlarını bertaraf edecektir; KUH'un ütöpik iyimserliğini ve tarihsel olgulardan ve deneyimlerden ders çıkarmamadaki ısrarını da!

Bariş Sürecin Emperyalizm

Bazı kavramlar “herkesindir”, özel bir ilgiyle savunulur, öne çıkarılır, tartışılmaz kılınır. Bariş kavramı böyle bir kavramdır. Trump gibi birisinin de dahil olduğu, neredeyse herkesin “desteklediği”, “değer verdiği” ya da “kendini ait hissettiği” ve öyle göstermeye çalıştığı kavramların belki de en önde gelenidir. Trump’ın Nobel Bariş Ödülü’ne aday gösterilmek için “ülke liderleri”ne baskı yaptığı bu dönemde bariş, bilindiği gibi bizim de gündemimizde.

Bariş kavramının ikiye bölünmüş biçimde kullanılmasına tarih boyunca defalarca tanık olundu. Bugün de aynı tabloyla karşı karşıyayız. Trump’ın “yedi savaşı sonlandırdım” iddiası, bariş kavramının ikiye bölünmüşlüğüne ve ikiye bölünmüşlüğüne araçsallaştırıldığının tipik bir örneğidir.

Buna rağmen bariş, halkların ortak kaygısını ifade eder. İnsanlar, aldatılma pahasına da olsa “barış” sözünün arkasından gitmeye açık ve hazırdır. Bu nedenle kavramı tüm gerçekliğiyle değerlendirmek, ama ondan önce bariş kavramında ne aranması gerektiğini tartışmak zorundayız.

BARIŞIN ORTAK ZEMİNİ NEDİR?

Bariş, farklı çıkarılardan yola çıkılsa da tarafların ortak biçimde yararlanabildiği ya da en azından yararlanma olanağı gördüğü bir durumdur. Savaşın yerine barişin geçmesi, ancak savaşın tarafların belli bir **ortak zemin** üzerinde anlaşmalarıyla mümkün olur. Bu ortak zemin, barişin özünü ifade eder. Bariş savunucularının gücü ise bu zemine dair gerçekliklerinden, propaganda yeteneklerinden ve kararlılıklarından kaynaklanır. Gerçeklik hakkındaki fikirlerimiz ve ondan beklentilerimiz, barişe dair görüşlerden ne ölçüde etkileneceğimizi belirler. Bu açıdan bakıldığında, egemenlerle halkların barişten beklentileri ve bariş anlayışları son tahlilde farklı ve uzlaşmazdır. Burada “son tahlilde” vurgusu, egemenlerin halkları manipüle etmek ve bu amaçla onları aldatmak zorunda oluşuna işaret eder. Yoksa buradaki uzlaşmazlık aslında en başında da mevcuttur, sadece açığa çıkması zaman alır. Bir önceki yazımızda, egemenlerin

ve onların iş birlikçisi olarak tanınan uzlaşmacıların bu konuda oldukça tecrübeli olduklarını belirtmiştik. Bu tecrübenin temelinde ise halkı aldatma konusundaki becerileri, birikimleri ve çok gelişmiş iletişim araçlarına hükmetmeleri yatmaktadır. Açıktır ki bu durumda, “barış”ın nasıl bir “ortak zemin” üzerinde gerçekleştiği ya da gerçekleştirilmek istendiği özel bir tartışma konusu olmalıdır. Çünkü bu ortak zemin, kimin çıkarlarının esas alındığını ve barişin hangi temelde şekillendiğini doğrudan gösterir. Bu nedenle konuya dair görüşlerimizi de bu doğrultuda geliştirmeliyiz.

ULUSAL SORUN VE BARIŞ

Genel bir kavram tartışmasına girmektense, öncelikle somut olgulara yöneleceğiz. Barişi, nihayetinde sınıf çatışmaları zemininde ele alacağımızı önden belirtelim. Ancak sınıf çatışmalarının farklı görünüşler, farklı toplumsal yapılar ve dolayısıyla farklı çelişkiler içermesi nedeniyle bu “nihayette” böyle olabilecektir; doğrudan ya da baştan beri açık bir sınıf çatışmasından söz etmeyeceğiz. Örneğin ulusal kurtuluş mücadeleleri bir sınıf çatışması olmaktan çok bütün bir ulusun mücadelesi olarak görünür, hatta ulustan da çok, varlığını onun bünyesinde sürdüren halkın kurtuluşu **gibi** görünür. Oysa ulusal sorun esas olarak burjuvazinin egemenlik sorunudur. Burjuvazinin egemenlik aracı olarak ulus devletin inşasını amaçlayan bu “kurtuluş” süreci ulusun bir parçası olan halkın, özel olarak da proletaryanın egemenliğinin önünü açar. Bunu gerçekleştirdiği de recede bu kurtuluş mücadelesi tarihsel olarak ilerici kabul edilir.

Bugün özel olarak gündemimize giren, esas olarak Kürtlerin; genel olarak ise tüm halkımızın karşı karşıya kaldığı “barış süreci” de ulusal kurtuluş mücadelesinin yeni bir biçim alması sürecidir. Bu nedenle bu somut bariş konusunda ortak zemin tartışmasını ulusal sorun çerçevesinde ele almak durumundayız.

Amacımız, ulusal sorunların tarihsel durumunu ya da çözümünü bütünüyle tartışmak değil tabii ki. Konuya ilişkin

düşüncelerimizi açarken ulusal sorunun teorik yapısına dayanacağız; fakat asıl hedefimiz, barişin konusu olan “ortak zemini” açıklığa kavuşturmadır. Böylece barişe dair değerlendirmelerimizi ve yaklaşımlarımızı etraflı bir biçimde ortaya koymuş olacağız.

Bu noktaya gelip neler olup bittiğine baktığımızda aslında tek bir “ortaklık” görüyoruz: savaşın bitmesi gerektiği.

Kuşkusuz, önceki yazımızda da ifade ettiğimiz gibi, bu “ortaklık” kendi başına oluşmuş bir durum değildir; savaşın sonlanması gerektiği fikrini üreten, gönülsüzce olsa da destekleyenleri ikna eden nesnel koşullar vardır. Dolayısıyla sorumuz değişmiyor: nesnel ya da değil, gündemimize sokulan bu “ortak zemin” nedir?

Bunun açık bir yanıtını vermek, savaşın nedenini tartışmakla mümkün olacaktır. Savaş hangi zeminde ve kimler arasında gerçekleşmektedir? Bu savaş, burjuva toplumlar döneminin en güçlü ve en gerçekçi ilkelerinden biri olan ezilen bir ulusun “kendi kaderi” zemininde gelişmiştir.

Marksizm’in Leninizm aşamasında teorik bütünlüğe kavuşan bu mesele, ulusun kendi devletini kurmaya karar verebilecek demokratik zemine kavuşmasıyla ilgilidir. Ulus, “kendi kaderi” hakkında karar verme yetisini kazanmak için savaşmak zorunda kaldığında, savaşın temel konusu “bağımsız irade”ye sahip olmak olur. Hemen tüm uluslar erken ya da geç, kapitalizmin şafağında bu savaşımı vermeye başladılar: önce feodal zorbalara karşı, ardından kapitalizmin emperyalizme evrilmesiyle birlikte sömürgecilere karşı. Ancak öz değişmedi: uluslar, kendi devletlerini kuracak denli bağımsız bir iradeye sahip olma eğilimini sürdürdüler.

Marksizm bu ilkeyi benimsedi; çünkü kapitalizmin feodalizme karşı hareketindeki ilerici öğeyi içeriyordu. Lenin ise bu ilkeyi daha ileri bir düzeyde tanımladı. Emperyalizm çağında yaşadığı deneyim, sömürgecilere karşı ulusal kurtuluş mücadelelerini yorumlamasına olanak verdi. Marks ve Engels’in

“başka halkları ezen bir halk özgür olmaz” formülünden hareketle, Ulusların Kendi Kaderini Tayin Hakkını savundu. Lenin bu kavramı yanlış anlamalardan **arındırmak için** “ulusun özgürce ayrılma hakkı” olarak netleştirdi.

Bu ilke köken olarak bir burjuva ilkesiydi; kapitalist gelişmenin en uygun devlet biçimi olarak ulus devlet hakkı şeklinde doğmuştu. Ancak Lenin, sömürgecilere karşı ulusal özgürlüğün teminatı olarak aynı ilkeyi sahiplendi. Emperyalizm aşamasında ise bu ilke hem tekelsel burjuvazi hem de iş birliği, komprador ve bürokratik burjuvazi tarafından silikleştirildi. Kendi devletini kurmayı talep eden her ezilen ulus mutlaka iş birlikçilerin ve emperyalizmin zorbalığıyla karşılaştı. Bir avuç gerici unsur dışında, Kendi Kaderini Tayin Hakkını savunan her ezilen ulus emperyalizmin tam desteğini alan saldırılarla yüz yüze kaldı.

Bugün hâlâ çözülmemiş bir ulusal sorun olarak varlığını sürdüren Kürt ulusal sorunu da bu kapsamda değerlendirilmelidir. Dolayısıyla egemen ulus devletin “barış”tan söz ettiğini duyduğumuzda, aynı anda emperyalizmin görüşünü de duymuş olma ihtimalimiz yüksektir.

EMPERYALİZM ÇAĞINDA ULUSAL SORUN VE BARIŞ

Ulusal kurtuluş mücadelelerinde barışçı evreler elbette mümkündür. Ancak bu evreler, her zaman halkın inisiyatifi ve direniş kapasitesiyle bağlantılıdır. Savaş sürecinde taktikler belirlenirken de esas olan savaş liderliğinin inisiyatifidir. Örneğin sürgit bir savaş söz konusu olduğunda liderlik tıkanmayı çözmek üzere yollar arar ya da ulusal baskının sorumlularını bütün halkın gözünde açığa çıkarmak için bu içerikte taktikler geliştirebilir.

Genel olarak şunu da ekleyelim: bir savaş sürecinde uygulanacak taktikler konusunda savaşın liderliğinin “inisiyatifi” esas almak temel bir kural olarak kabul edilmelidir. Ne var ki bariş süreci gündemimize bu içerikte gelmediğinde ve üstelik bizden de katılım ve açık destek istendiğinde mesele “savaşınların

in Gerçekliği: le Buluşmak

inisiyatifi” olmaktan çıkar. Bu seviyede bir barış sürecine mesafeli olmamız tutarlı anti emperyalist çizgimiz nedeniyle kaçınılmazdır. Biliyoruz ki emperyalizm çağında bu seviyede barış arayışları ve politikaları, yalnızca savaşan tarafların taktiksel tercihleriyle değil, doğrudan emperyalist güçlerin çıkarlarıyla belirlenmektedir. Dolayısıyla bugün tartıştığımız “barış sürecini”, ulusal sorunun çözümünden çok emperyalist düzenin istikrarını garanti altına alma girişimi olarak değerlendiriyoruz.

Çağımızda emperyalizmin dahil olmadığı hiçbir toplumsal sorun yoktur; tüm gerici politikaların emperyalizmle bağlantılı olduğu tartışmasızdır. Emperyalizm ulusal baskının da başlıca destekçisidir.

Leninizm açıkça kanıtlamıştır ki ulusal sorun, emperyalizm çağında yalnızca ulusların kaderi meselesi olarak değil, aynı zamanda emperyalist sistemin çıkarlarıyla doğrudan bağlantılı bir sorun olarak ortaya çıkar. Bu nedenle, ulusal kurtuluş mücadelelerinde gündeme gelen her “barış” tartışması da kaçınılmaz olarak emperyalist müdahalenin gölgesini taşır. Barışın hangi koşullarda gündeme geldiğini, kimin inisiyatifinde şekillendiğini ve kime hizmet ettiğini sorgulamak bu gölgeyi ihmal etmemeyi gerektirir.

Barış süreci “halka dayanan, gücünü halktan alan savaşların olanaksızlığı çağında olduğumuz” fikri ile gelmektedir. Tıpkı Filistin’de silahlı direnişin başarısızlığının ilan edilmesi ya da uluslararası “sivil inisiyatifin” bu direnişi yok sayarak özellikle devletleri soykırımı durdurmaya çağırması gibi... Bu çağrıların emperyalist sistemi hiç sorgulamaması, direnişle arasına mesafe koyması ciddi bir problemdir.

Somut olarak gündemimize sokulmuş olan buradaki barış sürecinde de halkın inisiyatifi geri plandadır. Barış sürecinin öznelere halkı yok sayarak hareket etmekte. Onlara bilgi vermemeyi meşrulaştıran, bulduklarını ileri sürdükleri “çözümün **anahtarı**” hakkında onları ikna etmeye dönük hiçbir tartışma yapmayan bir hareket tarzı izlemekteler. Sadece “destek”

bekleyerek halkın inisiyatifini bir kez daha baskı altında tutmaktalar.

2. Emperyalist Paylaşım Savaşının nasıl sonlandığını herkes hatırlamalı. Bugünkü anlatılara bakıldığında Sosyalist Sovyet Birliği’nin halkından gelen muhteşem; bir o kadar da dehşet fedakârlığı nasıl yok sayıldığı apaçık hissedilir. Bu anlatılarda halkın devrimci iradesi nasıl sayılıyorsa “barış sürecinde” de aynı şekilde hareket ediliyor. Şunun tam bir netlikte söylenmesi gerekir: halkın inisiyatifini yok sayan her barış egemenlerin kendi barışıdır.

BARIŞ, LİDERLİK VE İKTİDAR SORUNU

“Ortak zeminde buluşmak” barışın temel konusudur, dedik. Ortaklık sağlayanların kendilerini rahatlıkla ifade edebilecekleri olanaklar ve kurallar olmaksızın barış mümkün değildir. Hiç kuşkusuz “sağlanmak istenen barışta” olanaklar ve kurallar taraflar arasında tartışılıyordur. Sorun bunlardan kimlerin yararlanacağıdır. Açık ki halk kitlelerine bu olanaklar sunulmamaktadır ve kurallar onlar için değildir. Tabi olmaları, desteklemeleri istenmektedir. Onlar için “liderlik” en doğrusunu zaten düşünmektedir! Tüm tarih boyunca sömürü sistemlerinin egemenleri bu oyunu oynadılar. Geçmişte bu oyun için koşullar çok elverişliydi belki. Ne var ki günümüzde, sınıf bilincinin açıklığa kavuştuğu, halkların söz ve eylem özgürlüğü bilgisine ulaştığı koşullarda bu oyun başarısızlığa mahkûmdur.

Bugün Türkiye’den başlatılan ve ulusal hareketin etki gücünden ötürü özellikle Suriye Kürdistanı’nda da gündeme sokulmak istenen —ki burada Şam’daki gerici ve dışarıdan örgütlenmiş hükûmete entegrasyon biçiminde dayatılmaktadır— “barış süreci” tartışmalarının da gösterdiği gibi, ulusal sorun emperyalist güçlerin müdahalesi ve yönlendirmesi olmaksızın düşünülemez. Anti emperyalist çizgide tutarlılık **ilk**in bu gerçeğin açığa çıkmasını ister ve bu doğrultuda bir politik konumu savunur.

Söylemde “ABD’nin çözüm politikalarına karşı barış hamlesi” dense de —TC’nin emperyalizmle ilişkisi ve tüm tarihi yok sayılmazsa eğer— TC

ile barışmanın emperyalizmin yönlen-dirdiği bir barıştan söz edildiği açıktır. Bu durumda emperyalizmin ulusal bağımsızlık karşısındaki “değişmez” tutumuna dikkat çekmemiz yeterli olacaktır. Çünkü bu bağımsızlık emperyalizmin varlık koşuluna doğrudan saldırı niteliğinde olur. Dolayısıyla ulusal sorun bağlamında ele aldığımız barış meselesini, emperyalizmin koşulları ve müdahaleleri üzerinden değerlendirmek zorundayız. Çünkü emperyalizm çağında hiçbir ulusal sorun kendi başına değildir; emperyalizmin varlığını ve çözümsüzlüğünü desteklediği bir sorun olarak ulusal sorunlardaki her barış tartışması, doğrudan ya da dolaylı biçimde emperyalist güçlerin politikalarıyla kesişir.

EMPERYALİZME KARŞI BARIŞ VE HALKLARIN İKTİDARI

Emperyalizmi yerle bir etmenin, çok güçlü görünen bu canavarın politikalarını işlemez kılmanın yolu halkın inisiyatifine dayanmaktır. Bu da aslında toplumsal her çatışmanın bir sınıf savaşımı içerdiği gerçeğinin de işaret ettiği olgu olarak “iktidar sorununu” aklı getirmelidir. Barış süreçlerinin desteklenebilir olmasının belki de en temel nedeni “halk iktidarlarının yolunu açması” olabilir.

İktidar kavramının doğrudan gericilik ürettiğini ileri süren akımın **etkisindeki** ulusal hareketin bugünkü “barış savunusu” için bu en temel neden yoktur. İktidar amacını silikleştiren, aslında bu yolla burjuva iktidarların devamlılığına göz yuman akımın ördüğü bir barış sürecinin proletaryanın sosyalizm yönündeki tarihsel hareketiyle uyumlu olmadığı ya da olmayacağı öngörülebilirdir.

Yıllar önce Lenin “emperyalist ekonomistler” diye bir kesimden söz etmişti. Çokça “yeni koşullarda yeni fikirlerle hareket etmek gerekir” diyenler için bu ad dikkat çekici olmalıdır. Çünkü tam da yukarıda sözünü ettiğimiz barışçı tutumun özüne işaret ediyor bu adlandırma.

Lenin Buharin, Platakov gibi Ulusların Kendi Kaderini Tayin Hakkını sosyalizm

adına reddedenlere “Emperyalist Ekonomistler” diyordu. Bunlar komünist partinin, sosyalist devrimi hazırlamak üzere demokratik reformlar için mücadelesini küçümseyen bir tutum geliştirdiler ve bu tür bir mücadelenin doğrultusunu gösteren asgari programa karşı çıktılar. İşte Lenin, Buharin’le dostlarının tutumlarındaki oportünist niteliği ve bu tutumun Rus Sosyal Demokrasisi tarihindeki eski “ekonomizm”le olan bağına ortaya sermiştir. (Eski) *“ekonomistler kapitalizm koşulları içinde işçi sınıfının siyasal mücadele yapma zorunluluğunu nasıl anlayamadı, ‘emperyalist ekonomistler’ de emperyalizm koşulları içinde demokratik hakları elde etme mücadelesinin önemini anlamıyorlar”*dı. Demokratik haklar için mücadele, asgari programı örgütlemek halk kitlelerini iktidar mücadelesinin esas unsuru olarak kavramanın bir sonucudur. Bolşevikler önderliğindeki devrimi “darbe” diye nitelendirenler, tam da bu nitelikteki mücadeleyi yok saymışlardır.

Bugün de Ulusların Kendi Kaderini Tayin Hakkını halkın iktidarı yolundaki temel ilkelerden biri olduğunu savunurken biz, Lenin’in bu yaklaşımına dayanıyoruz. Nerede halkın inisiyatifini yok sayan, çürüten, görmeden gelen bir tutum söz konusu ise orada “liderler sultanı” söz konusudur. Marksizm-Leninizm-Maoizm ısrarla ve tam bir tutarlılıkla bu yaklaşıma karşıdır. O her zaman proletaryanın sosyalizm yönündeki tarihsel hareketine önderlik etmekle yükümlü bir liderlik anlayışında olmuştur. Bu yükümlülüğü reddeden ya da taşıyamayan liderler “burjuvalaşmış liderler” olarak halkın mücadelesinden dışlananların topladığı köhne arenada buluşurlar. Nepal’de yaşananlar bunun açıklamasıdır; Hindistan’da yaşananlar ise bu kavganın sürmekte olduğunu...

Tutarlı anti emperyalist mücadele ekseninde, tüm demokratik haklar için ve Ulusların Kendi Kaderini Tayin Hakkı ilkesinden asla taviz vermeden; yoğun karşı saldırılar karşısında aynı kararlılıkla yanıt vermek zorunda olduğumuz bu dönemde, “Barış için halkın savaşını destekle, silahlı direnişin yanında ol!” şiarıyla ilerleyelim.

80. YILINDA BM'DE EMPERYALİST STATÜKO

Her yıl eylül ayında toplanan Birleşmiş Milletler Genel Kurulu, kuruluşunun 80. yılında ABD'nin New York şehrindeki genel merkezde toplandı. "Savaş ve iklim değişikliğinden toplumsal cinsiyet eşitsizliğine ve yapay zekânın etik ikilemlerine kadar küresel krizlerin gölgesinde, bu üst düzey hafta yalnızca bir gelenek değil; insanlığın ortak geleceğini yeniden düşünmek, taahhütlerini yenilemek ve dayanışmayı güçlendirmek için hayati bir dönüm noktası" olarak değerlendirilen toplantı, bir yandan da ABD tarafından BM'nin misyonunu gündeme getiren tartışmalara sahne oldu. Her ne kadar toplantının teması "dijital dönüşüm, yoksulluktan kurtulma, şiddetsiz yaşam, eşit kararla alma gücü, barış ve güvenlik konularında eşit söz hakkı ve iklim adaleti" olsa da damga vuran, BM'nin yapısal karakteri gereği emperyalistler arası hegemonya mücadelesinin görünür yüzü oldu.

Öte yandan BM Genel Kurulu'ndan öte, toplantı süreci boyunca ABD'nin ikili görüşmeleri ve sonuçları daha ön plana çıktı; genel kurul süreci bir kez daha BM'nin bahsi geçen konu başlıklarından ziyade, emperyalist hegemonya mücadelesinin devam eden dalaşının önümüzdeki süreçte nasıl ilerleyeceğine dair izler taşıdı. Dolayısıyla BM Genel Kurulu, "barış" ve "uluslararası iş birliği ve eşitlik" söylemleriyle toplansa da temelde devam eden hegemonya mücadelesinin gölgesinde, esas olarak "emperyalist statükonun" garantörü olarak şekillendi.

"Daha yaşanılır ve barışçıl bir iklim" vadeden BM Genel Kurulu, aslında emperyalist-kapitalist sistemin yarattığı tüm krizlerin maskelenmeye çalışıldığı ve sermayenin çıkarlarının bir kez daha teyit edildiği bir platform olarak tarihsel rolünü oynadı. Yeni bir paylaşım savaşının hazırlık izlerini taşıyan sosyal, siyasal, askerî ve kültürel sorunların gündemde olduğu bir süreçte, kendi yarattığı iklim, göç ve teknoloji sorunlarının çözümünün yine kendisinden geçtiğini deklare eden emperyalist-kapitalizmin aldatıcı maskesi olarak BM Genel Kurulu, bir tiyatro oyunu gibi yeniden sahne aldı. Açlığın, yoksulluğun, çatışma ve işgalin ürünü olarak artan "yoğun göç" sorunu, bu ana kodlarıyla tartışılması

gerekirken, "göçmenlerin bir güvenlik sorunu" yarattığı iddiasıyla ele alındı ve "güvenlik sorununa" çözüm arandı. Yani insanlığın değil, sistemin bekası çözümün merkezini oluşturuyordu. Aynı çözüm odaklı yaklaşım, "iklim krizi" konu başlığında da karşımıza çıktı. Sistemin daha fazla sermaye ve kâr hırsı, kendi yarattığı iklim krizini "yeşil kapitalizm" maskesiyle örterek çözüm bulmuş oldu. Sorunu yaratan sermaye ve kâr hırsının, kendi yarattığı sorunu çözemeyeceğini; tam tersine daha da derinleştireceğini, bugüne kadar sergilenen pratikler fazlasıyla ortaya koymaktadır.

Genel Kurul'da tartışılan diğer konu ise teknoloji başlığıydı. Teknoloji tartışmaları, insanlığın ve doğanın yararına değil, emperyalistler arası rekabetin alanı olarak ele alındı.

En büyük sahne gösterisi ise "uluslararası eşitlik" ve "barış" başlıkları altında sunulan aldatmacaydı. BM'nin var olan "daimî komite veto hakkı" uygulamasından da anlaşılacağı gibi, BM'nin eşitlik ilkesi zaten kuruluş deklarasyonu ile sakatlanmış, engellenmiş ve emperyalist hegemonya mücadelesinde söz hakkı olan emperyalistlerin kendi çıkarlarının öncelendiği bir işleyiş bugüne kadar hâkim olmuştur. Burada değişen bir şey yok; tam tersine, dünden daha da derinleşen hegemonya mücadelesinde, eşitsizler arasındaki dengenin hangi emperyalist güce yedekleneceğinin mücadelesi öne çıkmıştır. Bunun değişmesi ya da değiştirilme çabası —daha doğru bir ifadeyle eşitlik hakkının verilmesi— emperyalist sistemin kendisine ve onun yarattığı hegemonya mücadelesinin doğasına aykırıdır.

Devam eden Rusya-Ukrayna savaşı ve silesiyle ABD emperyalizminin ortaya koyduğu tavır, aslında eşitlik ve barışın değil, savaş kışkırtıcılığının ürünü olarak safları sıklaştırma ve rakiplerine karşı ittifakları güçlendirme amacının görüngüsüdür. "Barış" gündemini merkezine alan BM Genel Kurulu sürecinde, Rusya'nın kimi Doğu Avrupa ülkeleri üzerinde hava sahası ihlallerini gerekçe gösteren Trump, müttefiklerinden Rus uçaklarını vurmaları yönünde "talimatlar" verdi. Bunun ne kadar hayata

gececeği tartışma konusuyken gerek Rusya'nın hava sahası ihlalleri gerekse Trump'ın çağırısı, "barış"a değil, savaş kışkırtıcılığına hizmet ettiğine dair en ufak bir kuşku bırakmamaktadır. Nitekim "eşitler" arasındaki bu dalaşın, "barışçıl" BM Genel Kurulu'na etkisi kaçınılmazdır. "Eşit olmayanların" ise bu dalaşta taraf olmaları dayatılmaktadır. Daha fazlası değildir.

Elbette ittifaklar arası çelişkilerin de görünür olduğu bir BM Genel Kurulu izlediğimizi de söyleyebiliriz. "Barış"ın en fazla dillendirildiği genel kurullardan biri olsa da Filistin'de devam soykırımına yönelik Filistin halkını ilgilendiren ve çözüme bağlanan bir sonucun çıkmaması BM'nin gerçek işlevi ve niteliğini ortaya koymuştur. Her ne kadar kimi AB'li emperyalistlerin Filistin'i tanınması, Sumud Filosu'nu korumaya yönelik askerî gemilerin gönderileceğinin açıklanması gibi gelişmeler yaşansa da Filistin'e yönelik Genel Kurul'da ABD ve İsrail lehine kararlar çıktı. Daha en başından, iş birlikçi karakterine rağmen Filistin'i temsilen Mahmud Abbas ve FKÖ'lü yetkililere konan vize engeli ABD'nin "Filistin'e rağmen Filistin çözümü" dayatması olarak okunmalıdır. Aynı ABD'nin Şam'daki kuklası El Şara'ya, kırmızı bültenle aranmasına rağmen ABD'ye girme izni vermiş olması bunun açık bir dayatma olduğunu gösterir.

Nitekim Gazze'deki soykırıma ilişkin tartışmalarda, bir kez daha İsrail ve ABD çıkarlarını önceleyen "iki devletli çözüm" önerisi damga vurdu. Kulislere ise daha da ötesi konuşuldu: Tony Blair'in bir anlamda geçici vali olarak atanacağı, Hamas'ın herhangi bir organda aktif olmayacağı yeni bir çözüm planı gündeme getirildi. "Filistinliler tarafından yönetilemeyecek" denilen Gazze'de, işgal beş yıl boyunca yeni bir içerikle meşrulaştırılmak istenmektedir.

AB'li emperyalistlerin Filistin çıkışı ise bir yandan kendi ülkelerinde yoğun yer kaplayan İsrail saldırganlığına yönelik kamuoyu baskısının, diğer yandan da ABD ile yaşanan kimi itilafların bir çelişki olarak bu alana yansımalarının ürünü olmuştur. Onların gerçek amacı, Filistin'deki soykırımı durdurmak değil;

iç siyasetteki baskıyı kırmak ve Filistin meselesini kullanarak ABD ile olan ilişkilerinde bir kaldıraç elde etmektir. Nitekim bunun ABD'yi rahatsız ettiğini Trump'ın çıkışlarında görmek mümkündür. Buna rağmen BM'nin "barış elçiliği", Filistin'de işgalin sona erdirilmesi yönündeki karar taslağının veto edilmesiyle bir kez daha sönümlenmiştir. "Barış" gündemli bir genel kurulda işgale ve soykırıma devam için verilen veto, BM'nin emperyalistler arası hegemonya ve çıkar çelişkilerinin kullanıldığı bir araç olduğunu bir kez daha gözler önüne sermiştir. Hâkim olanın daha fazla söz hakkına, hatta son sözü söyleme hakkına sahip olduğu bu denklemde, ABD'nin vetosuyla karşılaşan "soykırıma son" karar taslağının reddedilmesi, "eşitlik" vurgusunun gerçek yüzünü de açığa çıkarmıştır.

Diğer yandan, ABD tarafından gerek misyonu gerekse ekonomik külfeti açısından tartışılmaya çalışılan BM, emperyalizmin çıkarlarına hizmet eden iş birlikçilere meşruiyet kazandıran bir platform işlevi gördü. Resmî toplantı dışında ABD'nin TC egemenlerine yönelik "meşruiyet vereceğiz" çıkışı ve yılların "terörist"i Colani'nin (El Şara) meşruiyetinin onaylanması genel kurula damgasını vurdu.

Suriye'de 2011'den beri devam eden ve geçen yıl rejim değişikliğiyle sonuçlanan iç savaşın ardından, uzun yıllar sonra ilk kez Suriye BM'de söz sahibi oldu. 1967'den beri veto edilen Esad yönetimi, emperyalist çıkar çatışmalarında konumlandığı yer itibarıyla ABD tarafından veto edilmeye devam ederken Suriye'nin tayin edilmiş "yeni" başkanı El Şara tüm günahlarından arındırılarak meşrulaştırılmaya çalışıldı. Batılı emperyalistler açısından kullanışlı bir aparat olan El Şara ve ekibinin meşrulaştırılması, "ulusların eşitliği" ilkesinden yola çıkarak yapılan bir meşrulaştırma değil; emperyalistlerin çıkarlarına göre gerici güçlerin uşaklarını meşrulaştırma hamlesidir. Bunun başını bugün ABD çekmektedir. On yıllardır kendi safında olmayan Esad yönetimini veto eden ABD-AB emperyalistleri, daha kontrol edilebilir ve iş birliğini, uşaklığını her fırsatta pekiştireceğini ilan eden El Şa-

ra'yı meşrulaştırarak hem Suriye halkının iradesine ket vurmaya hem de Orta Doğu'daki konumlarını güçlendirmeye çalışmaktadır.

Benzer bir meşruiyet tartışması genel kurul sürecinde TC egemenlerine de sunulmuştur. Ancak bu meşruiyet, El Şara önderliğindeki Suriye egemenleriyle aynı içerikte değildir; güç kaybeden AKP iktidarına "bir kalp masajı" niteliği taşımaktadır. Hem Suriye hem de Türkiye gündemi, ABD ile Rusya arasındaki dalaşı doğrudan etkileyen bir içerik taşımaktadır. Özellikle Türkiye'nin bir süredir emperyalistler arası çelişkilerden yararlanarak yakınlaştığı Rusya ile arasına çekilmek istenen kesin çizgi, bu sürecin özünü oluşturmakta ve Türkiye'ye bir "ayar" verilmektedir. Bu tablo, ekonomik ve askerî pek çok anlaşmayı etkileme potansiyeli taşıırken Rusya şimdilik sessizliğini korumaktadır. Rusya'nın "Türkiye ile iş birliğimiz devam ediyor" açıklamaları temkinli olmakla birlikte, olası karşı hamleleri de içinde barındırmaktadır.

Türk hâkim sınıfları açısından BM Genel Kurulu'na ilgi, genel kurul gündeminin dışında bir içerik kazandı. Genel kurulda yapılan göstermelik Gazze çıkışı ve yeniden dillendirilen "dünya beşten büyüktür" söylemleri, günü kurtarmaya ve iç siyasete mesaj vermeye dönük hamlelerdi. Özellikle AKP iktidarı için BM Genel Kurulu, yedi yıllık aradan sonra ABD ile ikili görüşmelerin öne çıktığı bir süreç oldu. Gündemin merkezine, tam da ABD Başkanı Trump'ın "meşruiyet" diye tanımladığı ve AKP iktidarının en çok ihtiyaç duyduğu içerik oturdu. Bunun karşılığında verilen tavizler ve yapılan anlaşmalarla, halka ait pek çok değer pazarlık masasına sürüldü; egemenler için soluk alma molası, halk için ise daha fazla felakete sürükleneyeceği bir girdap yaratıldı.

Kuruluşunun 80. yılında gerçekleşen rutin BM Genel Kurulu bir kez daha gösterdi ki tartışılan hiçbir konu başlığında halkların çıkarına bir şey yoktur. Soykırıma sessiz kalan, savaşları meşrulaştıran, emperyalist hegemonya mücadelesinin en önemli araçlarından olan, gericiliğin en büyük kürsülerinden olan BM'nin misyonu emperyalistlerin ihtiyacına göre şekillenmektedir. Halkların yararına hiçbir gündemin BM'de konu edilmemesi doğası gereğidir. Bu nedenle bir kez daha vurgulamak gerekir ki halkların gerçek sorunlarının çözümü, BM'nin salonları ve bu salonlarda alınan kararlardan değil, halkların devrimci mücadelesinden doğacaktır.

İGEB'den Aşırı Sağın Mitingine Dair Değerlendirme

“Burjuva demokrasisine sahip” ülkelerde aşırı sağ ve/veya otoriter siyasî güçlerin yükselişi, 21. yüzyılda küresel bir eğilim haline geldi. Bu durum, özellikle 2007-2008 ekonomik krizinden bu yana dünyanın girdiği çalkantılı dönemde daha geçerli hale geldi. ABD'de Trump'ı, Brezilya'da Bolsonaro'yu, Hindistan'da Modi'yi ve Filipinler'de Duterte'yi gördük; bunlar sadece birkaç örnek.

Ancak Avrupa, muhtemelen bu olgudan en çok etkilenen bölgelerin başında geliyor; çünkü göçmen karşıtlığı aşırı sağ ve liberal kesimler tarafından etkili bir biçimde kullanılarak pazarlanıyor. Aşırı sağın marjinal kesimlerden ana akıma geçişi bir istisna değil, neredeyse her Avrupa ülkesinde benzer gelişmeler gözlemleniyor.

Bunlardan biri de 13 Eylül tarihinde Unite the Kingdom (Krallığı Birleştir) gösterisiydi. Britanya tarihindeki en büyük aşırı sağcı hareket olarak gösterilen yapılanmanın yürüyüşü aynı zamanda en büyük göçmen karşıtı eylem olarak kayıtlara geçti. Londra'da özellikle de İngiltere'den kitlelerin merkezi katılımıyla gerçekleştirilen yürüyüşe 100 bin ila 150 bin arasında bir katılımın olduğu tahmin ediliyor.

Londra'daki katılım, Müslüman karşıtı ve aşırı sağcı ve faşist demagog Tommy Robinson'ın normalde harekete geçirdiği sayıları fazlasıyla aşarak, onun faşist haydutlardan oluşan olağan destek tabanının ötesine geçti. Bu çekirdek çevre, aşırı sağın toplumsal sıkıntıları ve temel hizmetlerin çöküşünü göçe bağlayan mesajını benimseyen, en yoksul kesimler de dahil olmak üzere işçilerin ve ailelerinin varlığıyla güçlendi.

Göçmenlerin günah keçisi ilan edilmesi karşısında kitlelerin bu faşist yürüyüşe katılımı, faşistlerin seslerinin kitle iletişim araçları ve tüm siyasî kurumlar tarafından kasıtlı ve sistematik bir şekilde güçlendirilmesi sayesinde mümkün olmuştur.

Diğer bir yönüyle de hükûmetin, Temmuz 2024'te göreve geldiğinden bu yana, işçilerin yaşam standartlarına ve hayati sosyal hizmetlere karşı amansız ve artan bir saldırı yürütürken, özellikle NATO'nun Rusya'ya karşı savaşındaki rolünü ve bununla yükselen enflasyonu ve refah devletinin artık karşılanamayacağı gerekçesiyle kemer sıkma politikalarının artırılması gerektiği konusundaki ısrarını meşrulaştırmak için militarizmi ve milliyetçiliği körüklüyor olmasından kaynaklanıyor.

Bu durum, Nigel Farage'ın Reform UK'si de dahil olmak üzere aşırı sağ eğilimlerin ortaya çıkmasını kolaylaştırdıkça, iktidarda bulunan İşçi Partisi hükûmetinin milliyetçi davulu daha yüksek sesle çalmasına neden oluyor. Bu son kalabalık sağcı gösteri, mülteci sığınmacıların kaldığı otellerin önündeki sağcı protestoların ve faşistlerin organize ettiği "Operation Raise the Colours (Bayrakları Çekin)" kampanyasının, sokak lambalarına, hükûmet binalarına ve anıtlara İngiltere'nin Haç bayrağı ve Birleşik Krallık bayrağı asmalarıyla dolu bir yaz döneminin ardından gerçekleşti. Hükûmetteki İşçi Partisi, sığınmacıların ailelerinin sığınma başvurularını sıkı bir şekilde engelleyeceğine söz vererek, sınır dışı ettiği 45 bin sığınmacıyla övünerek, geçici otel konaklamalarını kullanılmayan depolar ve askerî tesislerdeki fiilî toplama kamplarıyla değiştireceğine söz vererek ve bayrağın dalgalandırılmasına destek verdiğini ilan ederek karşılık verdi.

Aşırı sağın bilinçli olarak güçlendirilmesi, yalnızca Fransa, İtalya ve Avrupa'nın diğer bölgelerinde ve uluslararası alanda yaşanan süreçleri yansıtmakla kalmıyor. Aynı zamanda uluslararası düzeyde de organize ediliyor. Londra'daki mitingin konuşmacıları arasında aşırı sağcı Fransız siyasetçi Eric Zemmour, Danimarka Halk Partisi lideri Morten Messerschmidt ve Almanya İçin Alternatif (AfD) Partisi'nden Petr Bystron da vardı. Ancak tartışmasız en önemli isim ve solla şiddetli bir çatışma çağrısında bulunan Elon Musk'tı.

Aşırı sağın yükselişinin işçi sınıfı için oluşturduğu tehlikenin sorumluluğu sadece sözde sol hükûmetler gibi açık-

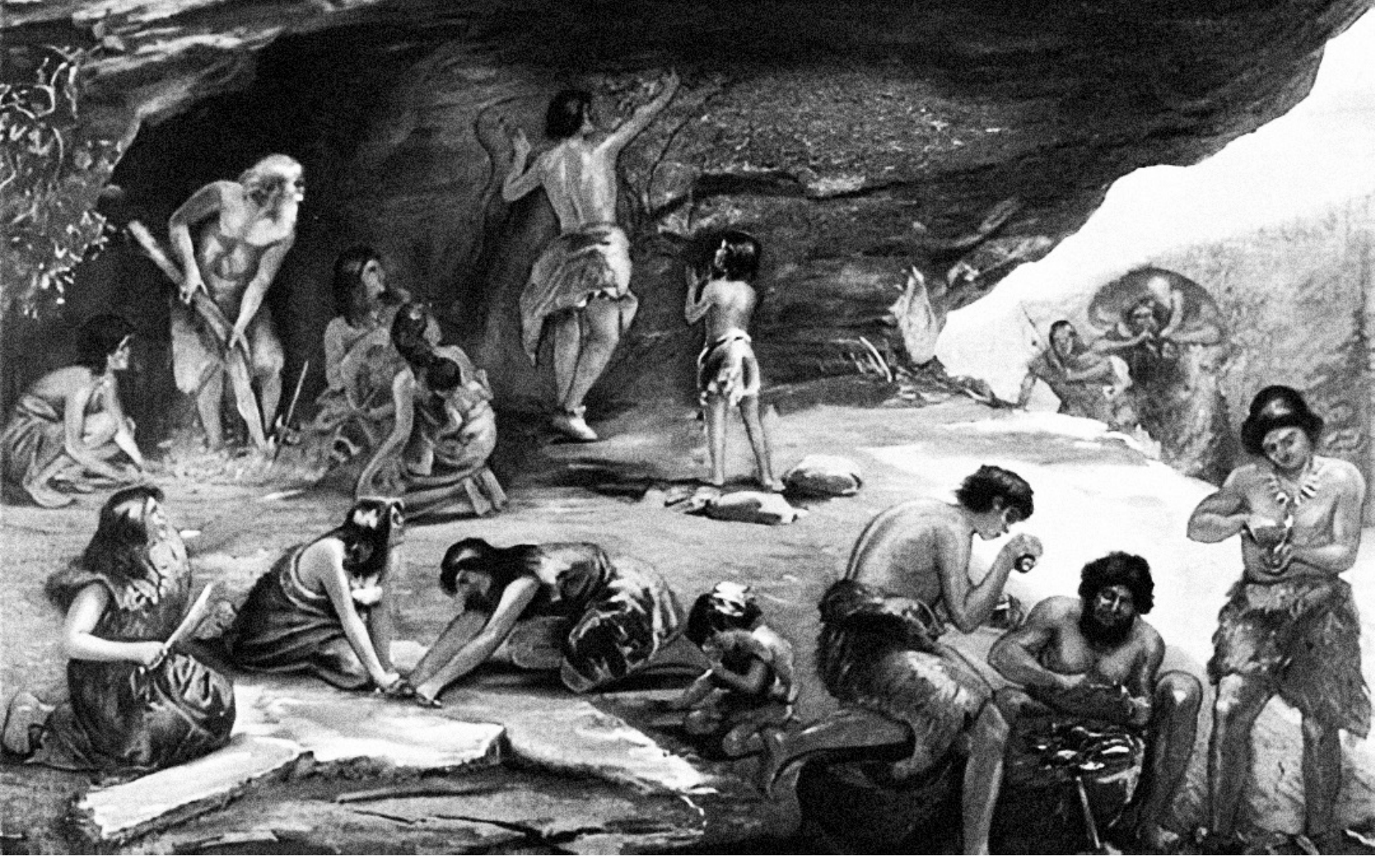
ça egemen sınıfa hizmet edenlerin omuzlarına yıkılamaz. Birleşik Krallık'ta Robinson gibi faşist ideologlar ve Farage gibi daha "saygın" figürler, işçi sınıfındaki yaygın sol görüşlülüğün, "sol" olduklarını iddia edenler tarafından sistematik olarak bastırılması nedeniyle, toplumsal sıkıntıları ve hükûmete karşı duyulan yaygın nefreti istismar edebiliyorlar.

Buna karşın, aşırı sağa karşı örgütlenen karşı-gösteri değerliydi. Lakin, önemli bir işçi sınıfı varlığının olmadığı ve aşırı sağın tehlikeli bir şekilde sayıca üstün olduğu bir mitingde, 20'si NEU (National Education Union-Milli Eğitim Sendikası) sendikasına ait olmak üzere 54 sendika şubesinin pankartı ve yedi sendika konseyinin pankartları da yer aldı. Bu, işçileri uyutmanın bir yolu olan işçi potansiyelini azaltmaya yönelik yıllardır yapılan çalışmaların ve hükûmetlerle yakın temas halinde olan sarı sendikal faaliyetlerin sonucu ortaya çıkan reformist yaklaşımların sonucudur.

Bu mücadeleyi ilerletmek için, işçileri sendika bürokrasisinin boğucu etkisini kırmak üzere her fabrikada, üniversitede ve iş yerinde taban komiteleri oluşturmaya çağırıyoruz. Bu, işçilerin göçmenlere karşı kolektif bir savunma örgütlemeye başlamalarını ve aynı zamanda faşistlerin ayaklarını yerden kesecek ve sadece Britanya'da değil, uluslararası alanda da siyasî iklimi değiştirecek kapitalizme karşı siyasî ve endüstriyel bir mücadele planlayıp ilerletmelerini sağlayacaktır.

Bu mücadeleyi ilerletmek için, işçilerin sendika bürokrasisinin boğucu etkisini kırmak üzere her fabrikada, üniversitede ve iş yerinde taban komiteleri oluşturmaları gerekiyor. Bu, işçilerin göçmenlere karşı kolektif bir savunma örgütlemeye başlamasını ve faşistleri sadece Britanya'da değil, uluslararası alanda da siyasî olarak durduracak bir mücadele planı geliştirmelerini sağlayacaktır.

İngiltere Göçmen Emekçiler Birliği – İGEB

TARİHTE “ANAERKİL” TOPLULUKLAR GERÇEKTEN VAR MIYDI?

Genel kanının aksine, toplum içerisinde erkeğin cinsiyet iktidarı ezelden beri var olan bir olgu değildir. İnsan toplumunun belirli dönemlerinde, kadınların yaşamda görece daha baskın bir konumda bulunduğu evrelerin varlığı da bilinmektedir. Bu durum yalnızca günümüzde sınırlı biçimde varlığını sürdüren izole topluluklara özgü değildir, geçmişte daha yaygın biçimde gözlemlenebilmiştir.

İnsan türünün topluluk halinde yaşıyor olması ve bu toplulukların biçimi, esasen mevcut toplumsal işleyiş ve ihtiyaçlara göre şekillenmiştir. İnsanın evrimsel süreci boyunca, tek başına yaşam karşısında dezavantajlı durumda oluşu onu topluluklar halinde yaşamaya zorlamıştır. Bu zorunluluk, zamanla insanın tüm yapısının ve tür özelliklerinin sosyal yaşamdan bağımsız değerlendirilemeyecek aşamalara ulaşmasına yol açmıştır. Ancak toplumsal

yapı değişkendir; üretim biçimleri ve ilişkilerindeki dönüşüme paralel olarak topluluk ilişkileri de değişmiştir.

Primat atalarının fiziksel bazı dezavantajlarını kapatmak amacıyla topluluk halinde yaşadıkları ve bu yapıyı milyonlarca yıl boyunca sürdürdükleri bilinmektedir. İnsanlığın en erken dönemlerinde de ortak yaşam topluluk temeline dayanıyordu. Bu ilkel ortak yaşam içerisinde bugünkü anlamıyla bir aileden söz etmek mümkün değildi. Klan ya da kabilenin tümü, akrabalık ilişkileri içerisinde bir “aile” işlevi görmektedir. Böylesi bir durumda tek eşlilik, topluluk halinde yaşamla çalışmakta ve böyle bir aile yapısına dair herhangi bir işaret de bulunmamaktadır. Geçerli görülen en uygun teori, ilkel dönemlerde insanların çok eşli bir yapı içerisinde oldukları ve toplulukların sınırlanmamış birliktelikler yoluyla varlıklarını sürdürdükleridir.

Bu çerçevede, baba-soylu bir toplumsal yapıdan söz etmek de mümkün değildir. Zira birlikteliklerin sınırsız biçimde gelişmesi, soyun belirlenmesini sorunlu hale getirmektedir.

ANASOYLULUK VEYA ANAERKİ NEDİR?

Bir kadın ya da birden fazla kadın ile birden fazla erkek arasındaki ilişkilerde, çocuğun kime ait olduğunun belirlenmesi ancak anne üzerinden mümkündür. Babanın kim olduğunun belirsiz, annenin ise kesin olarak bilinebilir olması, toplulukları doğal olarak ana soylu bir yapıya yöneltmiştir.

Anasoylu topluluk, yalnızca soyun belirlenmesi değil; mirasın (elbette daha çok kültürel mirasın) aktarılması, topluluk içindeki statünün düzenlenmesi ve yaşamın örgütlenmesinde de kadının referans alınması anlamına gelir. Bu

nedenle Neolitik dönem ve öncesindeki ilkel toplulukların önemli bir kısmının anasoylu olduğu düşünülmektedir. Neslin devamı gibi, topluluğun en temel amaçlarından biri büyük ölçüde kadın üzerinden tanımlanıyordu. Doğurganlığı sayesinde soyun sürekliliğini sağlayan kadın, toplumsal yaşamda hem geleceğin hem de bereketin temsilcisi olarak görülmekteydi.

Dolayısıyla anasoyluluk, insan toplumunun en eski örgütlenme biçimlerinden biri olurken, erkek merkezli toplulukların ise yaklaşık M.Ö. 6 dolayında, yani Neolitik dönemin sonlarında ortaya çıktığı varsayılmaktadır. Bu bir rastlantı değildir; çünkü bu dönem, insan topluluklarının yerleşik yaşama geçtiği ve tarımın yaygınlaştığı sürece denk gelmektedir. Anasoylu toplumun ise bu tarihe kadar baskın yapı olarak varlığını sürdürdüğü kabul edilmektedir. Bu dönemlere dair yapılan arkeolojik

kazılarda, ölü gömme ritüelleri ve sosyal-kültürel izlerde ayrıcalıklı bir erkek figürüne rastlanmamış olması da bu görüşü destekler. Bununla birlikte, özellikle Göbeklitepe'deki bulgularda belirgin biçimde sembolleşmiş olan penis çizimleri erkeğin bir güç simgesi olarak ve aynı zamanda üreme ve doğurganlıkla ilişkili olarak konu edildiğini gösterir. Bu çizimlerden hareketle "ataerkil"den söz edilemez elbette. Bu, sadece anasoyluluğa atfedilen abartılı yorumların yanlış ya da en azından tartışmalı olduğuna işaret eder.

İlkel toplulukların ilah anlayışları da bu çerçevede şekillenmiştir. Yaklaşık 8 bin-10 bin yıl önce Neolitik yaşama ev sahipliği yapmış Çatalhöyük'te bulunan buluntular, bu tür bir toplumsal yapının varlığına işaret eder. Kazı alanlarında ortaya çıkarılan ana tanrıça heykelticikleri, toplulukların kadın figürü etrafında şekillenen bir inanç sistemi geliştirdiğini göstermektedir. Anasoylu bir yapının ürünü olarak en yüce ilah kadın biçiminde tasvir edilmiştir. Bu tanrıçaların iri ve heybetli betimlenmesi bereket ve doğurganlığı simgelerken yanındaki aslan figürleri de kadının tabiat üzerindeki etkinliğini ve hâkimiyetini simgeler. Yani bu dönemin toplumsal düzeninde kadın, hem toplumun devamında hem de insanın doğaya müdahalesinde belirleyici bir konumda bulunmaktadır.

Benzer bir kültür, aynı dönemlerde yaşamış diğer toplulukların mitolojilerinde de izlenebilmektedir. Sümerlerdeki İştara ya da Kybele benzeri tanrıçalar, aynı rolü üstlenmiş ve benzer özelliklerle tasvir edilmiştir. Böylece, ilkel topluluklardan miras alınan bir biçimde, üretim, bereket ve neslin devamı kadının simgesiyle özdeşleştirilmiş; anasoylu toplum yapısı kültür ve dine güçlü bir biçimde yansımıştır.

ANASOYLU TOPLUMDAN ATAERKİYE NASIL GEÇİLDİ?

Tarımın ve yerleşik hayatın ortaya çıkışı, aynı zamanda özel mülkiyetin doğuşunu da beraberinde getirmiştir. Tarımsal üretim, gelişmiş araçlara duyduğu ihtiyaç nedeniyle, bu araçların mülkiyeti sorununu gündeme taşımıştır. Arkeolojik bulgularla da desteklenen en tutarlı yaklaşıma göre, bu döneme kadar doğurganlığı ve neslin devamlılığı üzerinden toplumsal yaşamda belirleyici bir konumda olan kadın, tarımsal iş bölümünde giderek daha az yer alabildiği için toplumsal pozisyonunu

kaybetmeye başlamıştır.

Aynı zamanda bu dönem, tarımsal üretimin geliştirilmesi amacıyla hayvanların evcilleştirildiği bir evreye de denk düşmektedir. Tarım ve hayvancılığın gelişmesi, yerleşik hayatı zorunlu hale getirmiştir. Doğurganlığı nedeniyle üretime aralıklarla katılabilen ve tarımsal iş bölümünde erkekten daha az rol üstlenebilen kadın, bu süreçte geriye itilmiştir. Buna karşılık erkek, hem üretim araçlarının mülkiyetini hem de üretilen ürünler üzerindeki denetimi ele geçirmiştir.

Bu dönüşüm, erkeğin kadının cinsel yaşamını kısıtlama hakkını kendinde görmesine, kadının giderek köleleştirilmesine ve onun üzerinde iktidar kurmasına zemin hazırlamıştır.

Bu dönemden önce de bitki ve hayvanların kısmi olarak evcilleştirilmesi söz konusuydu. Ancak bunların sistematik bir tarımsal faaliyete dönüşerek yerleşik yaşama geçmesi oldukça uzun bir süreç gerektirmiştir. Kadının doğurganlığı, tamamen üretimden dışlanmasına yol açmamış; aksine kadınlar üretim faaliyetinin her zaman bir parçası olmuştur.

Ataerkinin doğuşu, kadının üretimde artık köleleştirilmiş bir konuma itilmesinin kapısını açmıştır. Sosyal ve kültürel yaşam da bu dönüşümle birlikte önemli değişiklikler geçirmiştir. Doğa üzerindeki hâkimiyetin ve bereketin sembolü olan ana tanrıçaların yerini, Yunan mitolojisinde olduğu gibi aile ve kıskançlık kavramlarıyla ilişkilendirilen ana tanrıçalar almıştır. Erkeğin mirasını kendi çocuklarına aktarımını güvence altına almak için kadının iffet ve namus üzerinden denetimi sağlanmış, ahlak bugünkü biçimine yakın bir dönüşüm geçirmiş ve mülkiyetin korunmasını amaçlayan "aile" kurumu ortaya çıkmıştır.

Tarımsal üretimin giderek daha fazla insan gücüne ihtiyaç duyması, daha fazla çocuğa sahip olmayı zorunlu kılmış; kadın üretimde daha tali bir role itilmiştir. Çocukların bakımı ve yetiştirilmesi, hayvanların bakımının yanı sıra tarımda son anına kadar kölece çalışma, kadının sıradan yaşamı haline gelmiştir. Öyle bir durum oluşmuştur ki, Aristoteles, kadını ve çocukları yönetme biçimini açıklarken şunları ifade etmiştir:

"Kadın eksik bir erkektir.... Ruhun düşünme yetisi kölede hiç yoktur, kadında vardır ama işlemez, çocukta ise henüz

gelişmemiştir. Örneğin erdemden hepsi pay alır ama payları aynı ölçüde değildir; biri yönetenin, diğeri yönetilenin erdemidir. Nicelik değil nitelik farkı vardır. Susmak kadının şanındandır, oysa erkek için böyle değildir. Özgür bir ev halkının yönetimi monarşidir, çünkü her evin bir tek yöneticisi vardır. Bir adamın karısı üzerindeki yönetimi, devlet adamının yönetimi gibidir. Çocukları üzerindeki yönetimi ise bir kralın yönetimi gibidir; kralca bir yönetimdir."

Görüldüğü üzere, ataerkil toplum kadını tamamen köleleştirme temeli üzerine kurulmuş ve kısa sürede egemen bir yapı haline gelmiştir.

ANASOYLU TOPLUMLAR TAMAMEN ORTADAN KALKTI MI?

Her ne kadar ataerkinin insan toplumunda hâkim hale geldiği görülse de, anasoylu toplumlar hâlâ varlığını sürdürmektedir. Ancak bu topluluklar izole ve küçük gruplar halindedir. Bu grupların incelenmesi, anarşi ve ataerki tartışmalarına ışık tutması açısından önemlidir.

Bu topluluklardan en çok örnek gösterilen ve detaylı olarak incelenen, Sumatra Adası'nda yaşayan Minangkabau topluluğudur. Bu topluluğun "anaerkil" olarak tanımlanmasında esas alınan üç faktör vardır: miras, soy ve evlilik olgularında kadınların belirleyici rol oynaması. Ancak bu olgular anarşi değil, anasoyluluğu işaret etmektedir. Minangkabau topluluğunun kökeni 12. yüzyıla kadar uzanmakta ve ekonomik faaliyetleri bu kültürün devamına engel teşkil etmediği için varlığını sürdürmektedir.

Ataerki ise oldukça farklı bir olgudur. Ataerki, ekonomik, siyasi, sosyal ve kültürel yaşamın tüm alanlarında erkek cinsiyetinin hâkimiyetini tanımlar. Bu nedenle, anasoylu toplum yapısı, anarşi olarak adlandırılarak ataerkinin zıttı biçimde betimlenemez. Anarşi, yalnızca erkeğin tamamen köleleştirildiği ve kadının mutlak hâkimiyeti altında tutulduğu bir toplumsal yapıda mümkün olabilirdi. Ancak tarih sahnesinde böyle bir anaerkil toplum var olmamıştır. Çünkü cinsiyet sorunu, özel mülkiyetle doğrudan bağlantılıdır ve özel mülkiyet ortaya çıktığı andan itibaren erkek cinsiyetinin elindedir.

Bu durum, günümüzde kadınların ekonomik hayatta daha fazla yer alabilmesi için de geçerlidir. Bir kadının

geçmişte monarşinin başına gelebilmesi veya günümüzde büyük tekellerin üst düzey yönetimine ya da siyasi iktidara gelmesi, sistemin ataerkil yapısının ortadan kalktığı anlamına gelmez. Kadınların yöneticilik pozisyonunda bulunması, ataerkil sistemin devamlılığına hizmet etmeyecek bir değişiklik yaratmaz; sistem bir anda anaerkil bir yapıya dönüşmez. Başından beri ataerki varlığını sürdürmekte, kadınların yaşamda ve toplumsal yönlendirmede daha fazla yer tutmaları ise bu durumu değiştirmemektedir.

ANASOYLU TOPLUM BARIŞÇIL BİR TOPLUM MUDUR?

Kimi tartışmalarda, anasoylu toplumların barışçıl ve eşitlikçi yapısına vurgu yapılarak, anarşi bir çözüm olarak sunulmaktadır. Buradaki temel sorun, anarşi ve anasoyluluğun aynı şey olarak kabul edilmesidir. Anasoylu toplumların barışçıl ve eşitlikçi görünmesinin, ya da bariz bir cinsiyet eşitsizliği izi taşıyamamasının nedeni, kadınların bu dönemdeki rolü değildir. Cinsiyet eşitsizliğinin temel kaynağı, özel mülkiyetin ortaya çıkması ve bu mülkiyet üzerinde bir cinsin tahakküm geliştirmesidir. Dolayısıyla, kadınların özel mülkiyete hâkim olduğu bir senaryoda da benzer eşitsizliklerin ortaya çıkması mümkündür.

Özetle, anasoyluluk ve anarşi birbirinden farklı olgulardır ve hiçbir şekilde eşitsizliğin çözüm kapısı olarak gösterilemezler. Anasoylu toplumlarda cinsiyet eşitsizliği gözlemlenmemesinin nedeni, özel mülkiyetin kimin elinde olduğu sorununun henüz gündeme gelmemiş olmasıdır. Bu durum, baba-soylu topluluklar için de geçerlidir. Öte yandan anarşi, cinsiyet eşitsizliğinin oluşabileceği ve ataerkiyle aynı sonuçları doğurabilecek bir sistemi tanımlar; tarihsel olarak görülmemiş olsa bile bu mümkündür.

Cinsiyet eşitsizliğinin kaynağı, özel mülkiyetin hangi cinsiyetin elinde bulunduğuna bağlıdır. Cinsiyet sorununu, özel mülkiyetin ortadan kaldırılmasından bağımsız bir şekilde tartışmak ise geçerli bir çözüm sunmaz. Kadının, erkeğin veya başka bir cinsiyetin özel mülkiyet üzerindeki hâkimiyeti, zorunlu olarak cinsiyet sorununu ve eşitsizliği ortaya çıkaracaktır. Barışçıl ve eşitlikçi bir toplum ancak özel mülkiyetin kaldırılmasıyla mümkün olabilir.

ORTA DOĞU'DA ROL DAĞILIMI MIZRAĞIN UCU VE UŞAKLIK

Orta Doğu'da emperyalistlerin yağma ve sömürü politikaları devam ederken bölge devletleri de emperyalizmle kurdukları bağımlılık ilişkilerini revize etme yönünde çeşitli girişimlerde bulunmaktadır. Emperyalistlerin ve onların uşaklarının yıllara yayılan katliam, sömürü ve yağma girişimlerinin doğal bir sonucu olarak, bölge halkı 2011'den günümüze uzanan direniş ve ayaklanmalar zinciriyle tarih sahnesinde yerini almıştır. Bu ayaklanmalar, kimi zaman Arap Baharı örneğinde olduğu gibi geniş kitlelerin öfkesini açığa çıkarırken, kimi zaman da Filistin direnişinde görüldüğü gibi daha örgütlü ve doğrudan emperyalizmi hedef alan bir karakter sergilemiştir.

Orta Doğu üzerinde tam kontrol hedefleyen ABD-AB bloku, Libya, Mısır ve Suriye ekseninde fiilen müdahil olmuş; askerî işgal, vekâlet savaşları ve siyasal mühendislik yöntemleriyle bölgenin dizaynına yönelmiştir. Zira emperyalizm için "tam itaat" temel bir kuraldır. Bu nedenle, bölgeye aktif olarak sahaya inilmesi hem mevcut ülkelerin hâkim sınıflarını yeniden biçimlendirip biat ettirmeyi, hem de Orta Doğu ve Kuzey Afrika halklarının isyan ve direnişlerini engellemeyi amaçlamaktadır.

Kapitalizm, azami kâr hırsıyla karakterize olduğundan, üretim sürecindeki artışa paralel olarak hammadde ve enerji ihtiyacını sürekli büyütmektedir. Dünya ekonomisinde enerjinin başlıca aktörü olarak petrole olan bağımlılık hâlen sürmekte; bu da Orta Doğu'yu emperyalizm için vazgeçilmez bir coğrafya hâline getirmektedir. Dolayısıyla mevcut petrol yataklarını ele geçirmek, denetlemek ve güvence altına almak, jeostratejik açıdan kritik bir öneme sahiptir.

Bununla birlikte emperyalist-kapitalist propaganda aygıtları, süregelen bir şekilde tüketim çılgınlığını ve güvenlik kaygısını empoze ederek, bölgeyi yalnızca hammadde deposu değil aynı zamanda büyük bir meta pazarı haline getirmektedir. Orta Doğu ülkeleri, hem enerji kaynaklarını emperyalizme sunmakta hem de kendilerine dayatılan silah, teknoloji ve lüks tüketim

mallarının en büyük alıcılarından biri olmaktadır. Nitekim Trump'ın ilk iktidar döneminde Suudi Arabistan ile yaptığı 110 milyar dolarlık silah anlaşması, bu bağımlılığın ve sömürünün açık bir örneğidir.

Öte yandan, Rusya ve Çin'in askerî ve ekonomik olarak toparlanıp "başarılı" bir şekilde atılım evresine geçmeleri, Batı bloku için en büyük endişelerden biridir. Rusya'nın Suriye'de sahaya inmesi ve Ukrayna'yı işgali ile Çin'in yüksek katma değerli teknolojik üretime yönelip "Yeni İpek Yolu" projelerini hayata geçirmesi ve Asya Altyapı Yatırım Bankası gibi kurumları kurması, küresel dengeleri ciddi şekilde sarsmıştır.

İkinci Dünya Savaşı'nın sona ermesi ve Japonya işgalinden kurtulmasının ardından, yıllar sonra bugün Çin'in düzenlediği askerî geçit töreninde sergilediği hava, deniz ve karadan atılan nükleer başlıklar, artık nükleer alanda küresel bir güç haline geldiğini açıkça ilan etmektedir. Askerî ve ekonomik olarak bu seviyeye ulaşan Doğu bloku, Batı'ya karşı daha atılgan ve cüretkâr adımlar atmaya yönelmektedir. Bu bağlamda, Batı blokunun Orta Doğu'daki üslerinin ve enerji alanlarının zayıflatılması, Rusya ve Çin için stratejik kazanımlar anlamına gelmektedir. Dolayısıyla Orta Doğu, yalnızca enerji kaynakları bakımından değil, aynı zamanda büyük güçler arasındaki hegemonya mücadelesinde bir anahtar cephe olarak da özel bir önem taşımaktadır.

Nitekim ABD-AB açısından Orta Doğu'da emperyalist politikalarını hayata geçirecek İsrail gibi bir "ileri karakol"un varlığı, bölgenin yeniden dizaynı ve revizyonuna yönelik adımların daha cüretkâr olmasına zemin hazırlamaktadır. Emperyalizm ve onun uşakları, geçmişten günümüze taşınan dinî ve etnik sorunları temel mesele gibi öne çıkararak aslında sömürgeleştirme ve nüfuz etme siyasetlerini bu eksen üzerinden gizlemektedir. İsrail, bir yandan bölge ülkeleri üzerinde askerî gözdağı işlevi görürken diğer yandan Batı tarafından politik olarak himaye edilmekte ve koruma altına alınmaktadır. Özellikle İsrail'in Gazze'de başlattığı

soykırım düzeyindeki saldırılar karşısında AB'nin "himayeci" rol üstlenmesi, Batı'nın ikiye bölünmüş siyasetinin çıplak bir göstergesidir. Almanya Şansölyesi "İsrail bizim adımıza kirli işler yapıyor" derken bir gafa imza atmamıştı, nasılsa bir gerçeğe işaret etmişti. Nükleer silahlar başta olmak üzere her türlü ileri teknolojik silahla donatılan İsrail, kendisine biçilen bu misyonu eksiksiz biçimde yerine getirmektedir.

İsrail'in son dönemdeki saldırıları, emperyalist stratejinin ne denli köklü ve sistematik olduğunu bir kez daha doğrulamaktadır. Suriye, Yemen, İran, Lübnan ve son olarak Katar'a yönelik saldırılar, bu bağımlı rolün kayıtsız şartsız tam bir itaate dayandığını açıkça göstermektedir. Arap ve Müslüman ülkelerin birliğini parçalamak, ayrıca Rusya ve Çin üzerinden gelişebilecek ekonomik ve askerî anlaşmaların önünü kesmek, emperyalizmin başlıca hedefleridir.

Özellikle 7 Ekim'deki Aksa Tufanı, Orta Doğu halklarının örgütlü bir güçle kazanımlar elde edebileceğini somutlaştırmış; emperyalistler ve onların uşakları açısından en korkutucu senaryo olarak öne çıkmıştır. Bu nedenle Orta Doğu, bağrında taşıdığı potansiyelin bütünlüğüyle, emperyalistlerin gözünde "daha da sivriltilmesi gereken bir mızrak ucu" haline gelmiştir.

ABD-AB içindeki çelişkilerden kaynaklanan siyasal kriz, doğrudan emperyalizmin dış politikasına da yansımaktadır. Batı blokunda derinleşen bu kriz, Trump gibi sağ popülist liderlerin ve onların ideolojik argümanlarının öne çıkmasına zemin hazırlamaktadır. Ancak bu liderlerin sahneye çıkışı, sistemin çelişkilerini çözmekten ziyade, emperyalist saldırganlığın sürdürülmesinde bir araç işlevi görmektedir. Dolayısıyla Trump ve benzeri figürler, esasen sermayenin şovmenleri olarak rol üstlenmektedir. Batı blokunda giderek belirginleşen bu çelişkiler ve çatlaklar ise yarı sömürge ülkelerinin bağımlılık kaygılarını daha da artırmaktadır.

Bu gelişmeler bağlamında, Çin'in Pakistan ile ilişkilerini pekiştirme adımları dikkat çekmektedir. Pakistan, Müslüman

bir ülke olmasının yanı sıra nükleer silaha sahip olması sayesinde hem Orta Asya hem de Orta Doğu üzerinde etkili bir güç konumundadır. Pakistan ile Hindistan arasındaki süregelen gerilim ise Çin-Pakistan ilişkilerini stratejik bir boyuta taşımaktadır.

Nitekim Suudi Arabistan ile Pakistan arasında imzalanan antlaşma bölgedeki dengeleri ciddi biçimde etkilemiştir. Bu antlaşmaya göre, iki ülkeden herhangi birine yapılacak saldırı diğerine yapılmış sayılacak ve karşılıklı müdahale hakkı doğacaktır. Böylelikle Pakistan'ın sahip olduğu nükleer kapasiteye Suudi Arabistan da dolaylı biçimde erişim sağlamış olmaktadır.

Ortaya çıkan netice, ABD-AB blokunun bölgedeki hegemonyasının sarsıldığıdır. Ancak bu durum, Suudi Arabistan ve müttefiklerinin ABD emperyalizminin şemsiyesinden tamamen çıktığı anlamına gelmemektedir. Aksine bu tür girişimler, bağımlılık ilişkilerini yeniden pazarlık konusu haline getirerek daha güçlü bir konum elde etme çabasını yansıtmaktadır.

Orta Doğu'nun jeopolitik açıdan bir turnusol işlevi görmesi, bölge halklarının diri tutulan isyan ve direniş ruhuyla birleşmektedir. Bu gerçeklik, emperyalizmin bölgede aktif saldırganlık politikasını kesintisiz biçimde sürdürmesine yol açmaktadır. Mevcut saldırganlık politikalarının giderek artacağı öngörülmesi güç değildir. Dolayısıyla Orta Doğu'da patlak veren her kıvılcımı büyütme, direnişi sahiplenip her alana yaymak, devrimci ve komünistlerin temel görevi olmaya devam etmektedir.

Bu bağlamda Filistin halkının Siyonizm ve emperyalizme karşı yürüttüğü direniş, en değerli mücadelelerden biridir ve en güçlü şekilde savunulması elzemdir. Nasıl ki ABD'nin Vietnam işgaline karşı verilen direniş, Büyük Proleter Kültür Devrimi'nin yayılan ateşiyle 1968 isyanlarının ve anti emperyalist mücadelenin ilham kaynağı olduysa bugün de Filistin halkının direnişi aynı minvalde muktedir bir ruhu beslemektedir.

DEVLETİN KANLI APARATI MHP'NİN SİYASÎ DİZAYNDAKİ ROLÜ

Türkiye siyasetinin önemli özelliklerinden biri hâkim sınıf partilerinin esas olarak devletle geliştirdikleri ilişki biçimidir. Devlet eliyle partileşme süreci Türkiye faşizminin idarî yöntemlerinden biridir. Siyasetin dizayn edilip devlet için aşırılıkların ya da fazlalıkların kontrollü tasfiyesi de hâkim sınıf partilerinin devlet ile kurdukları ilişkinin doğal bir sonucudur ve devletin sahip olduğu güç sayesinde mümkün olmaktadır. Cumhuriyet tarihi boyunca burjuva feodal siyasetin yargı, siyasî cinayet ya da darbelerle; ama devlet eliyle kontrollü tasfiye edilerek dizayn edildiğini rahatlıkla iddia edebiliriz.

Özellikle yargının siyasete müdahalesinin devamında bu alanın hâkim sınıfların talepleri doğrultusunda biçimlendirilmesine CHP'ye dönük operasyonlar ile tanıklık etmekteyiz. Bu müdahaleleri salt AKP'nin iktidarda kalma çabası olarak görmek —kuşkusuz bu görmezden gelinemeyecek bir eğilimdir— hem devletin müdahaledeki rolünü hem de Türkiye siyasetinin esas olarak emperyalizmin istekleri doğrultusunda biçimlendiği gerçeğini ihmal etmek olacaktır.

Son dönemde, burjuva feodal siyasetin öne çıkan başlıklarından biri kuşkusuz MHP'nin politik savruluşlarıdır. Bu savruluşlar tutarsızlık gibi görünse de aslında yukarıdaki tespitle uyumludur ve bu bakımdan tutarlıdır. MHP toprak ağalarının ve komprador burjuvazinin en gerici partilerinden biridir. Kuruluşundan günümüze kadar esas olarak devletin çıkarları doğrultusunda organize olmuştur. Kitle tabanı olarak şehir ticaret burjuvazisi ile kır burjuvazisine yaslanmış işçi sınıfı ve küçük köylülük içinde de azımsanmayacak bir destek elde etmiştir.

ORGANİK BAĞ

MHP'nin serüveni kendiliğinden başlanamamıştır. CMKP'nin açtığı yolda ilerlemiş, akabinde '61 darbesi ile açığa çıkan hâkim sınıf güçleri arasındaki erke egemen olma kavgasında aktif rol alan Türkeş'in siyasete atılmasıyla yeni bir kimliğe kavuşmuştur. Bu yıllar Türkiye'nin hem ekonomik hem de siyasî olarak, dahası ABD emperyalizminin talepleri doğrultusunda yeniden örgütlendiği

yıllar olarak bilinir. MHP de bu dönemin çocuğu olarak siyasî yelpazenin “en gerici” unsuru olarak konumlanmıştır. NATO tarafından Türk devlet çizgisine paralel, milliyetçi temelde örgütlenerek siyasetin paramiliter gücü olarak konumlandırılmıştır. Onun bu özelliği esasta güvenlik bürokrasisinde etkili olmasını sağlamıştır. Güvenlik bürokrasisinin eli kanlı çetesi olarak siyaset sahnesinde Türk devlet politikasını utandırmamıştır...

MHP faşist Türk devlet örgütlenmesinin ideolojik argümanlarını kendi ruhunda biçimlendirmeyi başarmış bir partidir. Devlet ile organik bağı her dönem korumuştur. Sınıf mücadelesinin politik öznelere geliştiği dönem başta olmak üzere Kürt ulusal hareketinin boy gösterdiği yıllardan itibaren toplumsal hareketin karşısında kullanışlı bir aparat olmuştur. Devlet bu faşist paramiliter güç üzerinden hem faşizmin kitle tabanını güçlendirmeyi amaçlamış hem de toplumsal muhalefetin tüm bileşenlerine karşı baskı, cinayet ve katliam politikalarını hayata geçirmiştir. Dahası bu faşist grup üzerinden çete, mafya tarzı örgütlenmelere yol vererek ilgili yapıları beslemiş, ilgili alanda devletin kontrolünü mümkün kılmıştır. Meşhur devlet-mafya-siyaset üçgeni kişilerin bireysel ya da tesadüfi bir araya gelmelerinden değil, direkt devletin politik tercihi neticesinde hayat bulmuştur.

Belirli ara dönemlerde iktidar ortağı olarak bir anlamda ödüllendirilmiştir. Bununla birlikte her dönem iktidar olanaklarından bir şekilde faydalanmasına izin verilmiş böylece gücünü konsolide etmesi sağlanmıştır.

KRİTİK ANLARDA MHP

2016 sonrası siyasî iktidarla uzlaşıp iktidar olanaklarından faydalanmasının ardından dönem dönem Bahçeli'nin çıkışlarıyla “acaba ittifak çatırdıyor mu” sorusunu akıllara getirse de “iktidarın küçük ortağı” olarak yoluna devam etmektedir.

Bahçeli'nin Meclis'te Kürtlere el uzatıp yeni çözüm sürecini başlatan çağrısı son döneme damgasını vuran gelişmeler-

den biri olarak hafızalara kazınmıştır. Kuşkusuz çözüm çağrısını devlet adına Devlet Bey'e yaptırılması politikanın arkasındaki gücü imlemesi bakımından önemli olduğu kadar bölgesel gelişmelerden hareketle yapılması da yeni ABD yönetiminin gönlünü çelmeye, birlikte iş yapabilme iradesi göstermeye dönük kararlılık beyanı olarak tanımlanmalıdır.

Geçtiğimiz günlerde önce Bahçeli'nin ardından da danışmanının devlet içinde yeni bir paralel yapı olabileceğine ilişkin uyarısı yeni bir tartışmaya kapı araladı. Bahçeli'nin ne demek istediği üzerine tartışmalar yürütüldü. AKP ile MHP arasında zaman zaman gerilimler yaşandığı bir sır değil. Dahası her defasında “tatlıya bağlansa” da ikili arasındaki güç savaşımı önümüzdeki süreçte de görülecektir.

Kuşkusuz Bahçeli'nin çıkışı iktidar ortağına bir mesaj içeriyordu. Yargı ve güvenlik bürokrasisinde siyasal iktidar içindeki kliklerin güç savaşı son dönemlere damgasını vuran gelişmelerin başında gelmektedir. Türkiye siyasetinin dizayn edilmesinde her iki alan önemli bir işleve sahiptir. Türkiye tarihi bunun örnekleri ile doludur. Sürmekte olan CHP operasyonları örnek gösterilebilir.

Hem yargı hem de güvenlik bürokrasisinde özellikle iktidar ortakları arasında bir gerilim söz konusudur. Gerilim diye imlediğimiz şey aslında açıktan bir güç savaşımıdır. Türkiye demokrasisinin kaba, güdük dahası burjuva demokrasiden nasiplenmemiş ruhu, güç ilişkilerini herkesin gözü önünde sergilemekten kaçınmamaktadır. Güç savaşımının yürütüldüğü bu alanlar direkt siyaset sahnesinin talimatları doğrultusunda hareket etmekte, dahası pervasızca taraf olmakta sakınca görmemektedir.

Bahçeli'nin uyarısı da özellikle Soylu'nun görevden el çektilmesinden beri ilgili alanlarda yaşanan kilit noktalardaki atamalarla alakalıdır. Hem yargı hem güvenlik bürokrasisi MHP açısından ayrı bir öneme sahiptir. Çete, mafya gibi yapılarla kurduğu ilişkileri ilgili bürokratik alanlar üzerinden dizayn edilip rant paylaşımı gerçekleştirilmektedir. Son döneme damgasını vuran kara para, yargı yoluyla mal varlıkları-

na çökme ve daha birçok kirli ilişkiler ağı yargı ve güvenlik bürokrasisinin kontrolünde gerçekleşmektedir. Tabii ki bu ilişkiler ağı geçmişte de bu şekilde yürütülmekteydi. Siyasal iktidar adeta bu tarzı olağanlaştırarak siyasî çürümüşlüğü toplumun yükü haline getirmek istemektedir.

Bahçeli'nin Türkiye-Rusya-Çin ittifakına dair vurgusu da son günlerin “önemli” başlıklarından biri olarak kayda geçti. Bu çıkışın Erdoğan'ın Trump'tan “yalvararak” kopardığı randevu sonrasına denk gelmesi bir kenara not edilmelidir. Bahçeli'nin ittifak önerisine Erdoğan'ın temkinli yaklaşması açıklama hakkında bilgisinin olmadığı yönlü beyanı Bahçeli'nin çıkışını daha da “ilginç” kılmıştır. Hep tek taraflı taviz verildiğine dair serzenişi içe dönük manipülasyondan başka bir şey değildir. İttifak önerisine açıklık getiren Bahçeli NATO'ya bağlı kalarak diğer ülkelerle ekonomik ittifak kurulabileceğini belirtip efendilerine bağlılığını bir kez daha teyit etmiştir. Haliyle kendi sözlerinin esasta bir anlamı olmadığını teyit etmiştir.

Toparlamak gerekirse son zamanlarda kendisine karakterinden, ruhundan başka anlamlar yüklenmek istenen MHP eli kanlı faşist bir yapılanmadır. Her dönem devletin istekleri doğrultusunda pozisyon almış, benimsediği ruh Türk devletini karakterize eden ilkelerle hayat bulmuştur.

Kırılma anlarında kritik roller üstlenmiştir. Emin olunmalıdır ki bu rol emperyalistlerin Türkiye siyasetini dizayn etme istekleri ile direkt ilişkilidir. AKP ile kurulan ittifak da bu bağlamda okunmalıdır. Zaman zaman gerilim yaşansa da hatta güç savaşımına dair daha sert semptomlar açığa çıkacak olsa da emperyalistlerin ilgili ittifakla iş tutma iradesi hâlâ belirleyicidir. MHP de bu gerçeklikten hareketle devlet olanaklarından daha fazla faydalanmak istemektedir. CHP'ye dönük operasyonlarda kısmi “eleştirel” tavır takınması da ilgili alanlardaki güç savaşımı ile alakalıdır.

Yani her şey doğasına uygun ilerlemektedir. MHP, emperyalist efendilerinin kullanışlı aparatı olarak Türk devletinin emrinde rolünü yerine getirmektedir.

GAZZE'DEKİ ABLUKA NASIL KIRILACAK YA DA FİLİSTİN HALKINA YÖNELİK SOYKIRIMI KİM SONA ERDİRECEK?*

Bunlar, şehit ve kahraman Filistin'de gelişip tırmanan katil İsrail devletinin Siyonist vahşetinin gerçekliğini amansızca gündeme getirdiği sorulardır. Dünya çapında halkın ve gençliğin geniş kesimlerini ilgilendiren ve harekete geçiren sorulardır. Siyasal güçleri, partileri, örgütleri ve oluşumları bir duruş sergilemeye ve yanıtlar konusunda bir görüş oluşturmaya zorlayan sorulardır.

Ülkemizdeki sol örgütlerin Filistin meselesi hakkında kamuoyunda bir tartışma yürütmemesi büyük bir eksiklik ve aynı zamanda bir ihtiyaçtır. Bu eksikliği, karşılık alamadığımız bir öneri olarak dile getirmiştik. Küresel Sumud Filosu — Global Sumud Flotilla (GSF) hareketine verdikleri sıcak destek ve arka çıkmaları; bu hareketin hâkim görüş ve pozisyonlarının sorgusuz sualsiz benimsenmesi; iki devletli çözümün sessizce kabul edilmesi hatta öne çıkarılması, bizim için ciddi sorunlar olarak görülmektedir ve bunlar, halkın siyasal gündemi olarak ele alınması gerekirken tam aksine başka bir yönde yol almaktadır.

GSF (KSF), 44 ülkeden 50 gemiden oluşan uluslararası bir denizcilik girişimidir ve Yunan gemileri de dahil olmak üzere çeşitli noktalardan yola çıkarak Gazze Şeridi'ndeki ablukayı kırmak, insani yardım koridoru açmak ve Filistin halkına yönelik soykırımı sona erdirmek amacıyla hareket etmiştir. Girişim, Özgürlük Filosu Koalisyonu, March to Gaza ile Kuzey Afrika'dan Sumud Magreb ve Malezya'dan Nusantara filoları tarafından ortak organize edildi.

Bundan önce karadan ve denizden birçok benzer girişimde bulunulmuştu: 2010 yılında İsraili komandolar tarafından Mavi Marmara gemisindeki 10 aktivistin öldürülmesinden, haziran ayında Madleen ve March to Gaza gemilerinin durdurulması ve ardından gelen tutuklamalar ve sınır dışı edilmelerle

sonuçlanan en son olaya kadar 2010 yılından bu yana tüm çabalar saldırıya uğradı ve hiçbir hedefine ulaşamadı. Bu satırlar yazılırken filonun gemileri zaten ilk drone saldırılarına maruz kalmış durumda; bu da Siyonistlerin öfkelerini ve “arkalarında” kimlerin olduğunu gösteriyor.

KİMLİK

GSF-KSF hareketinin web sitesinde şöyle yazıyor: “Biz sıradan insanlardan oluşan bir koalisyonuz [...] bağımsız, uluslararası ve hiçbir hükümet veya siyasal parti ile bağlantımız yok.”

“Sıradan insanlar” arasında Yönetim Kurulu'nda tanınmış aktivistler ve ünlü Greta Thunberg'in yanı sıra Malezya Dışişleri Bakanlığı'nın Orta Doğu özel temsilcisi ve aynı zamanda bir STK kurucusu ile Cezayirli bir politikacı, parlamento danışmanı ve Cezayir'deki Liderlik ve Siyasal Liderlerin Eğitimi Akademisi'nin başkanı da yer almaktadır.

Aynı zamanda internetten basit bir araştırma yaparak Malezya gemilerinin resmî olarak Malezya hükümeti tarafından finanse edildiğini öğreniyoruz. Bu girişimin bazı İtalyan politikacılar, İspanya ve Portekiz milletvekilleri, Kolombiya Cumhurbaşkanı Gustavo Petro ve İtalya eski Başbakanı Giuseppe Conte tarafından desteklendiğini öğreniyoruz. Filo ile birlikte seyahat eden İtalyan politikacılar arasında 5 Yıldız Hareketi (M5S) senatörleri, Yeşiller Partisi milletvekilleri ve Demokratik Parti milletvekilleri bulunmaktadır. Ayrıca haziran ayında Trablus merkezli Libya Başbakanı ve Dışişleri Bakanı Sumud konvoyunu selamlayarak desteklediler. Mısır'da March to Gaza eyleminde gözaltına alınanlar arasında bir Türk milletvekili, İrlandalı bir politikacı ve Amerikalı bir diplomat da vardı.

Bu, görünüme göre birçok sistem içi aktör tarafından değerlendirilen ve

Filistin meselesinin “yönetimi” baha-nesiyle tanıtım ve pazarlama amacıyla kullanılan bir girişimdir. Ülkemizde, sol örgütlerin yanı sıra SYRIZA (Radikal Sol Koalisyon), Yeni Sol ve MERA25 (MeRA25) tarafından da resmî olarak desteklenmektedir.

SİYASAL KİMLİK VEYA DÜNYA SESSİZ KALDIĞINDA...

Küresel Sumud Filosu, “Dünya Sessiz Kaldığında Biz Yelken Açıyoruz” sloganıyla siyasal kimliğini ortaya koymaktadır.

“Sessiz kalan” dünya, “uluslararası hukuk” ihlal edilirken İsrail'e karşı “etkili siyasal ve ekonomik baskı önlemleri” almayan sözde “uluslararası toplum”dur; bu durum açıklamalarında defalarca dile getirilmiştir.

Aşağıdaki alıntılar aktarıyoruz:

BDS (Boycott, Divestment, Sanctions) — Yunanistan'ın (March to Gaza Yunanistan ile iş birliği içinde) Global Sumud Filosu hakkında yaptığı açıklama:

“Filo'ya katılan March to Gaza'nın Yunan gemisi, silah ambargosu, genel askeri ambargo ve akademik, sportif, ekonomik, kültürel her düzeyde yaptırımların uygulanması için yeni ve kademeli eylemlerle desteklenmelidir. Ancak bu şekilde katil devletin dokunulmazlığı kırılabilir; ancak bu şekilde onun azarlaması durdurulabilir ve soykırımı son verilebilir.”

SYRIZA'nın Avrupa Parlamentosu milletvekili Kostas Arvanitis, Syriza European Parliament — The Left imzalı paylaşımında bu görüşe tamamen katıldığını ve daha ayrıntılı bir şekilde açıklama yapıyor. SYRIZA muhtemelen iktidarda olduğu dönemde başlattığı eksenler ve üçlü stratejik iş birlikleri konusunda hafızamızı kaybettiğimizi sanıyor. Şöyle diyor:

“AB ikiyüzlü sessizliğini bozmalı ve sert önlemler almalıdır:

— AB-İsrail Ortaklık Anlaşması'nın askıya alınması

— Silah satışının durdurulması

— Yasadışı yerleşim yerlerinde faaliyet gösteren şirketlerin Avrupa'ya girişinin yasaklanması

— İsrail'in işgaliyle bağlantılı endüstrilere yapılan Avrupa yatırımlarının iptal edilmesi.”

Ve o da aynı şekilde bitiriyor: “Ancak bu şekilde Filistin halkına yapılan soykırım durdurulabilir.”

March to Gaza Greece'in 9.9.2025 tarihinde Tunus limanında GSF-KSF gemisine yapılan saldırı ile ilgili basın açıklamasında Avrupa Komisyonu ve AB'nin rolüne değindikten sonra, önceki açıklamalarıyla aynı çizgide şu sonuca varıyor:

“Eğer bir şeyi ‘teşvik etmemeleri’ gerekiyorsa, bu GSF filosu değildir. İsrail'in soykırımcı politikaları ve her türlü yasadışı eylemidir [...] siyasî ve ekonomik baskı peki, pratikte politik ve ekonomik baskı önlemleri nelerdir?”

March to Gaza Greece ve BDS Greece'in 10 Ağustos'ta düzenlenen ülke çapındaki eylemler için yayımladıkları bildiriden alıntı yapıyoruz. Bu eylemlere kendi politik çerçevemizle katılıp çağrıda bulunduk:

“22 aydır AB hükümetleri ve NATO'nun Batı ülkeleri, ABD'nin önderliğinde Gazze'deki katliamı kayıtsızca izliyorlar. Ancak Avrupa şehirlerinde düzenlenen kitlesel gösteriler baskı oluşturarak zaferler kazanıyor ve halkların onurlu duruşuyla İsrail'i kınayan mesajlar gönderiyor.

Slovakya, AB içindeki yaptırım tabusunu kırarak İsrail'e genel silah ambargosu uyguladı. İspanya'da başbakan eylül ayında silah ambargosu tasarısını açıkladı. İrlanda, yasa dışı İsrail yerleşimlerinden ithalatı yasaklayan bir yasa tasarısı hazırlıyor. Hatta Fransa ve İngiltere bile halkın baskısı altında Filistin devletinin tanınması konusunda tereddütlü bir tavır sergiliyor. [...]

Bu, Yunanistan'da soykırıma ortak olmayı sona erdirmek için izlenecek yoldur: İsrail'e yönelik genel silah ambargosu; Yunanistan-İsrail askerî iş birliğinin tamamen kesilmesi."

Tüm gözler **Gazze'ye mi yoksa hükümetlere mi** çevrilmiş durumda? Bu alıntılar bu kadar ayrıntılı sıralamamızın nedeni, bizim açımızdan bu girişimi siyasal olarak renklendiren yukarıdaki görüşlerle temel ayrılık noktalarını vurgulamak istememizdir. Bunun nedeni, bu görüşleri takip eden çok sayıda dayanışmacı sıradan insanın Filistin direnişine mücadele zemininde bir yanıt verme ve onu destekleme eğiliminde olduğuna inanmamızdır.

Öncelikle, silahlı direnişin varlığının gelişmeler için belirleyici bir faktör ve katalizör olduğunu belirtelim. O, Filistin meselesini "açık" tutan; tüm halkların gözlerini ona çeviren; Siyonistlerin "nihai çözümü" için aşılmaz bir engel olarak yükselen; halklara ilham veren, onların gücünü somutlaştıran ve besleyen unsurdur; aynı zamanda dünya çapındaki muazzam dayanışma dalgalarından güç alır. Direniş, uzun

yıllara dayanan tarihi boyunca çeşitli aşamalarda uzlaşma ve teslimiyet çizgisine karşı direndi ve mücadele etti; bu çizgi (uzlaşma ve teslimiyet çizgisi) çeşitli şekillerde ortaya çıktı, geri döndü ve haince darbeler hazırladı. Bu çizgiye karşı birinci ve ikinci İntifada patlak verdi ve Filistin sorununun "çözümü" için kâğıt üzerinde yapılan planları ateşe verdi.

Peki Küresel Sumud Filosu'nun (GSF) çizgisi ne?

KSF-GSF'de liderlik, örgütsel ve siyasal düzeyde ağırlık merkezini halkların mücadelesinin öncü faktör olmasından uzaklaştırıp burjuva hükümetlerinin, burjuva siyasal güçlerinin ve burjuva kurumlarının alması gereken duruşa kaydıran görüşlerin hâkim olduğu açıktır. Sert önlemler alacak, cezalandıracak, yaptırımlar uygulayacak, ambargolar uygulayacak vb. ve nihayetinde adalet getirecek başka bir politika arayışında olunması; hedeflenen ve beklentileri besleyen şey tam da budur. Aktivizm ve sembolik eylemler ön plandadır. Halkın rolü bu hedefi tamamlayıcı ve destekleyici niteliktedir. Daha da kötüsü: "Soykırım ancak bu şekilde durdurulabilir" iddiası, dayanışma hareketlerini çıkmaz bir siyasal yöne hapseder, yanılsamaları yeniden üretir, kafa karışıklığı ve beklentiler yaratır ve Filistin direnişini güçlendirecek ve zaferi getirecek tek gerçek çıkış yolu olan anti emperyalist özelliklere sahip güçlü bir halk dayanışma hareketinin geliştirilmesine siyasal engeller çıkarır.

Çünkü dayanışmayı halkın bir meselesi olarak kabul etmek bir şeydir ; bu, sistemde sarsıntılara ve çatlaklara yol açar; sistem içinde farklı bir politika aramak ise bambaşka bir şeydir. Çünkü burjuva hükümetleri ve AB ne huzursuz ne de sessiz gözlemcilerdir. Protestocuları dövüyor, tutukluyor, kimyasal- larla boğuyor, Filistin sembollerinin ve sloganlarının bulundurulmasını suç sayıyor (örneğin "Nehirden Denize" sloganının yasaklanması) ve bir taraftan uyguladıkları baskıyla beraber binlerce kanaldan İsrail'in aklanmasına çalışmaktadırlar. Çünkü burjuva güçleri kendi halklarını eziyorken ve onları ön plana çıkaran, kendi etkilerinden kurtaran mücadelelerden nefret ederler. Batılı hükümetler, ambargo uygulamasalar bile sayısız yol ve yöntemle katil devleti siyasal, ekonomik ve askerî olarak desteklemiş ve desteklemeye devam edecektir. Ve değişmeyecekler, çünkü sınıf çıkarları burada yatıyor!

Bunların hepsi eylül sonunda New York'ta yapılacak olan BM Genel Kurulu'nda bir araya gelecekler. Ve onların yanında halkların en büyük katili olan ABD, kendi çoban köpeklerini ve hegemonyasını savunmak ve "uluslararası" olarak tanımlanan emperyalist hukuku dayatmak için hâkimiyet kuracak. Bütün bunlar siyasal oyunlarını oynayacak ve rakiplerine karşı, Filistin halkının sırtında ve onun adına, aşırı bir küstahlıkla kendilerine uygun güç dengelerinin yeniden oluşumu arayışında olacaklar! Emperyalist Fransa ve Suudi Arabistan'ın Filistin devletini tanıma yönündeki reklam amaçlı girişimi bir

zafer değildir. Çünkü direnişi kınıyor, kınanmasını ve silahsızlandırılmasını talep ediyor ve nihayetinde Filistin halkının katliamcılarına boyun eğmesini destekliyor; iki devletli çözümü, yani işgalin ve katil devletin meşrulaştırılmasını savunuyor.

"67 sınırlarında bir Filistin devletinin tanınması" şeklindeki göz boyama, reformizm tarafından çeşitli şekillerde kullanılıyor ve GSF ile benzer bir siyasal çerçeveye süsleniyor (bkz. KKE girişimi ve Mayıs ayında SYRIZA, Yeni Sol ve PLEVSİ (Özgürlük Rotası) ile başbakana yazılan ortak mektup). Bu "talep" in tekrarlanması bize reformizmin burjuva manevralarını savunmadaki ısrarını ve özverisini; birlikte burjuva yönetiminin masasında da bir yer bulacağı yönündeki dayanılmaz hafifliği hatırlatıyor!

Ama halkın yeri orası değildir! Onların duruşu Filistin halkının yanındadır. Zafere kadar. Ve zafer, Ürdün'den Akdeniz'e kadar özgür Filistin'dir! Ortak düşmanlara, burjuva hükümetlere, NATO'ya ve AB'ye karşı kitlesel bir hareket ve ittifakla; öncü bir rol ve burjuva etkilerinden kurtuluşla; faşizme, Siyonizm'e ve emperyalizme karşı ortak bir cepheyle!

Ülkemiz açısından bu, üslerin kaldırılması ve NATO ile AB'den çıkılması için savaş karşıtı, anti emperyalist bir hareket anlamına geliyor; Ukrayna'daki haksız savaşa ve Filistin halkının katledilmesine her türlü müdahalenin durdurulması için mücadele anlamına geliyor. Çünkü Yunanistan sadece Siyonistler için bir turizm merkezi ve İsrail Savunma Kuvvetleri (IDF) askerleri için bir dinlenme alanı değildir. Esasen katiller için bir üs; çevre halklara karşı Amerikan-NATO askeri operasyonlarının başlatıldığı bir platformdur! Halkın üslerin dışında, tam da bu efendilerin askeri varlığını hedef alarak kitlesel gösteriler düzenlemesi çağrısı ne kadar gerekli ve önemli olurdu.

Halkların bunu başarabileceğini ısrarla vurguluyoruz! Bunu ancak onlar başarabilir ve bunu açıkça kanıtladılar! Filistin halkının mücadelesinde dayanışmayı inşa etmenin tek yolunun bu olduğunu ısrarla vurguluyoruz. Abluka ancak bu şekilde kırılabilir! Soykırım ancak bu şekilde durdurulabilir!

***20-09-2025 tarihinde YKP (m-l)'nin merkezi yayın organı Proletarya Bayrağı'nda yayımlanan bu makale Yeni Demokrasi için çevrilmiştir.**

Kocaeli 1 Nolu F Tipi Hapishanesindeki siyasî tutsaklardan kamuoyuna açıklama

Kocaeli 1 Nolu F Tipi Hapishanesinden siyasî tutsaklar onur kırıcı ve taciz edici aramaya maruz kaldığını açıkladı.

Siyasî tutsaklar kamuoyuna yaptıkları açıklamayla üst ve ayakkabı aramasının biçiminin değiştiğini; askerlerin tutsakların arkalarına geçerek üst araması yaptığını, ayakkabı aramasını da tutsaklara dayattığını belirttiler.

Bu saldırının kabul edilemez olduğunu belirten tutsaklar, hastaneye götürülmediklerini ve tedavi haklarının gasbedildiğini açıkladılar.

Açıklamanın tamamı şu şekilde:

“Kamuoyuna,

“Biz siyasî tutsaklar olarak son günlerde şimdiye kadar karşılaşmadığımız bir arama biçimiyle karşı karşıyayız. Her ne gerekçeyle olursa olsun (hastane,

mahkeme için) hapishane dışına çık-tığımız zaman asker tarafından onur kırıcı ve taciz edici bir aramaya tabi tutuluyoruz.

“Şöyle ki:

“Son birkaç güne kadar mahkûm kabul yerinde ring aracına bindirilmeden önce yapılan üst araması önden yapılıyor-ken ve çıkardığımız ayakkabılar asker tarafından kontrol ediliyorken şimdi üst araması arkadan yapılmaktadır. Bu arama biçimi hem arama usul ve yöntemi bakımından hem onur kırıcı ve taciz edici olması bakımından kabul edilemezdir. Aynı şekilde, çıkardığımız ayakkabıların kontrol edilmesi askerin görev tanımı içindeyken bize kontrol ettirilmesi “arama bir bütündür” anlayışına aykırı olması bakımından kabul edilemezdir. TCK’nin 94. AİHS’nin 3. Maddesine göre işkence ve kötü muamele kapsamına girmekte ve mahkûm edilmektedir.

“Geçmişte de sağlık hizmetinden yararlanmamız önünde benzer engeller oluyordu. O dönem de onur kırıcı aramalara karşı çıktığımız için hastaneye götürülmüyorduk. Şimdi yeniden benzer bir dayatma ile karşı karşıyayız. Geçmişte olduğu gibi bugün de bu onur kırıcı ve taciz edici aramaya karşı çıkıyor, kabul etmiyor olmamızdan dolayı hastaneye götürülmemekteyiz.

“Bizlerin, dün olduğu gibi bugün de arama usulüne göre yapılan üst aramasını kabul etmediğimiz gibi bir yaklaşımımız olmadı. Bizlerin kabul etmediği, onur kırıcı ve taciz edici aramanın kendisidir. Gerçek durum tastamam buyken asker tarafından tutulan tutanakta ‘Aramayı kabul etmedi’ biçiminde ibareler yer almaktadır. Oysa mahkûm kabul yerindeki kamera kayıtları incelendiğinde durumun böyle olmadığı görülecektir. Dolayısıyla ‘Aramayı kabul etmedi’ biçiminde düzenlenen tutanak yalan ve yanlış beyana dayalı bir tutanaktır.

Ve bu tutanakta her kimin imzası varsa suç işlemektedir.

“Yukarıda izah etmeye çalıştığımız bu onur kırıcı ve taciz edici aramayı kabul etmediğimiz için hastaneye götürülmemekteyiz. Oysa sağlık hakkı Anayasa’nın 56., 5275 sayılı yasanın 71, 78, 79 ve 80. Maddelerinde güvence altına alınmıştır. Bu bakımdan onur kırıcı, taciz edici aramanın dayatılması sağlık hakkımızın gasbı anlamına gelmektedir.

“Sağlık hizmetine erişimimiz önünde engel teşkil eden bu onur kırıcı ve taciz edici arama dayatmasının devam etmesi durumunda olabileceklerden başta Adalet Bakanlığı olmak üzere sağlık ve İçişleri Bakanlığı sorumludur diyor, kamuoyunun bilgisine sunuyoruz.

Kocaeli 1 Nolu F Tipi Hapishanesinden Siyasî Tutsaklar

22 Eylül 2025”

“Binlerce, on binlerce şehit bizden önce halkın çıkarları için canlarını kahramanca verdiler. Onların bayrağını yukarılara kaldıralım, kanları ile çizilen yolda ilerleyelim”
Mao Zedung

KAVGADA ÖLÜMSÜZLEŞENLER

Behzat Firik (Parti Militanı): 10 Ekim 1981’de Dersim’in Ovacık ilçesinin Hülükuşağı köyündeki evinden abisiyle birlikte askerler tarafından sorgulanmak üzere alındı. Halk Ordusu gerillaları hakkında bilgi vermesi için en ağır işkencelerden geçirildi ama o “ser verip sır vermeme” geleneğinin takipçisi olmayı seçti. Çaresiz kalan düşman, onu kurşuna dizerek katletti.

O. Özcan Doyuranlar (Parti Militanı): Osman Özcan Doyuranlar Haziran 1982’de gözaltına alındı, Ekim 1982’de Lüleburgaz’da işkencede katledildi.

Mustafa Tekin (Parti Üyesi): Dersim’in Nazimiye ilçesine bağlı Pane (Bostanlı) köyünde doğan Mustafa Tekin, 6 Ekim 1987 tarihinde Edirne’de Meriç Nehri’ni geçerken boğularak yaşamını yitirdi.

TUZLA KATLİAMI

Gebze’den İstanbul’a giden Parti Aday

Üyesi İsmail Hakkı Adalı ile Parti ileri militanları Kemal Soğukpınar, Reha Şen ve Fevzi Yalçın, Proletarya Partisi’nin sempatizan çevresine sızmış olan Engin Kaya adlı ajanın verdiği bilgiler doğrultusunda 7 Ekim 1988 günü Tuzla Köprüsü’nde pusuya düşürülerek katledildiler. Önce arabayı durduran polis, daha sonra inen Partizanları kurşun yağmuruna tuttu. Herhangi bir çatışma yaşanmamasına rağmen polis arabaya silah koyarak katliamı meşrulaştırmaya çalıştı. Aileler tarafından AİHM’e taşınan dava sonrası TC devleti suçlu bulundu ve şehit ailelerine tazminat ödemek zorunda kaldı. Bu katliam, 12 Eylül’ün karanlık günlerinden sonra gerçekleştirilen ilk sokak infazı olma özelliği taşıyor. ’88 sonrası gelecek yargısız infazların da habercisi oluyordu.

PÜLÜMÜR ŞEHİTLERİ

3 Ekim 1990’da diğer birliklerle buluşmak üzere Dersim Pülümür kırsalına

gelen Halk Ordusu’na bağlı gerillalar bir hain tarafından ihbar edildiler. Yeterli silah olmaması nedeniyle çatışmaya giremeyen Komsomol üyeleri Medet Hoşafçı, Yılmaz Talayhan, Halil Erciyas ve Ayhan Altunbaş katledildiler. Daha sonra ihbarcı hain, Halk Ordusu gerillaları tarafından ölümle cezalandırıldı.

Kemal Yıldırım (Parti Onur Üyesi): 10 Nisan 1931 yılında Erzincan’ın Tercan ilçesinde doğan Kemal Yıldırım, çevresinde “Osman Dayı” olarak bilinirdi. Yıldırım kendini kısa süre içinde işçi sınıfının içinde buldu. İşçiliğe Zonguldak madenlerinde başladı. Birçok iş alanında çalıştıktan sonra 1967 yılında Almanya’ya gitti. Herkesin zengin olma hayalleriyle gittiği Almanya’da o, devrimci saflarda aktif mücadele içerisine girdi. 1976 yılında ATİF kurucuları arasında yer aldı. ATİF’in dışında diğer federasyonların oluşumunda da rol oynadı. 5 Ekim 1991’de yakalandığı hastalık nedeniyle yaşamını yitirdiğinde Parti Aday Üyesiydi. Kemal Yıldırım, ölümsüzleştikten sonra onur üyeliğiyle taçlandırıldı.

KAHRAMAN AİLESİ

Dersim’in Çemişgezek ilçesi Doğan köyünde oturan Parti taraftarları Veli Kahraman ile kızları Meral ve Zeynep Kahraman 9 Ekim 1993’te PKK’nin o

dönem girdiği yönelimin sonucu olarak PKK tarafından katledildiler.

Aslan Yıldız (Parti Militanı): Dersim’in Ovacık ilçesine bağlı Karaoğlan köyü doğumludur. 1994’te Ekim ayında kontrgerilla tarafından kaçırılarak katledildi.

İsmet Akdemir (Parti Militanı): 1966 yılı Erzincan doğumlu olan Akdemir, arkadaşları ile gittiği Trabzon’un Zigana Dağı’nın Zigana Tüneli’nde bir pusuda ölümsüzleşti.

Suzan Zengin (Parti İleri Militanı): Suzan Zengin devrimci basın kimliği ile işçi ve emekçilerin direniş ve eylemlerinin yanı başında onlarla omuz omuzaydı. Fotoğraf makinesi ve kalem ile işçi havzalarının ve emekçi semtlerin her daim ayrılmaz bir parçası oldu. Halkın öfkesinin ve umutlarının; emeğine ve geleceğine sahip çıkmak adına yürüttükleri işgallerin ve grevlerin sesiydi. 52 yıllık yaşamının büyük bir bölümünü, devrimci mücadele içinde geçiren Suzan Zengin defalarca gözaltına alındı, işkencelerden geçirildi ve tutuklandı. 12 Ekim 2011 tarihinde ölümsüzleşen Suzan binlerce kişinin katıldığı görkemli bir törenle defnedildi. Suzan Zengin yaşamı boyunca inandığı değerler ve idealler nasıl bir yaşamı emrediyorsa öyle yaşadı ve öyle de ölümsüzleşti.

**Yazının başlangıcı arka sayfadadır.*

bir sonucu değil; Nazi soykırımının ve emperyalist çıkarların ürünü olarak ortaya çıkmıştır.

Bu süreçte Avrupa'daki anti semitist saldırılar ve devletlerin anti semitizmi politika olarak uygulaması, Yahudilerin farklı ülkelere dağılması, onlarda bir devlet ihtiyacını doğurdu. Eskiden feodal sistem içinde varlık gösterebilen Yahudi toplulukları, kapitalizmin gelişmesiyle birlikte baskılarla karşılaştı. Milliyetçiliğin yükselişi, bu toplulukları ciddi saldırılar ve katliamlarla yüz yüze bıraktı. Fakat burada kritik nokta, bu saldırıların yalnızca Yahudilerin inancına yönelmiş saldırılar değil, aynı zamanda sosyalizmi hedef alan bir devlet politikası olmasıdır. Nazizm, 2. Paylaşım Savaşı'nda Sovyet sosyalizmini yok etmeyi hedeflemişti; ABD'de ve Fransa'da zengin Yahudilerle iş birliği yapan Nazi fonları, hem Yahudi halkına hem de sosyalizme karşı yürütülen saldırıların temelini oluşturuyordu. Dolayısıyla bu saldırıları yalnızca bireysel ya da inanca yönelik bir düşmanlık değil, emperyalist düzenin halka yönelmiş sistematik saldırıları olarak görmek gerekir. Ve işte bu ortam, Siyonist İsrail devleti için bir toplumsal ve politik zemin hazırladı.

Ancak bütün bu tarihsel yaşanmışlıklar, İsrail'in kuruluşunu tek başına açıklamaya yetmez. Çünkü biliyoruz ki İsrail'in kurulmasının asıl nedeni Yahudi halkının uğradığı tarihsel haksızlıklar değil, emperyalizmin bölgedeki çıkarlarıdır. Meselenin dinle veya bir ulusa devlet kazandırmakla ilgisi yoktur; mesele, İsrail devletinin emperyalistlerin stratejik çıkarları için kurulmuş yapay bir devlet olmasıdır. Biz bugün Filistin halkının, Filistin toprakları üzerindeki haklarını savunurken, Yahudilerin tarihsel yaşanmışlıklarını inkâr etmiyoruz. Ancak İsrail'in, emperyalizm tarafından bölgeye halklar üzerinde tahakküm kurmak üzere yerleştirilmiş işgalci ve emperyalizmin ürünü olarak sömürgeci bir devlet olduğunu da görmezden gelmiyoruz. Bu nedenle İsrail'i Yahudilerin devleti olarak değil, emperyalizmin ileri karakolu ve yerleşimci sömürgecilik projesi olarak görüyoruz.

Lenin'in bir sözü bu durumu net bir biçimde açıklıyor:

"Demokrasinin tek tek talepleri, kendi kaderini tayin hakkı da dahil, mutlak şeyler değil, aksine genel-demokratik (şimdi: genel-sosyalist) dünya hareketinin küçük bir parçasıdır. Tek tek

somut durumlarda parçanın bütüne aykırı düşmesi mümkündür, o zaman parçayı reddetmek gerekir."

Biz, bir ulus oldukları ölçüde Yahudilerin Kendi Kaderini Tayin Hakkını reddetmeyiz; ancak tarihsel özgürlük mücadelesinin sonucu değil, emperyalizmin ürünü olan bu yapay İsrail devletinin "ulusun kendi kaderini tayin etmesi" olduğunu açıkça reddediyoruz. İsrail devletini, olası bir Arap birliğine ve halk isyanlarına karşı emperyalizmin bölgeye sapladığı kanlı bir hançer olarak görmek gerekir. Bu nedenle Filistin'in özgürlüğü istemi ve yapay devlete son verilmesi için mücadele anti semitist değildir; aksine anti emperyalist mücadelenin merkezindedir. Yahudi halkının özgürlüğü ve kurtuluşu, Filistin halkının kurtuluşuna, Siyonizm'in bölgeden sökülüp atılmasına ve emperyalizmin alt edilmesine bağlanmıştır.

FİLİSTİN DİRENİŞİ: TARİHSEL SÜREÇ VE ENGELLER

Filistin'deki kurtuluş hareketi, özellikle Yaser Arafat döneminden itibaren "barış süreci" adı altında emperyalizmin çizdiği yolda ilerlemeye başlamış, halk içindeki direniş ruhu zayıflatılmıştır. Emperyalizm, her zaman tank ve tüfekte değil; müzakere masaları ve barış süreçleriyle direnişleri teslim alma girişiminde bulunmuştur. 1950–1980 arasında Filistin direnişi, Marksizm etkisinde seküler bir hareket olarak güçlü bir anti emperyalist odak oluşturuyordu. Ancak 1980 sonrası emperyalistler, hareketi bölüp parçalayarak yönetilebilir hale getirmiştir. FKÖ'nün barış süreci çizgisi, iki devletli çözüm ve Gazze-Batı Şeria ayrımı, bu stratejinin somut örnekleridir. Sonuç olarak devrimci Filistin Kurtuluş Hareketi geri plana itilmiş ve ciddi anlamda zayıflatılmıştır.

Geçmişte olduğu gibi bugün de bazı çevreler Filistin sorununu "barış" ve "iki devletli çözüm" söylemleriyle çözmeye çalışıyor. Ancak emperyalizmle gerçek bir barış mümkün değildir; emperyalizmin doğası savaş, sömürü ve yıkım üzerine kuruludur. Emperyalist barış süreçleri, halklara gerçek bağımsızlık getirmez; Filistin halkına dayatılan görüşmeler, çözümsüzlüğü kalıcılaştırmaktan ve emperyalist egemenliği güçlendirmekten başka bir sonuç vermeyecektir.

AKSA TUFANI: DİRENİŞTE NİTELİKSEL SİÇRAMA

İşte tam da bu çıkmazın ortasında "Aksa

Tufanı" operasyonu, Filistin direnişi açısından tarihî bir dönüm noktası oldu. Doğru zamanlaması ve stratejik etkililiğiyle direnişi ileriye taşıdı; Filistin ulusal hareketinin mevcut krizini görünür kıldı. Bu süreç, sadece askerî bir hamle değil, direnişi güçlendiren ve tüm faal güçlere yeni sorumluluklar yükleyen nitelikli bir adım olarak değerlendirilebilir. Filistin devriminin kadroları, ulusal programın krizlerini aşmak ve tarihsel çıkmazdan çıkmak için üzerine düşeni yapmak için adım atmışlardır.

Aksa Tufanı, Filistin sınırlarının ötesine taşan bir etki yaratmıştır. Lübnan, Yemen ve Irak'ta yeni direniş cephelelerinin açılmasını sağlamış ve bölgesel dayanışmayı güçlendirmiştir. Direniş artık parçalı bir mücadele olarak değil, birbirine bağlı ve tek kader anlayışıyla hareket eden bir cephe olarak şekillenmektedir. Bu birlik, düşmanı yavaş yavaş tüketen uzun erimli bir stratejik sürecin parçasıdır ve direnişin tarihsel kazanımlarını pekiştirmektedir.

Operasyon, İsrail ve emperyalist güçlerin bölgedeki saldırganlıklarını sınırlayan önemli bir kırılma yaratmıştır. Direniş, yalnızca küçük zaferler elde etmekle kalmayıp, bu zaferleri biriktirerek düşmanı stratejik olarak zayıflatacak bir konuma gelmiştir. Bölgede yaşanan bu niteliksel sıçrayış, Filistin direnişinin tarihsel sürecine dayanmakta ve emperyalist projelerin önündeki en güçlü engeli oluşturmaktadır.

Aksa Tufanı süreci, Arap dünyasının rolünü ve sorumluluklarını da yeniden görünür kılmıştır. Arap halkları, liderler ve kurumlar, Filistin direnişinin kaldıraç işlevini yerine getirmediğinde tarihsel ve ahlaki sorumluluklarını hatırlamak zorunda kalmışlardır. Mücadele yalnızca Filistin'de değil, tüm bölgesel güçlerin ve halkların aktif katılımıyla güç kazanır; direnişin başarıya ulaşması, bölgesel dayanışmanın somut ve sürekli biçimde örgütlenmesine bağlıdır.

Bu noktada Aksa Tufanı, yalnızca Filistin'in değil, bütün bölgenin mücadele ufkunu genişletmiştir. Çünkü bu operasyon, emperyalist ve Siyonist saldırganlık karşısında halkların yalnızca kendi toprakları üzerinde değil, bölgesel ve küresel düzeyde de bir direnç hattı oluşturabileceğini göstermektedir. Filistin direnişi, küçük ölçekli görünse de emperyalizmin bölgedeki planlarını engelleyen bir barikat olmuştur ve Aksa Tufanı bunun en somut göstergesidir.

DEVİRİMCİ DAYANIŞMA VE SORUMLULUK

Aksa Tufanı'nın açtığı bu perspektif, direnişi sadece Filistin'e indirgemek yerine, emperyalizmin genel doğası ve küresel etkileri bağlamında okumayı da gerekli kılmaktadır. Çürümüş kapitalizm olarak emperyalizm, kendi ülkesindeki gücünü, dışarıdaki egemenliğinden almaktadır. Buralardaki üstünlüğünü kaybettiğinde, kendi ülkesinde de zayıflamaya mahkûmdur. Dolayısıyla emperyalizmin bir ülkede yenilmesi, dünya devriminin ilerlemesi ve güçlenmesi anlamına gelir. Bu nedenle emperyalizmi, onun saldırılarını ve tüm gericilikle sürdürdüğü alçak iş birliklerini tarif etmek ve ona karşı mücadele etmek, tarihsel bir sorumluluktur.

Filistinli devrimci şair ve yazar Hasan Kanafani'nin dediği gibi:

"Emperyalizm vurduğunuz her yerededir; ona zarar verdikçe dünya devrimine hizmet edersiniz."

Bu nedenle Filistin'le dayanışma demek, kendi ülkemizde sınıf mücadelesini güçlendirmek demektir. Ülkemizdeki sınıf mücadelesini büyütmek, Filistin'le dayanışmayı güçlendirmek demektir. Ülkemizde devrimci savaşı geliştirmek, Filistin bayrağını yükseltmek anlamına gelir. Filistin halkının mücadelesine omuz vermek, ülkemizdeki anti emperyalist mücadelenin ilerlemesini sağlamak demektir.

Toplumsal sorunların kaynağında emperyalizmin hangi biçimlerde örgütlendiğini görüyoruz. Onu yalnızca teşhir etmekle kalmayıp, alt edilmesi gereken bir güç olarak, toplumun ondan etkilenen tüm kesimlerinin önünde hedef olarak koymak zorundayız. Bu ise ancak proleter bir strateji ve örgütlü mücadeleyle mümkündür. Bugün bütün dünyada ve benzer biçimde ülkemizde Filistin'le dayanışma hareketinde tutarlı bir anti emperyalist hattın inşa edilemediğini görüyoruz. Üzerimize düşen sorumluluk, bu eksikliği gidermek ve ilerlemenin ön koşulu olarak ülkemizde emperyalizme karşı tutarlı bir hattı inşa etmektir. Faşizme, emperyalizme, emperyalizmin bir politikası olan Siyonizm'e ve her türden gericiliğe karşı örgütlü ve cüretli adımlar atmak, rolümüzü oynamak zorundayız.

Çağımız yalnızca Filistin bayrağını değil, kızıl bayrağı da yükseltme çağrısıdır.

FİLİSTİN: EMPERYALİZMİN HANÇERİNE KARŞI DİRENİŞİN BAYRAĞI

Bugün dünyanın pek çok bölgesinde, özellikle geri bırakılmış ülkelerde, emperyalizmin krizleri ve bunların tetiklediği gericilik, talan, yıkım ve sömürü dalgalarıyla karşı karşıyayız. Bu tabloyu anlamadan, Aksa Tufanı'nın hem tarihsel hem stratejik önemini kavramak mümkün değildir. Filistin halkının silahlı ve örgütlü direnişi ile emperyalizm arasındaki ilişki, birbirinden ayrılmaz bir bütün olarak ele alınmalıdır.

Bu ilişki, dünya genelinde olduğu gibi Orta Doğu'da da emperyalizmin etkisi, bölgedeki bağımsızlık mücadelelerinin tamamlanamaması ve dış müdahalelerle sürekli sekteye uğratılması üzerinden kendini göstermiştir. Emperyalizmin özünden ve temel yöneliminden kaynaklanan, sömürge ve yarı sömürge ülkelerde halklar üzerindeki baskı ve sömürüyü yoğunlaştırma çabaları bugün de aralıksız sürmektedir. Ancak tarih bize şunu da göstermiştir: Sömürgeleştirme süreçlerinde sömürgeci güçler her zaman hedeflerine ulaşamamıştır. Filistin'den Hindistan'a, Brezilya'dan Lübnan'a, halkların ve ezilen ulusların direnişi her zaman var olmuştur ve var olmaya devam etmektedir. Emperyalizmin ve uşaklarının amansız saldırıları karşısında halklar, direnişiyle kendi tarihlerini yazmıştır. Bugün de Filistin halkı, Aksa Tufanı ile bir kez daha tarih sahnesindedir.

Yoğunlaşan saldırılar, yeniden dizayn planları ve silahlanma yarışıyla bugün halklar bir kez daha çetin bir savaşın eşiğindedir. Emperyalizm, tüm karanlığı ve gericiliğiyle, tarihin geride bıraktığı sanılan çağdışı akımlarla el ele vererek yol almaya devam etmektedir. Dünya'daki yozluğun, gericiliğin, cehaletin ve sefaletin; ülkemizdeki sorunların ve Filistin'deki işgal biçimindeki ilhakin ve bugün herkesin gözü önünde gerçekleşmekte olan soykırımın kaynağında emperyalizm olduğunu görüyoruz.

Karşımıza ne tür bir baskı veya gericilik çıkarsa çıksın, onu alt etmenin yolu emperyalizmin tahakkümünü kırmaktan geçmektedir. Tüm sorunlarımızın kaynağındaki bu meşum organizasyon insanlığın toplumsal gelişimi önündeki en büyük engeldir. Hiçbir sorun, emperyalizm engeli anlaşılmadan anlaşılamaz ve emperyalizm engeli alt edilmeden alt edilemez.

Bu genel çerçeveyi anlamak, emperyalizmin yapısal karakterine bakmayı gerektirir. Kapitalizmin tekeli aşaması olan emperyalizmin temel nitelikleri değişmemiştir. Emperyalizmin temel niteliklerinden biri, kendi çıkarlarına bağımlı ve yarı sömürge ülkeler kurma eğilimidir. Bu durum Filistin, Suriye ve Ukrayna'da açık biçimde gözlemlenebilir. Kapitalist üretim süreçlerinin yeni biçimleri, toplum üzerindeki burjuva tahakkümünün farklı yollarını üretmiş olsa da son yüzyılımız emperyalizmin beş temel özelliğinin çeşitli biçimlerde tekrarından ibarettir. Gericilik, yıkım, talan ve sömürü emperyalizmin varlık koşuludur; bu onun özüyle uyumlu ve zorunlu tek yönelimdir. Kapitalist tekeller arasındaki rekabet ve sömürge paylaşımı, emperyalist çatışmaları kaçınılmaz kılar. Bu yapısal eğilimler, günümüzde küresel mali ve siyasî krizler üzerinden kendini göstermektedir.

Günümüzde küresel malî krizler siyasî krizlere dönüşmüş, emperyalist ülkeler arasındaki bloklarda çatlaklar ve yeniden konumlanmalar yaşanmıştır. Bu, kendi çıkarlarını korumak isteyen emperyalistler açısından bile bir dünya savaşı riskini gündeme getirmiştir. Tartışılan üçüncü dünya savaşı ihtimali, halihazırda bölgesel savaşlar biçiminde kendini göstermektedir. Ukrayna'dan Suriye'ye, Filistin'den Lübnan ve İran'a kadar pek çok çatışma sürmektedir. Bu tablo içinde Filistin, emperyalist planların ve direnişin en kritik halkalarından

biri olarak öne çıkmaktadır. Küresel ve bölgesel çatışmaların tam ortasında yer alması, Filistin'i yalnızca direniş açısından değil, stratejik konumu nedeniyle de emperyalistlerin hedefi haline getirmiştir. Bu bağlamda, Siyonizm ve İsrail sorununu tartışmak bölge açısından özel bir önem kazanmaktadır.

Filistin yalnızca halkının direnişi bakımından değil, stratejik konumu nedeniyle de onlarca yıldır emperyalistlerin hedefindedir. İsrail adlı yapay devletin kuruluş sürecini, emperyalist bloklar arasındaki dönemsel çıkar çatışmalarına rağmen aralarındaki dikkat çekici mutabakatı hatırlamak önemlidir. Tarih boyunca hiçbir emperyalist blok Filistin'in yanında yer almamış; ancak her zaman İsrail'in varlığını tanımış ve desteklemiştir. İsrail'in varlığı kuruluşundan bu yana emperyalistler açısından stratejik bir ortak nokta olmuştur.

Bugün Filistin'i tanıma açıklamalarını da bu perspektiften değerlendirmek gerekir. Bu açıklamalar çoğu zaman, İsrail'in varlığını meşrulaştıran bir çizgi üzerine inşa edilmektedir. Filistin'i tanıyan onlarca devlet yıllardır var; peki, bunun Filistin halkına ne somut faydası oldu? Son dönemde açıklama yapan devletler arasında, Filistin'i tanıyıp aynı zamanda İsrail'i tanımaktan vazgeçen bir tek devlet var mı? Cevap: hayır yok. Bu tablo, emperyalistlerin Filistin'i tanıma açıklamalarının özünde ne kadar boş ve koşullu olduğunu ortaya koyuyor. Örneğin, Filistin'i tanıırken aynı anda İsrail'in varlığını güvence altına alıyorlar.

EMPERYALİZM VE SİYONİZM

Peki, tüm dünyanın gündemindeki, emperyalizmin en geri ve en aşağılık yüzünü ortaya koyan Filistin sorunun da, emperyalizmin rolü ve konumu nedir? Filistin halkı 7 Ekim'de bir kez daha ayağa kalktı ve direniş bayrağını

yükseltti. Filistin, Orta Doğu'ya dönük hâkimiyet politikalarının merkezi olarak, bölgesel direnişleri bozmak, parçalamak ve emperyalist nüfuz alanlarını genişletmek için sürekli müdahale ve saldırıya maruz kalmıştır ve kalmaya devam etmektedir. Bugün de soykırımla karşı karşıya olan, varlık mücadelesi veren Filistin halkı, emperyalizmin en kanlı hançerini kalbinde taşımaktadır.

Ancak bu hançere rağmen, Filistin direnişi geri çekilmemiştir. Emperyalizmle saf tutan tüm gericilik, Filistin halkından arındırılmış bir coğrafya beklentisiyle varlığını sürdürürken, Aksa Tufanı'ndan bu yana direniş yenildikçe yayılmış, daha da kökleşmiştir. Avrupa'dan Asya'ya, Güney Amerika'dan Orta Doğu'ya dünya halklarının gündemine can alıcı biçimde girmiştir. Mücadele bugün yoğunlukla Siyonizm'e karşı sürdürülmektedir. Öyle ki Siyonizm'e karşı sürdürülen bu mücadele anti emperyalist niteliği oldukça zayıf kalmıştır. Bu nedenle Siyonist fikre, projeye ve İsrail adlı yapay devletin inşa sürecine yalnızca bir ideolojik sapma olarak değil, bir emperyalist politika olarak bakmak gerekir. Ancak bu şekilde süreci doğru okuyabilir, mücadele hattını tutarlı ve ilkeli biçimde sürdürebiliriz.

Bu noktada Siyonist İsrail'in doğuş koşullarına bakmak önemlidir. İsrail devleti fikri, tarihsel olarak belirli koşullar altında ortaya çıktı.

Emperyalizm olgunlaşma sürecindeydi; Arap halkları isyandaydı ve bölge halklarının ulus devletleşme süreçleri gelişmekteydi. İsrail devletinin kuruluşu tam da bu ortamda şekillendi: Emperyalizmin bölgede tahakküm kurma ihtiyacı vardı. Ancak bugün karşıımızdaki İsrail devleti, Filistin topraklarındaki yerleşik Yahudi halkının özgürlük ve kurtuluş arayışının

**Yazının devamı 23. sayfadadır.*

YENİ DEMOKRASİ
MÜCADELESİNİN GÜR SESİ!
OKU, OKUT!

Özgür Gelecek için Yeni Demokrasi Gazetesi

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü: Tuba Apaydın Yayın Türü: Yaygın Süreli

Yönetim Yeri: Kamer Hatun Mah. Al Hatun Sok. No: 6 Daire: 3 Beyoğlu/İstanbul İletişim: 0212 534 54 76- yenedemokrasigazetesi@gmail.com

Baskı: Alesta Ajans Basım Medya ve Bilgi Teknolojileri San. Tic. Ltd. Şti Davutpaşa Cad. Güven İş Merkezi BBlok, 1. Kat, No:349 Zeytinburnu/İst.- 0212 501 21 20

yenedemokrasi1

yeni_demokrasi3

yenedemokrasigazetesi

yenedemokrasi36.net

yeni_demokrasi

YeniDemokrasiGazetesi

yenedemokrasigazetesi@gmail.com